

21 Revizorjevo poročilo



POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Namenjeno delničarjem Pozavarovalnice Sava, d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju »družba«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala ter izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Pozavarovalnice Sava, d.d. na dan 31. decembra 2018 in njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa ("Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta". Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s *Kodeksom etike za računovodske strokovnjake*, ki ga je izdal *Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake* (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo upoštevali pri reviziji računovodskih izkazov kot celote ter pri oblikovanju našega mnenja o teh računovodskih izkazih in o teh ključnih revizijskih zadevah ne izražamo ločenega mnenja.

Izpolnili smo vse svoje obveznosti, ki so opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*, vključno s tistimi, ki so povezane s temi zadevami. Zato je revizija vključevala izvedbo postopkov, ki smo jih določili na podlagi naše ocene tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih. Rezultati naših revizijskih postopkov, vključno s postopki, ki smo jih opravili v zvezi z zadevami, ki jih navajamo v nadaljevanju, služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje o priloženih računovodskih izkazih.

Ocene, ki so podlaga za pripoznanje zavarovalnih premij, zavarovalno-tehničnih rezervacij ter sredstev in obveznosti iz pozavarovanja

Zavarovalno-tehnične rezervacije družbe vsebujejo le zavarovalno-tehnične rezervacije iz naslova pozavarovalnih poslov. Del teh rezervacij se nanaša na ocene, ki so pripravljene na osnovi podatkov, ki jih je družba pridobila od cedentov, predpostavk zavarovateljev in internih podatkov družbe iz preteklih obdobj. Družba ocenjuje zavarovalno-tehnične rezervacije za posle izven skupine Sava Re in v skupini Sava Re, na podlagi ocenjenih premij (EPI) in ocenjenih kombiniranih količnikov (CR).

Te ocene vplivajo tudi na druge pomembne postavke v računovodskih izkazih, kot so kosmata obračunana premija in z njo povezane terjatve iz pozavarovanja, provizije in z njimi povezane obveznosti iz pozavarovanja in zavarovalno tehnične rezervacije. Ocene premij so narejene na podlagi ocenjene premije (EPI) iz naslova pozavarovalnih pogodb, ki so že veljavne, čeprav družba za njih še ni prejela pozavarovalnega obračuna na 31. december.

Da bi preverili pravilnost predpostavk, ki jih je uporabila v predhodnem obdobju, družba pripravi analizo testiranja za nazaj in na podlagi preteklih izkušenj pripravi ustrezne napovedi. Ocene so narejene na podlagi razlike med dejanskim in ocenjenim kombiniranim količnikom (CR) na nivoju posamezne pogodbe. Poleg tega družba na



podlagi razvojnih trikotnikov kumulativnih izplačil škodnih rezervacij po posameznem zavarovalnem letu, samostojno pripravi izračun rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR), da bi potrdila ustreznost cediranih zneskov.

Zaradi pomembnega vpliva ocen in presoje zavarovateljev in aktuarja družbe, smo to zadevo opredelili kot pomembno za revizijo in eno od ključnih revizijskih zadev.

Pri izvedbi revizijskih postopkov smo sodelovali s strokovnjaki iz aktuarskega področja. Predvsem smo se v okviru revizije osredotočili na obravnavo pomembnih in bolj zapletenih modelov in/ali tistih, pri katerih je potrebna pomembna presoja pri določanju predpostavk.

Ocenili smo zasnovo in preverili učinkovitost delovanja notranjih kontrol v procesu ocenjevanja, vključno z začetnimi vhodnimi podatki v modelu, uporabljenimi podatki iz pozavarovalnih pogodb, kot tudi naknadno posodobljene predpostavke na podlagi tekočih informacij cedentov. Izvedli smo podrobne analitične postopke v povezavi z oblikovano oceno za premijo, provizijo in zavarovalno tehnične rezervacije ter ocenili analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Preverili smo metodologijo in predpostavke, ki jih je družba uporabila za določitev zneska zavarovalno-tehničnih rezervacij za nastale, še ne prijavljene škode (IBNR) in naredili preračun IBNR rezervacij za vzorec najpomembnejših zavarovalnih vrst družbe. Preverili smo tudi metodologijo za izračun škodnih rezervacij družbe na podlagi ocen in z uporabo aktuarskih metod. Poleg tega smo izvedli primerjavo med spremembami IBNR v letu 2018 in dejansko likvidiranimi škodami v letu 2018 na pogodbeni ravni. Za nepričakovana odstopanja pri spremembah IBNR in dejanskimi likvidiranimi škodami, smo s strani družbe prejeli pojasnilo. Dodatno smo opravili testne postopke na vzorcu prijavljenih in neporavnanih škod (RBNS) in ocenili ustreznost oblikovanih RBNS škodnih rezervacij. Preverili smo ustreznost izračunavanja in oblikovanja rezervacij za prenosno premijo (UPR) s pomočjo podrobnih analitičnih postopkov, s poudarkom na ocenjeni premiji, kjer smo ocenili ustreznost analize testiranja za nazaj na podlagi preteklih izkušenj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen.

Ocenili smo analizo izkušenj na podlagi analize testiranja za nazaj, ki jo je družba izvedla v postopku določanja predpostavk. Na podlagi vzorca smo testirali točnost in popolnost vhodnih podatkov v modelu za preračun ocen. Ocenili smo tudi ustreznost razkritij v pojasnilih 23.2.21 in 23.6.18 k računovodskim izkazom družbe v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in našega mnenja o teh računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali kako drugače zgledata pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presojo, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene z računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.



Odgovornost poslovodstva, revizijske komisije in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Obenem smo revizijski komisiji in nadzornemu svetu predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi nadzornimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili revizijsko komisijo in nadzorni svet, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve.



Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta

Imenovanje in potrditev revizorja

Za zakonitega revizorja revidirane družbe nas je imenoval njen z zakonom določen organ dne 30. avgusta 2016, naše imenovanje pa je bilo potrjeno s podpisom pogodbe o revidiranju dne 28.10.2016. Celotno neprekinjeno obdobje, vključno s predhodnimi podaljšanji našega sodelovanja z družbo (podaljšanje prvotnega obdobja za katerega smo bili imenovani za revizorja družbe) in ponovnimi imenovanji za zakonitega revizorja družbe, znaša 6 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

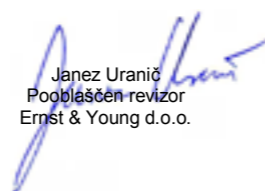
Naše mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu je skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe, ki smo ga izdali dne 27. marca 2019.

Ne revizijske storitve

Za revidirano družbo nismo opravili nobenih prepovedanih ne revizijskih storitev iz prvega odstavka petega člena Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta, in smo pri opravljanju revizije zagotovili našo neodvisnost od revidirane družbe.

Poleg storitev obvezne revizije in tistih, ki so razkrite v letnem poročilu in računovodskih izkazih, nismo za družbo in njene odvisne družbe opravili nobenih drugih storitev.

Ljubljana, 28. marec 2019


Janez Uranič
Pooblaščen revizor
Ernst & Young d.o.o.

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

22 Računovodski izkazi

22.1 Izkaz finančnega položaja

(v EUR)	Razkritja	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA		606.331.055	580.886.180
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1	892.724	807.011
Opredmetena osnovna sredstva	2	2.654.540	2.485.645
Odložene terjatve za davek	3	1.867.370	1.238.826
Naložbene nepremičnine	4	8.285.733	8.230.878
Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe	5	220.219.086	193.409.578
Finančne naložbe:	6	244.291.434	250.781.685
- posojila in depoziti		10.107.498	12.840.885
- v posesti do zapadlosti		2.075.425	2.075.111
- razpoložljive za prodajo		228.151.616	235.456.116
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida		3.956.895	409.573
Znesek ZTR, prenesen pozavarovateljem	7	21.437.221	20.073.571
Terjatve	8	87.830.299	88.602.395
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov		82.518.635	85.167.822
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja		4.842.279	3.202.926
Druge terjatve		469.385	231.647
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	9	7.821.932	7.778.499
Druga sredstva	10	379.264	799.634
Denar in denarni ustrezniki	11	10.651.452	6.678.458

(v EUR)	Razkritja	31. 12. 2018	31. 12. 2017
OBVEZNOSTI		606.331.055	580.886.180
Kapital		319.355.361	290.966.155
Osnovni kapital	12	71.856.376	71.856.376
Kapitalske rezerve	13	54.239.757	54.239.757
Rezerve iz dobička	14	184.424.862	163.491.114
Lastne delnice	15	-24.938.709	-24.938.709
Presežek iz prevrednotenja	16	2.697.381	3.804.764
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti		40.772	13.524
Zadržani čisti poslovni izid	17	10.101.172	6.012.233
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	17	20.933.749	16.487.096
Zavarovalno-tehnične rezervacije	18	234.173.078	232.639.163
Prenosne premije		47.147.505	47.602.457
Škodne rezervacije		185.988.628	184.269.492
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije		1.036.945	767.214
Druge rezervacije	19	376.521	351.250
Druge finančne obveznosti	10	87.504	91.182
Obveznosti iz poslovanja	20	49.185.680	54.404.921
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov		44.039.129	51.160.114
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja		3.149.394	3.090.008
Obveznosti za odmerjeni davek		1.997.157	154.799
Ostale obveznosti	21	3.152.911	2.433.509

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.2 Izkaz poslovnega izida

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	23	133.740.178	130.864.620
Obračunane kosmate zavarovalne premije		151.636.216	153.219.752
Obračunane premije, oddane v pozavarovanje in sozavarovanje		-18.407.793	-18.907.314
Sprememba kosmatih prenosnih premij		454.952	-4.257.043
Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del		56.803	809.225
Prihodki od naložb v odvisne in pridružene družbe	24	33.558.455	26.136.830
Prihodki od naložb	25	10.953.196	9.652.630
Obrestni prihodki		3.589.693	3.895.944
Drugi prihodki od naložb		7.363.502	5.756.686
Drugi zavarovalni prihodki	26	8.964.961	6.098.385
Prihodki od provizij		2.530.359	1.934.678
Drugi prihodki		6.434.602	4.163.707
Drugi prihodki	27	701.331	444.136
Čisti odhodki za škode	28	-76.604.633	-78.583.967
Obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za prihodke od uveljavljenih regresov		-82.687.678	-83.525.449
Obračunani deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev		6.495.334	5.982.760
Sprememba kosmatih škodnih rezervacij		-1.719.136	-2.101.712
Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del		1.306.847	1.060.434
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	29	-268.920	-158.608
Odhodki za bonuse in popuste	29	-811	85.678
Obratovalni stroški	30	-47.563.317	-43.113.125
Stroški pridobivanja zavarovanj		-34.848.052	-33.185.632
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj		43.433	880.778
Drugi obratovalni stroški		-12.758.699	-10.808.271
Odhodki od naložb v odvisne in pridružene družbe	24	-4.020.539	0
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	25	-8.496.351	-10.551.329
Oslabitve finančnih naložb sredstev, ki niso merjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		-1.943.974	-320.000
Odhodki za obresti		0	-718.338
Drugi odhodki		-6.552.377	-9.512.991
Drugi zavarovalni odhodki	31	-5.662.287	-5.876.562
Drugi odhodki	27	-279.399	-234.824
Poslovni izid pred obdavčitvijo		45.021.864	34.763.864
Odhodek za davek	32	-3.154.368	-1.789.672
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		41.867.497	32.974.192
Čisti in popravljeni dobiček/izguba na delnico	17	2,70	2,13

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.3 Izkaz vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2018	2017
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	41.867.497	32.974.192
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS PO OBDAVČITVI	-1.080.134	34.501
a) Postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	27.248	15.289
Druge postavke, ki v kasnejših obdobjih ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	29.779	16.894
Davek od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	-2.531	-1.605
b) Postavke, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	-1.107.383	19.213
Čisti dobički/izgube iz ponovne izmere finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo	-1.367.140	23.719
Dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja	-1.165.440	692.156
Prenos dobičkov/izgub iz presežka iz prevrednotenja v poslovni izid	-201.700	-668.437
Davek od postavk, ki bodo v kasnejših obdobjih lahko prerazvrščene v poslovni izid	259.758	-4.506
VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČUNSKEGA OBDOBJA PO OBDAVČITVI	40.787.363	33.008.694

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a.) Postavke izkaza poslovnega izida	34	10.485.469	12.020.532
1. Obračunane čiste zavarovalne premije v obdobju	23	133.228.423	134.312.438
2. Prihodki naložb (razen finančnih prihodkov)	25	5.677	10.175
3. Drugi poslovni prihodki (razen za prevrednotenje in brez zmanjšanja rezervacij) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	26,27	9.666.292	6.542.519
4. Obračunani čisti zneski škod v obdobju	28	-76.192.344	-77.542.688
5. Obračunani stroški bonusov in popustov	29	-811	85.678
6. Čisti obratovalni stroški brez stroškov amortizacije in brez sprememb v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	30	-47.125.714	-43.573.077
7. Odhodki naložb (brez amortizacije in finančnih odhodkov)	25	0	-422
8. Drugi poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotovanje in brez povečanja rezervacij)	32	-5.941.686	-6.024.419
9. Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	33	-3.154.368	-1.789.671
b.) Spremembe čistih obratnih sredstev (terjatve za zavarovanja, druge terjatve, druga sredstva ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk izkaza finančnega položaja		-4.866.086	3.625.406
1. Začetne manj končne terjatve iz neposrednih zavarovanj	8	2.649.187	-85.167.822
2. Začetne manj končne terjatve iz pozavarovanj	8	-1.639.353	76.400.625
4. Začetne manj končne druge terjatve in sredstva	8	182.632	-248.958
5. Začetne manj končne odložene terjatve za davek	3	-628.544	134.610
7. Končni manj začetni dolgovi iz neposrednih zavarovanj	20	-7.120.985	51.160.115
6. Končni manj začetni dolgovi iz pozavarovanj	20	59.386	-40.633.836
7. Končni manj začetni drugi poslovni dolgovi	21	882.308	2.168.441
8. Končne manj začetne ostale obveznosti (razen prenosnih premij)	21	749.283	-187.768
c.) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)		5.619.383	15.645.938

(v EUR)	Razkritja	2018	2017
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a.) Prejemki pri naložbenju		998.709.965	762.460.219
1. Prejemki od obresti, ki se nanašajo na naložbenje	26	3.589.693	3.895.945
2. Prejemki od dividend in deležev iz dobička drugih	26	34.234.600	26.755.664
4. Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		12.319	9.879
5. Prejemki od odtujitve finančnih naložb		960.873.353	731.798.731
b.) Izdatki pri naložbenju		-987.958.197	-740.531.828
1. Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		-326.455	-269.153
2. Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		-396.476	-208.526
3. Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-987.235.267	-740.054.149
c.) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		10.751.768	21.928.391
C. Denarni tokovi pri financiranju			
b.) Izdatki pri financiranju		-12.398.157	-38.885.691
1. Izdatki za dane obresti		0	-718.338
3. Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		0	-24.000.000
4. Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		0	-1.769.196
5. Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-12.398.157	-12.398.157
c.) Prebitek prejemkov / izdatkov pri financiranju (a + b)		-12.398.157	-38.885.691
Č. Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov			
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		3.972.994	-1.311.361
y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		6.678.458	7.989.819

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

22.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2018

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 13)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za katastr. škode	druge						
	1.	2.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.881	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.881	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	-1.107.383	27.248	0	41.867.497	0	40.787.363
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41.867.497	0	41.867.497
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	-1.107.383	27.248	0	0	0	-1.080.134
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	-12.398.157
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	20.933.748	0	0	0	-20.933.748	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	16.487.096	-16.487.096	0	0
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	134.499.629	2.697.381	40.772	10.101.172	20.933.748	-24.938.709	319.355.361

22.6 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2017

(v EUR)	I. Osnovni kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Presežek iz prevrednotenja	Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	V. Zadržani čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid obdobja	VII. Lastni deleži (odbitna postavka)	Skupaj (od 1 do 13)
			zakonske in statutarne	za lastne delnice	za katastr. škode	druge						
	1.	2.	4.	5.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Stanje konec prejšnjega poslovnega leta	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	97.078.786	3.785.553	-1.765	9.283.163	9.127.228	-24.938.709	270.355.622
Začetno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	97.078.786	3.785.553	-1.765	9.283.163	9.127.228	-24.938.709	270.355.622
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	0	0	0	0	0	0	19.213	15.289	0	32.974.192	0	33.008.693
a) čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32.974.192	0	32.974.192
b) drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	0	0	19.213	15.289	0	0	0	34.502
Izplačilo (obračun) dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-12.398.157	0	0	-12.398.157
Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	0	0	0	16.487.096	0	0	0	-16.487.096	0	0
Prenos izida	0	0	0	0	0	0	0	0	9.127.228	-9.127.228	0	0
Končno stanje v obračunskem obdobju	71.856.376	54.239.757	14.986.525	24.938.709	10.000.000	113.565.880	3.804.764	13.524	6.012.233	16.487.096	-24.938.709	290.966.155

Računovodske usmeritve in druga razkritja, predstavljena v poglavjih od 23.2 do 23.10, so sestavni del teh računovodskih izkazov.

23 Splošni podatki, računovodske usmeritve in razkritja k računovodskim izkazom

23.1 Osnovni podatki

Pozavarovalnica Sava, d.d. (v nadaljevanju tudi: »Sava Re« ali »družba«), je bila ustanovljena na podlagi Zakona o temeljih sistema premoženjskega in osebnega zavarovanja ter bila 10. 12. 1990 vpisana v sodni register Temeljnega sodišča v Ljubljani, Enota v Ljubljani (zdaj Okrožno sodišče v Ljubljani). Njena pravna predhodnica je Pozavarovalna skupnost Sava, ki je bila ustanovljena leta 1977.

Sava Re se ukvarja z opravljanjem pozavarovalne dejavnosti v državi in v tujini. Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti je družba uvrščena v podrazred 65.200. Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD) je razvrščena med velike gospodarske družbe.

Poslovni naslov družbe je Sava Re, d.d., Ljubljana, Dunajska 56, Ljubljana.

V poslovnem letu 2018 je družba zaposlovala povprečno 103,3 delavca (2017: 95,5), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Na dan 31. 12. 2018 je bilo zaposlenih 110 delavcev (31. 12. 2017: 97), izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa. Število redno zaposlenih po različnih merilih je prikazano v poglavju 20.3 Kadrovske upravljanje.

Število zaposlenih po izobrazbeni sestavi (ekvivalent polnega delovnega časa)

	2018	2017
Srednja izobrazba	13	13
Višja izobrazba	5	4
Univerzitetna izobrazba	73	61
Magistri in doktorji	19	19
Skupaj	110	97

Organi družbe so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

Največji delničar družbe na dan 31. 12. 2018 je Slovenski državni holding (prej Slovenska odškodninska družba), ki ima v lasti 17,7 % delnic. Druga največja delničarka je Zagrebačka banka (skrbniški račun), ki ima v lasti 14,2 % delnic, tretja največja delničarka pa je Republika Slovenija z 10,1 %. Pod preglednico Seznam desetih največjih delničarjev na dan 31. 12. 2018 je dodatno pojasnilo glede deleža v glasovalnih pravicah Save Re.

Odgovornost uprave družbe je, da sestavi in odobri letno poročilo. Revidirano letno poročilo potrди nadzorni svet družbe. Če ga ne potrди ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejetju letnega poročila skupščini, ta odloča tudi o njegovem sprejetju.

Lastniki imajo pravico do spremembe izkazov po datumu sprejetja izkazov s strani uprave družbe.

Sava Re je obvladujoča družba v skupini, ki jo sestavljajo še:

Odisne družbe na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2018	Poslovni izid v letu 2018	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.116.725.121	965.579.104	151.146.017	29.540.622	369.578.351	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	37.424.870	23.539.092	13.885.778	1.049.526	19.382.373	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	16.282.240	12.497.895	3.784.345	-390.799	9.275.173	100,00%
Sava osiguranje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	21.605.383	15.711.159	5.894.224	391.284	12.279.274	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	24.107.226	17.795.094	6.312.132	1.943.280	12.967.612	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	10.951.393	6.274.659	4.676.734	305.169	2.373.425	100,00%
Sava životno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	7.556.316	4.051.087	3.505.229	-168.562	2.551.457	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.736	4.495	1.796.241	-6	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	739.077	169.564	569.513	-2.476	729.633	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	159.874	81.844	78.030	16.513	958.813	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	40.797	19.260	21.537	-5.316	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	1.970.854	1.853.597	117.257	80.911	701.752	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	343.772	24.715	319.057	29.778	160.281	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	151.140.812	144.024.695	7.116.117	258.571	4.181.039	100,00%
TBS Team 24	organizacija asistenčnih storitev in komunikacija s strankami	Slovenija	2.370.342	1.577.490	792.852	759.757	10.219.623	75,00%
Sava penzisko društvo	dejavnost upravljanja pokojninskih skladov	Severna Makedonija	8.842.761	352.077	8.490.684	1.133.199	2.935.355	100,00%
Sava Terra	oddajanje in obratovanje lastnih in najetih nepremičnin	Slovenija	3.801.526	1.953.108	1.848.418	-147.863	160.196	100,00%

Ovisne družbe na dan 31. 12. 2017

(v EUR)	Dejavnost	Sedež	Sredstva	Obveznosti	Kapital družbe na dan 31.12.2017	Poslovni izid v letu 2017	Celotni prihodki	Delež v % glasovalnih pravic
Zavarovalnica Sava	zavarovalništvo	Slovenija	1.151.811.161	993.756.083	158.055.078	25.080.999	344.712.649	100,00%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	28.216.687	22.507.562	5.709.125	435.559	16.463.580	100,00%
Illyria	zavarovalništvo	Kosovo	15.577.678	11.538.509	4.039.169	223.576	7.689.674	100,00%
Sava osiguranje (MKD)	zavarovalništvo	Severna Makedonija	22.867.851	17.374.464	5.493.387	358.257	12.277.755	92,57%
Sava osiguranje (MNE)	zavarovalništvo	Črna gora	23.036.708	17.241.924	5.794.784	1.232.772	12.124.229	100,00%
Illyria Life	zavarovalništvo	Kosovo	12.699.600	8.502.872	4.196.728	230.850	2.038.449	100,00%
Sava živотно osiguranje (SRB)	zavarovalništvo	Srbija	6.645.739	3.162.191	3.483.548	-818.333	2.058.571	100,00%
Illyria Hospital	trenutno ne opravlja nobene dejavnosti	Kosovo	1.800.742	4.579	1.796.163	-114	0	100,00%
Sava Car	tehnično raziskovanje in analize	Črna gora	634.723	42.188	592.535	-3.991	724.473	100,00%
ZS Svetovanje	svetovanje in trženje osebnih zavarovanj	Slovenija	126.917	203.900	-76.983	-194.224	737.056	100,00%
Ornatus KC	klicni center ZS	Slovenija	48.314	21.461	26.853	15.853	216.000	100,00%
Sava Agent	zavarovalno zastopanje	Črna gora	2.100.120	1.798.730	301.390	112.971	651.469	100,00%
Sava Station	tehnično raziskovanje in analiza vozil	Severna Makedonija	316.750	25.614	291.136	39.731	175.454	92,57%
Sava pokojninska	dejavnost pokojninskih skladov	Slovenija	144.935.935	136.508.976	8.426.959	420.256	4.269.651	100,00%

Pridružene družbe na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	31.12.2018
ZTSR	
Vrednost sredstev	220.564
Obveznosti	15.444
Kapital	205.120
Prihodki	0
Poslovni izid	-44.880
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-22.440
G2I	
Vrednost sredstev	813.069
Obveznosti	5.266
Kapital	807.803
Prihodki	121
Poslovni izid	-193.050
Del poslovnega izida, ki pripada skupini	-33.784

23.2 Pomembnejše računovodske usmeritve

V nadaljevanju predstavljamo pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov. V letu 2018 je družba uporabljala enake računovodske usmeritve kakor v letu 2017.

23.2.1 Izjava o skladnosti

Sava Re je po stanju na dan 31. 12. 2018 poleg ločenih računovodskih izkazov pripravila tudi konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava Re. Slednji so del tega letnega poročila. Letna poročila so zainteresiranim na voljo na spletnih straneh Save Re in na sedežu družbe.

Računovodski izkazi družbe so sestavljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske izkaze (IASB), in s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), ki jih je sprejela EU. Računovodski izkazi so pripravljene v skladu s slovensko zakonodajo (Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakonom o zavarovalništvu in podzakonskimi akti).

Uprava družbe upošteva pri izbiri računovodskih usmeritev in odločanju o njihovi uporabi ter pri pripravljanju računovodskih izkazov zahteve po razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Računovodski izkazi so sestavljeni z upoštevanjem predpostavke o delujoči družbi.

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze potrdila 28. 3. 2019.

23.2.2 Osnove za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljene na podlagi izvirnih vrednosti, razen finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena na podlagi poštenih vrednosti.

23.2.3 Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov so mogoča nepomembna neskladja pri seštevkih v preglednicah.

Vsi zneski stanj na dan 31. 12. 2018, katerih izvirna vrednost se glasi v tuji valuti, so preračunani v evre po srednjem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljevanju: ECB) na dan 31. 12. 2018. Zneski v izkazu poslovnega izida so prikazani po tečaju na dan transakcije. Družba je za preračune stanj na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2017 uporabljala veljavni srednji tečaj ECB za posamezno valuto. Tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi transakcij in prevedbi denarnih postavk, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike, ki nastajajo pri nedenarnih postavkah, kot so lastniški vrednostni papirji, razvrščeni v skupino finančnih instrumentov, vrednotenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se ob vrednotenju prav tako prikažejo kot tečajne razlike v izkazu poslovnega izida, medtem ko se tečajne razlike pri lastniških vrednostnih papirjih, razvrščenih v skupino finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ob vrednotenju prikažejo v presežku iz prevrednotenja.

23.2.4 Uporaba pomembnih računovodskih ocen in viri negotovosti

Predpostavke in drugi viri negotovosti ocen se nanašajo na ocene, ki od posloводства zahtevajo najtežje, subjektivne in celovite presoje. V nadaljevanju so predstavljena pomembna področja presoj posloводства.

- Način ugotovitve potreb po slabitvi naložb v odvisne in pridružene družbe je določen z računovodsko usmeritvijo v poglavju 23.2.13 in v razkritju 5.
- Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če družba v svojih srednjeročnih poslovnih projekcijah načrtuje pozitiven poslovni izid.
- Terjatve se slabijo posamično na podlagi računovodske usmeritve, opisane v poglavju 23.2.16. Višina oblikovanih popravkov je prikazana v razkritju 8.
- Finančne naložbe.

Razvrščanje, pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja ter slabitve naložb, pa tudi določanje poštene vrednosti so določeni z računovodsko usmeritvijo v poglavju 23.2.14. Gibanje naložb in razvrščanje je prikazano v razkritju 6, prihodki in odhodki ter slabitve pa v razkritju 25.

Zavarovalno-tehnične rezervacije – izračun in test ustreznosti obveznosti iz zavarovalnih pogodb je opisan v poglavju 23.2.19. Gibanje teh rezervacij je prikazano v razkritju 18.

Zaradi nepravočasno prejetih pozavarovalnih obračunov družba pripoznava ocene zavarovalno-tehničnih postavk. Ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Navedene postavke so: premije, škode, provizije, prenosne premije, škodne rezervacije in razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj.

23.2.5 Znesek pomembnosti

Poslovodstvo družbe kot izhodišče pri določitvi merila pomembnosti za računovodske izkaze uporablja kapital družbe, in sicer v višini 2 %, kar na dan 31. 12. 2018 predstavlja 6,4 milijona EUR. Razkritja in pojasnila, ki jih družba mora predstavljati na podlagi zakonskih zahtev nadzornega organa, so v poročilu navedena, čeprav so pod pragom pomembnosti.

23.2.6 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi. Denarni tokovi pri poslovanju so pripravljene na podlagi podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida za leto 2018 ter ustrezno popravljeni za obračunske postavke, ki ne predstavljajo denarnih tokov. Denarni tokovi pri financiranju so prikazani na podlagi dejanskih izplačil. Postavke v okviru sprememb čistih obratnih sredstev se prikazujejo v neto zneskih.

23.2.7 Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Izkaz sprememb lastniškega kapitala izraža povečanje ali zmanjšanje sestavin kapitala v obdobju. Med postavkami rezerv iz dobička prikazujemo tudi zavarovalno-tehnične rezervacije, ki predstavljajo rezervacije za bodoče nevarnosti in kot take ne predstavljajo obveznosti v skladu z MSRP, in sicer rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.

23.2.8 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so ovrednotena po nabavni vrednosti z vsemi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njihovi usposobitvi za nameravano uporabo, zmanjšani za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetena sredstva se začnejo amortizirati, ko so na razpolago za uporabo.

Med neopredmetena sredstva v Savi Re štejemo vrednost programske opreme in licenc, vezanih na to opremo. Njihova doba uporabe je 5 let.

23.2.9 Opredmetena osnovna sredstva

Začetno pripoznano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev sestavljajo nabavna vrednost in neposredni stroški. Pozneje se ta sredstva vodijo po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za nabrano amortizacijo in morebitno oslabitev. Družba presodi, ali obstajajo znaki oslabitve opredmetenih osnovnih sredstev. Če taki znaki obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje – in sicer tista, ki je višja. Če je nadomestljiva vrednost višja ali enaka knjigovodski vrednosti, družba sredstev ne slabi.

Opredmetena osnovna sredstva se začnejo amortizirati, ko so razpoložljiva za uporabo. Amortizacija je obračunana posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnje amortizacije so določene tako, da je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev razporejena med stroške v ocenjevanem obdobju njihove koristnosti.

Stopnje amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev

Amortizacijska skupina	Stopnje
Zemljišča	0%
Gradbeni objekti	1,3–2%
Transportna sredstva	15,5–20%
Računalniki in računalniška oprema	33,0%
Pisarniško in drugo pohištvo	10–12,5%
Druga oprema	6,7–20%

Dobički in izgube, ki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, se določijo glede na razliko med iztržkom in knjigovodsko vrednostjo ter v izkazu poslovnega izida vplivajo na dobiček iz poslovanja. Stroški tekočih vzdrževanj in popravil se vključijo v izkaz poslovnega izida, ko nastanejo. Vlaganja, ki povečujejo prihodnje gospodarske koristi, povečujejo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

23.2.10 Pravica do uporabe sredstev v najemu

Družba bo od 1. 1. 2019 med sredstvi upoštevala pripoznanje pravice do uporabe sredstev v najemu kot sedanjo vrednost bodočih najemnin zaradi uvedb novega standarda MSRP 16. Sredstva v najemu se bodo zniževala s popravkom vrednosti pravice do uporabe sredstev v najemu v znesku, ki je enak razdolžnini oziroma amortizaciji, izračunani iz dobe najema. Kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti bo družba obravnavala kot strošek najemnin.

23.2.11 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Družba na podlagi sprejetih srednjeročnih poslovnih projekcij načrtuje pozitiven poslovni izid, zato izpolnjuje pogoj za pripoznanje odloženih terjatev za davek.

Družba oblikuje terjatve za odloženi davek iz začasno nepriznanih popravkov naložb v portfeljske vrednostne papirje in popravkov terjatev ter iz nepokrite davčne izgube in rezervacij za zaposlence. Obveznost za odloženi davek je oblikovana iz naslova prenosa rezerv za katastrofalne škode iz zavarovalno-tehničnih rezervacij med rezerve iz dobička (na dan 1. 1. 2007), ki so bile ob oblikovanju (pred 1. 1. 2007) davčno priznani odhodek. Družba ne oblikuje terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev naložb v odvisne družbe.

Poleg tega družba obračuna terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek tudi za del prevrednotenja naložb, ki ga izkazuje v negativnem oziroma pozitivnem presežku iz prevrednotenja. Terjatve in obveznosti za odloženi davek obračuna tudi za aktuarske razlike (izgube oziroma dobičke) pri izračunu rezervacij za odpravnine – ker aktuarske razlike vplivajo na vseobsegajoči donos, vplivajo nanj tudi iz tega naslova obračunane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek.

Stopnja davka od dohodka pravnih oseb znaša 19 % (2017: 19 %).

23.2.12 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki jih družba ne uporablja neposredno za opravljanje svoje dejavnosti, temveč za oddajanje v najem. Pri tem uporablja model nabavne vrednosti in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja amortizacije naložbenih nepremičnin znaša od 1,3 do 2 %. Osnova za izračun amortizacijske stopnje je ocenjena doba koristnosti. Vsi najemi, pri katerih družba nastopa kot najemodajalka, so poslovni najemi. Družba prejeta plačila oziroma najemnine vključuje med prihodke sorazmerno skozi čas trajanja najema. Letno tudi oceni, ali obstajajo znaki oslabitve naložbenih nepremičnin. Če taki znaki obstajajo, začne postopek ocenjevanja nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost je vrednost v uporabi ali čista prodajna vrednost – in sicer tista, ki je višja. Če je ta višja od knjigovodske vrednosti ali ji je enaka, družba sredstev ne oslabi.

Družba oddaja naložbene nepremičnine v preklicni poslovni najem.

23.2.13 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe

Naložbe v odvisne in pridružene družbe se ob pridobitvi pripoznajo po pošteni vrednosti. Za nadaljnje merjenje pa družba uporabi model nabavne vrednosti, zmanjšane za izgube zaradi oslabitve.

Odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba več kot 50 % glasovalnih pravic in jih obvladuje, torej ima zmožnost odločanja o finančnih in poslovnih usmeritvah teh družb zaradi pridobivanja koristi, ki izvirajo iz njihovega delovanja. Pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba med 20 in 50 % glasovalnih pravic oziroma ima nanje pomemben vpliv.

Pri družbah v skupini in pridruženih družbah se potreba po oslabitvi presoja najmanj enkrat letno. Tako kakor določa MRS 36, mora obvladujoča družba pri ocenjevanju, ali obstajajo znaki, da utegne biti sredstvo oslabljeno, upoštevati zunanje (spremembe v tržnem ali zakonodajnem okolju; obrestne mere; sestavine diskontne mere, kapitalizacija) in notranje vire informacij (obseg poslovanja, način uporabe sredstva, gospodarska uspešnost glede na načrte; poslabšanje pričakovanih denarnih tokov ipd.).

Za namene testa oslabitve nabavne vrednosti naložb v odvisne družbe se v skladu z MRS 36 vsako leto preverja, ali obstajajo znaki, da utegnejo biti sredstva oslabljena. Če se pokaže potreba po slabitvi, se izvede test slabitve za posamezno naložbo, tako da se izračuna nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote na podlagi vrednosti v uporabi. Izračuni uporabljajo projekcije denarnih tokov, ki temeljijo na sprejetih načrtih poslovanja s strani uprav do vključno leta 2023 in na ekstrapolaciji stopenj rasti za dodatno petletno obdobje. Projekcija je daljša od petih let, ker menimo, da so trgi, na katerih zavarovalnice v skupini poslujejo, še nerazviti, in lahko posledično ocenimo, da poslovanje odvisnih družb še ni normalizirano. Uporabljena diskontna stopnja temelji na tržnih stopnjah, ki so prilagojene tako, da odsevajo posebna tveganja, povezana s posamezno zavarovalnico. Tako dobljena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila primerjana s knjigovodsko vrednostjo te enote.

Glavne predpostavke projekcij denarnega toka z izračuni vrednosti pri uporabi

Za izračun diskontiranega denarnega toka so bile pripravljene 10-letne projekcije poslovanja družb v skupini (Strateški načrt posamezne družbe za leta 2019 do 2023 z nadaljnjo petletno ekstrapolacijo rezultatov). Le z desetletno projekcijo lahko pridemo do normaliziranega denarnega toka, ki je primeren za oceno preostanka vrednosti v neskončnost.

Rasti prihodkov od premij predhodno navedenih družb odsevajo pričakovano rast zavarovalnih trgov in posebnosti zavarovalnih portfeljev navedenih zavarovalnic (nizek delež neavtomobilskih zavarovanj v sestavi portfeljev). Na vseh trgih, na katerih te zavarovalnice poslujejo, je stopnja kosmate zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu nizka. Zaradi pričakovanja konvergence makroekonomskih kazalnikov teh držav z zahodnoevropskimi državami menimo, da se bo tudi delež kosmate premije v BDP povečeval. Prav tako menimo, da se bo krepila ozaveščenost zavarovancev glede možnosti prejemanja odškodnin. Zaradi pričakovanih procesov optimizacije poslovanja v odvisnih družbah bodo stroški predvidoma rasli z nižjimi stopnjami rasti kakor premije. Obvladovanje procesov bo tako prispevalo k rasti čistega dobička.

Diskontna stopnja je bila določena kot strošek lastniškega kapitala z uporabo modela Capital Asset Pricing Modela (CAPM). Uporabljen diskontna stopnja temelji na obrestni meri za netvegane vrednostne papirje in premiji za lastniški kapital ter obetih za zavarovalniško dejavnost. Temu je dodana premija za deželno tveganje in faktor za majhnost.

Uporabljeni diskontni faktorji za leto 2018 so v razponu od 12,7 do 14,2 %.

Pri oceni vrednosti je bila za oceno preostanka vrednosti po obdobju napovedi upoštevana dolgoročna stopnja rasti v razponu med 2,5 in 3,0 %. Ta stopnja temelji na dolgoročni stopnji inflacije, ki je pričakovana za posamezni trg, na katerem ocenjevana družba deluje, in na pričakovani rasti panoge v dolgoročnem obdobju. Pri tem je upoštevana dodatna preverba dolgoročne stopnje rasti z netvegano mero donosa (za posamezno ocenjevano družbo), pri čemer dolgoročna stopnja rasti v nobenem od ocenjevanih primerov ne presega za inflacijo prilagojene netvegane mere donosa posamezne ocenjevane družbe.

Družba za presojo potrebe po oslabitvi vrednosti naložbe v odvisno družbo uporablja enake ocene vrednosti odvisnih družb kakor za presojo potrebe po slabitvi dobrega imena. Podrobnejša obrazložitev predpostavk je opisana v poglavju 17.4.9 konsolidiranega računovodskega poročila.

23.2.14 Finančne naložbe

23.2.14.1 Razvrščanje

Družba razvršča finančne instrumente v te skupine:

Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Navedeni instrumenti so sestavljeni iz finančnih instrumentov v posesti za trgovanje.

Družba v skupino finančnih instrumentov v posesti za trgovanje uvršča instrumente, ki so bili pridobljeni izključno zaradi nadaljnje prodaje oziroma ustvarjanja kratkoročnega dobička.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, za katera ima družba namen in sposobnost, da jih poseduje do zapadlosti.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, so tista, ki jih družba namerava posedovati za nedoločeno obdobje in niso razvrščena kot finančna sredstva do zapadlosti ali po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Posojila in terjatve (depoziti)

V to skupino so vključena posojila in vloge v bankah z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na delujočem trgu, ter zadržani depoziti pri cedentih. Skladno z nekaterimi pozavarovalnimi pogodbami cedenti zadržijo del pozavarovalne premije kot jamstvo za izplačilo bodočih škod in jih plačajo praviloma po preteku enega leta. Navedeni depoziti se skladno s pogodbo obrestujejo.

23.2.14.2 Pripoznavanje, merjenje in odprava pripoznanja

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in finančna sredstva v posesti do zapadlosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida se pripoznajo po pošteni vrednosti, pri čemer se transakcijski stroški evidentirajo med odhodke od naložb.

Nakupi in prodaje finančnih instrumentov, finančnih sredstev, posojil in depozitov se pripoznajo na datum sklenitve posla.

Dobički in izgube naložb, razpoložljivih za prodajo, ki nastanejo zaradi spremembe poštene vrednosti, se prikažejo v izkazu vseobsegajočega donosa in se prenesejo v izkaz poslovnega izida, ko je sredstvo prodano ali oslabljeno. Pri finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida pa se dobički in izgube iz prevrednotenja na pošteno vrednost pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida. Finančna sredstva v posesti do zapadlosti se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko pogodbene pravice do denarnih tokov potečejo ali je finančno sredstvo preneseno in je prenos izpolnil pogoje za odpravo pripoznanja v skladu z MRS 39.

Če poštene vrednosti finančne naložbe ni mogoče zanesljivo izmeriti, družba vrednoti naložbe po nabavni vrednosti.

Posojila in terjatve (depoziti) se merijo po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

23.2.14.3 Oslabitve naložb

Finančno sredstvo, razen finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je oslabljeno in izguba nastane le, če obstaja nepristranski dokaz o oslabitvi kot posledici dogodkov, ki so nastali po začetnem pripoznanju sredstva in imajo vpliv na prihodnje denarne tokove, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti.

Družba oceni nepristranske dokaze o oslabitvi vseh posamičnih finančnih sredstev na trimesečni ravni (ob pripravi medletnih in letnih poročil).

23.2.14.3.1 Dolžniški vrednostni papirji

Slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje se izvede le ob izpolnitvi katerega izmed teh pogojev:

- če izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja ni poravnal obveznosti iz kupona ali glavnice in je mogoče ugotoviti, da ta obveznost ne bo poravnana v kratkem času;
- če je začel postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave izdajatelja dolžniškega vrednostnega papirja.

Če se slabitev izvede zaradi 1. alineje, se v izkaz poslovnega izida navede slabitev v višini razlike med pošteno in knjigovodsko vrednostjo posameznega dolžniškega vrednostnega papirja (če knjigovodska vrednost presega tržno vrednost).

Če se slabitev izvede zaradi 2. alineje, se v izkaz poslovnega izida navede slabitev v višini razlike med morebitnim poplačilom iz stečajne ali likvidacijske mase in nabavno vrednostjo naložbe. Morebitno poplačilo iz stečajne ali likvidacijske mase se oceni na podlagi podatkov iz postopka likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave oziroma, kadar take informacije niso na razpolago, na podlagi izkušenj ali ocen, pridobljenih od bonitetnih ali drugih finančnih institucij.

Družba odpravi slabitev naložb v dolžniške vrednostne papirje le, če se je slabitev izvedla zaradi 1. alineje oziroma prvega pogoja za slabitev naložbe v posamezni dolžniški vrednostni papir. Slabitev se odpravi, ko je ugotovljeno, da je bila obveznost izdajatelja poplačana. Odprava slabitve se izvede prek izkaza poslovnega izida.

23.2.14.3.2 Lastniški vrednostni papirji

Družba slabi naložbe v lastniške vrednostne papirje, kadar je na dan priprave poslovnih bilanc:

- upad tržne vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument večji od 40 % v primerjavi z nabavno vrednostjo;
- tržna vrednost finančnega instrumenta pod nabavno vrednostjo stalno več kot 1 leto;
- model, na podlagi katerega družba presoja slabitev netržnih vrednostnih papirjev, pokazal potrebo po slabitvi.

Slabitev se izvede v višini razlike med tržno in nabavno vrednostjo finančnega instrumenta.

23.2.14.4 Merjenje poštene vrednosti

Družba meri vse finančne instrumente po pošteni vrednosti, razen depozitov, delnic, ki ne kotirajo na organiziranem trgu, in posojil ter podrejenega dolga (za katere predpostavlja, da je knjigovodska vrednost hkrati razumen približek poštene vrednosti) in finančnih instrumentov v posesti do zapadlosti, ki jih meri po odplačni vrednosti. Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin ter zemljišč in zgradb za opravljanje dejavnosti, pa tudi poštene vrednosti finančnih instrumentov, merjenih po odplačni vrednosti, so razvidne v razkritju 22. Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja. Merjenje poštene vrednosti temelji na predpostavki, da se posel prodaje sredstva ali prenosa odgovornosti opravi na glavnem trgu za sredstvo ali obveznost, ali če ni glavnega trga, na najugodnejšem trgu za sredstvo ali obveznost. Glavni oziroma najugodnejši trgi morajo biti družbi dostopni. Poštena vrednost sredstva ali obveznosti se meri z uporabo predpostavk, ki bi jih uporabili udeleženci na trgu pri določanju cene sredstva ali obveznosti, in ob predpostavki, da udeleženci na trgu ravnajo skladno s svojimi najboljšimi gospodarskimi interesi. Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva se upošteva sposobnost udeleženca na trgu, da proizvede gospodarske koristi z uporabo sredstva v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo ali s prodajo sredstva drugemu udeležencu na trgu, ki bi sredstvo uporabil v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo. Družba mora uporabljati tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so ustrezne v danih okoliščinah in za katere je na voljo dovolj podatkov za merjenje poštene vrednosti, pri čemer čim bolj posega po ustreznih opazovanih vhodnih podatkih in čim manj po neopazovanih vhodnih podatkih.

Družba na dan vrednotenja ugotavlja pošteno vrednost finančnih naložb tako, da kot ceno na glavnem trgu določi:

- v primeru borze: objavljeno zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja borze, na kateri naložba kotira;
- v primeru zunajborznega trga (OTC): objavljeno zaključno ceno BID CBBT, oziroma če ta ne obstaja, ceno BID BVAL sistema Bloomberg na dan vrednotenja ali na zadnji dan delovanja OTC;
- ceno, izračunano na podlagi internega modela vrednotenja.

Sredstva in obveznosti, merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti v izkazih družbe, so merjeni in prikazani v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvrsti vhodne podatke metod vrednotenja, uporabljenih za merjenje poštene vrednosti, v tri ravni.

Pri razvrščanju sredstev in obveznosti v ravni po MSRP 13 je predvsem pomembna razpoložljivost tržnih informacij, ki je določena z relativnimi ravnmi trgovanja enakih ali podobnih instrumentov na trgu, s poudarkom na informacijah, ki se navezujejo na dejansko dejavnost trga ali zavezujoče kotacije posrednikov ali trgovcev.

Finančne naložbe, merjene ali razkrite po pošteni vrednosti, so prikazane v skladu z ravnmi poštene vrednosti po MSRP 13, ki razvršča vhodne podatke za merjenje poštene vrednosti v tri ravni hierarhije poštene vrednosti, in sicer:

- Raven 1: finančne naložbe, pri katerih je poštena vrednost določena na podlagi kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za finančno naložbo, do katerih lahko družba dostopa na datum merjenja.
- Raven 2: finančne naložbe, katerih poštena vrednost se določa z uporabo podatkov, ki jih je mogoče neposredno ali posredno spremljati, razen kotiranih cen, vključenih v 1. raven.
- Raven 3: finančne naložbe, pri katerih spremljani tržni podatki niso dosegljivi. Poštena vrednost se tako določa na podlagi metod vrednotenja, z uporabo vložkov, ki niso posredno ali neposredno opazovani na trgu

Družba razkriva in dosledno upošteva svojo politiko določanja, kdaj se šteje, da so bili izvedeni prenosi med ravnmi hierarhije poštene vrednosti. Usmeritev glede časovnega okvira pripoznavanja prenosov je enaka pri prenosih na ravni in prenosih z ravni. Primeri usmeritev vključujejo: (a) datum dogodka ali spremembe okoliščin, ki je povzročila prenos, (b) začetek poročevalnega obdobja, (c) konec poročevalnega obdobja.

23.2.15 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem, je delež pozavarovateljev v prenosnih premijah in zavarovalno-tehničnih rezervacijah. Višina se določa skladno s pozavarovalnimi (retrocesijskimi) pogodbami in gibanjem retrocediranega portfelja, na podlagi kosmatih pozavarovalnih rezervacij za posel, ki so predmet teh pozavarovalnih (retrocesijskih) pogodb, in sicer ob vsakem zaključku obračunskega obdobja.

Družba na datum poročanja preverja navedena sredstva zaradi morebitne potrebe po oslabitvi. Sredstva, prenesena posameznim partnerjem v retrocesijo, se presojuje individualno. Ocena tveganj, povezanih z retrocesijo, je podrobneje predstavljena v poglavju 23.5.2.6 Program retrocesije.

23.2.16 Terjatve

Med terjatvami prikazujemo terjatve za kosmato obračunano premijo ter terjatve za škode in provizije retrocediranega posla.

23.2.16.1 Pripoznavanje terjatev

Terjatve iz pozavarovanja se pripoznajo, ko se zavarovalne premije iz aktivnega pozavarovanja oziroma škode in provizije iz retrocesije zaračunajo cedentu oziroma pozavarovatelju pri poslu iz retrocesije. Če obstaja pozavarovalna pogodba, vendar družba še ni prejela potrjenega obračuna cedenta oziroma pozavarovatelja, se terjatve pripoznajo skladno z usmeritvami, ki so navedene v poglavjih 23.2.23 Čisti prihodki od premij in 23.2.24 Čisti odhodki za škode.

23.2.16.2 Oslabitev terjatev iz pozavarovanj

Družba pri osnovni dejavnosti – pozavarovanja – posluje izključno s pravnimi osebami. Ob začetku sodelovanja z vsakim novim, predvsem tujim partnerjem temeljito pretehta njegovo bonitetno stanje, ki mora ustrezati vnaprej določenim merilom oziroma, če merilom ne zadošča, o njem presoja bonitetna komisija, ki izda mnenje o njegovi (ne)ustreznosti. Družba posamično presoja terjatve glede njihove poplačljivosti oziroma potrebe po oslabitvi. Za oblikovanje popravka terjatve se odloča glede na izkušnje o poravnavanju terjatev posameznega cedenta oziroma retrocesionarja.

Kljub temu družba obdobjno, najmanj pa enkrat letno preverja stanje terjatev, in sicer posamično po posameznem partnerju.

Družba nima zastavljenih poslovnih terjatev.

23.2.17 Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

Družba izkazuje med razmejenimi stroški pridobivanja zavarovanj razmejene provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitve, in ocenjeni zneski še ne dospelih poračunov provizij v skladu z določili pozavarovalnih pogodb s cedenti skupine.

23.2.18 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo usredstvene kratkoročne časovne razmejitve, in sicer kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki. Kratkoročni odloženi stroški so kratkoročno odloženi stroški vnaprej izplačanih nezaslужenih provizij poslovnim partnerjem.

23.2.19 Denar in denarni ustrezniki

Družba v izkazu finančnega položaja in izkazu denarnih tokov v postavki Denarna sredstva in denarni ustrezniki prikazuje:

- denarna sredstva, med katera uvrščamo denarna sredstva v blagajni, dobroimetja na transakcijskih računih poslovnih bank in drugih finančnih organizacij ter depozite, vezane preko noči, in
- denarne ustreznike, med katere uvrščamo depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

23.2.20 Kapital

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital – nominalna vrednost vplačanih navadnih delnic, izražena v evrih;
- kapitalske rezerve – vplačila nad nominalnimi zneski delnic;
- rezerve iz dobička – statutarne in zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice, rezerve za izravnavo kreditnih tveganj, rezerve za izravnavo katastrofalnih škod in druge rezerve iz dobička;
- lastne delnice;
- presežek iz prevrednotenja;
- zadržani čisti poslovni izid.

Statutarne rezerve se uporabijo za namene, določene s statutom družbe:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala);
- za povečanje osnovnega kapitala;
- za uravnavanje dividendne politike.

Del rezerv iz dobička so tudi rezerve za naravne katastrofe, oblikovane v skladu s pravilnikom o oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij za računovodsko poročanje. Navedene rezerve tako ne morejo biti predmet delitve na skupščini.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah ima uprava ali nadzorni svet družbe možnost, da največ polovico zneska čistega dobička razporedi v druge rezerve.

23.2.21 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Zavarovalno-tehnične rezervacije se v izkazu finančnega položaja prikazujejo v kosmatih zneskih. Delež kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za posle, ki jih družba retrocedira, se razkriva v izkazu finančnega položaja pod postavko Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem. Poglavitna načela, uporabljena v izračunih kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij, so opisana spodaj.

Prenosne premije so tisti del obračunanih premij, ki se nanaša na zavarovalno kritje za zavarovalno obdobje po zaključku obračunskega obdobja. Oblikuje se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov prenosne premije, torej sledi metodi cedentov, ki jo večinoma izračunavajo časovno sorazmerno (pro rata temporis) na ravni zavarovalnih polic. Če pa družba ne prejme obračunov pozavarovalne prenosne premije, se ta izračuna z metodo ulomkov na ravni posameznih obračunov premije, upoštevajoč obdobje kritja, za katero je premija obračunana.

Škodne rezervacije se obračunajo za nastale, še ne plačane škode. Nanašajo se delno na znane, prijavljene škode in nastale, še ne prijavljene škode (IBNR). Oblikujejo se na podlagi prejetih pozavarovalnih obračunov škodnih rezervacij in na podlagi prejetih obvestil o škodah za neproporcionalna pozavarovanja. V pozavarovalnici se rezervacija IBNR oblikuje po treh postopkih. Pri prvem družba prevzema delež pri rezervaciji IBNR, ki so jo izračunali cedenti in pri kateri je udeležena skladno z določili pozavarovalnih pogodb. V drugem postopku se za posle zunaj skupine Sava Re, pri katerih je treba zaradi nepravočasno prejetih pozavarovalnih obračunov ocenjevati zavarovalno-tehnične kategorije, ocenjuje tudi škodna rezervacija, pri čemer se upoštevajo pričakovane premije in pričakovani kombinirani količniki za posamezno pogodbeno leto, zavarovalno vrsto in obliko pozavarovanja. Ker se v postopku ocenjevanja uporabljajo trikotniški razvoji, je ta postopek hkrati tudi test obveznosti za pozavarovalni portfelj zunaj skupine Sava Re. V tretjem postopku pa družba kot del testa ustreznosti obveznosti izračunava rezervacijo IBNR za del portfelja, kjer so pozavarovalni obračuni prejeti pravočasno in se zavarovalno-tehnične postavke torej ne ocenjujejo. Ta izračun poteka za kosmate podatke slovenskih cedentov in odvisnih družb na ravni zavarovalne vrste, in sicer na podlagi razvojnih trikotnikov kumulativnih obračunanih škod za posamezna pogodbeno leto. Če škodna rezervacija iz trikotnikov presega že oblikovano škodno rezervacijo na podlagi pozavarovalnih obračunov, se oblikuje pozavarovalna rezervacija IBNR. Iz opisanih postopkov sklepamo, da je škodna rezervacija oblikovana na podlagi statističnih podatkov

Rezervacije za bonuse, popuste in storno so namenjene posebej dogovorjenim pričakovanim izplačilom zaradi dobrih rezultatov zavarovalnih pogodb in pričakovanim izplačilom zaradi prekinitev, ki presegajo prenosno premijo. Družba jih oblikuje na podlagi pozavarovalnih obračunov kvotnih pozavarovalnih pogodb cedentov skupine.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije vključujejo rezervacije za neiztekle nevarnosti, ki izvirajo iz testa ustreznosti oblikovanih obveznosti za prenosne premije, opisanega v nadaljevanju.

Prenosna premija predstavlja časovno razmejitev premije glede na obdobje kritja. Tako lahko sklepamo, da kadar premija ni dovolj visoka, je neustrezna tudi prenosna premija. Družba opravi test ustreznosti prenosne premije posebej za kosmato prenosno premijo in retrocedirani del prenosne premije, in sicer na ravni zavarovalne vrste. Pri izračunu pričakovanega kombiniranega količnika v posamezni vrsti je upoštevano tehtano povprečje realiziranih kombiniranih količnikov zadnjih treh do petih let, ustrezno prilagojeno za trende. Izračun realiziranih kombiniranih količnikov upošteva prihodke za premije, odhodke za škode, odhodke za provizije in druge obratovalne stroške. Kjer pričakovani kombinirani količnik presega 100 %, je ugotovljen primanjkljaj prenosne premije, ki se pripoznava kot rezervacija za neiztekle nevarnosti v okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

23.2.22 Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje neto sedanjo vrednost za ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Izračunavajo se v skladu z MRS 19, in sicer z uporabo razmerja natečene delovne dobe v družbi in celotne pričakovane delovne dobe v družbi (angl. projected unit credit method).

Pri izračunu se upoštevajo individualni podatki o datumu rojstva, prihodu v službo, predvideni upokojitvi in plači. Upravičenja za odpravnino ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevani na podlagi določil v kolektivni pogodbi oziroma posameznih individualnih pogodbah o zaposlitvi. Pri pričakovanih zneskih izplačil se upošteva tudi obveznost za plačilo davka, kadar izplačila presegajo zakonsko določene neobdavčene zneske. Verjetnost, da zaposleni ostane v družbi, upošteva verjetnost smrtnosti (po tablicah SLO 2007 M/Ž) in verjetnost prekinitve delovnega razmerja na podlagi internih podatkov. Prav tako je na podlagi internih podatkov in rasti cen življenjskih potrebščin predvidena letna realna rast plač. Predvidena nominalna rast jubilejnih nagrad je enaka pričakovani inflaciji, ki je izbrana na podlagi dolgoročne ciljne inflacije ECB. Za diskontiranje se uporablja enaka terminska sestava netveganih obrestnih mer kakor za izračune kapitalske ustreznosti v režimu Solventnost II.

Pokojninsko zavarovanje

Družba je z zakonom zavezana k plačevanju prispevkov za pokojninsko zavarovanje, in sicer 8,85 % na bruto izplačane plače. Poleg tega je v letu 2001 sklenila pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta v prostovoljnem stebru pokojninskega zavarovanja, v katerega mesečno vplačuje sredstva v korist zaposlenih.

23.2.23 Ostale obveznosti

Obveznosti se v začetku prikazujejo z dejanskimi zneski, ki izvirajo iz ustreznih listin. Pozneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na podlagi odplačil. Med obveznosti štejemo obveznosti za odškodnine in za premije iz pasivne retrocesije, obveznosti za škode iz aktivnih pozavarovalnih poslov, obveznosti za zadržane depozite, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne obveznosti.

Družba v okviru obveznosti iz najemov pripozna obveznosti v enakem znesku, v kakršnem pripozna pravico do uporabe sredstva v najemu. Obveznost, ki se poveča za obresti iz diskontiranja bodočih najemnin, znižuje s plačilom najemnine.

Družba v okviru pasivnih časovnih razmejitev prikazuje rezervacijo za neizkoriščene dni dopustov, ki jih zaposleni lahko izkoristijo najpozneje do 30. 6. naslednjega leta.

23.2.24 Klasifikacija zavarovalnih pogodb

Družba opredeli pogodbo kot zavarovalno pogodbo, če je sklenjena zaradi znatnega prenosa tveganja, sicer pa kot finančno pogodbo. Znatni prenos tveganja se ugotavlja bodisi posredno, kadar družba na proporcionalni osnovi prevzema tveganja pogodb, ki so jih kot zavarovalne pogodbe opredelili že njeni cedenti, bodisi neposredno z ugotavljanjem, da pri nastanku pozavarovanega dogodka pride do pomembnih dodatnih izplačil.

Družba se ukvarja le s pozavarovanji, katerih izvirni namen je prenos zavarovalnega tveganja. Tako je vse sklenjene pozavarovalne pogodbe opredelila kot zavarovalne pogodbe. Proporcionalna pozavarovanja vsebujejo tveganje, enako tveganju originalnih zavarovalnih polic, ki so vse zavarovalne pogodbe. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih so ob nastanku pozavarovanega škodnega dogodka dogovorjena pomembna dodatna izplačila, zato tudi ta izpolnjujejo merila za uvrstitev med zavarovalne pogodbe.

23.2.25 Čisti prihodki od premij

Pri izkazovanju prihodkov od premij družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in povečanja gospodarske koristi v obliki povečanja pritokov ali sredstev. Čiste prihodke od premij predstavljajo kosmate premije (sprejetega pozavarovanja), zmanjšane za pozavarovalne oziroma retrocedirane premije (iz oddanega pozavarovanja). Na višino prihodkov za premije vplivajo tudi spremembe (kosmatih in retrocediranih) prenosnih premij. Pri tem se upoštevajo ocene premij in prenosnih premij; ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov oziroma so pripoznane na podlagi prejetih ocen poračunov premij, ki skladno s pogodbenimi določili še niso dospele. Navedene postavke skupaj sestavljajo prihodke od premij v izkazu poslovnega izida.

23.2.26 Čisti odhodki za škode

Pri izkazovanju odhodkov za škode družba upošteva načelo nastanka poslovnega dogodka in zmanjšanja gospodarske koristi v obliki izdatkov ali zmanjšanja sredstev. Čiste odhodke za škode predstavljajo obračunani kosmati zneski škod, zmanjšani za regresne terjatve in za pozavarovane škode, tj. obračunane zneske retrocesionarjem. Na višino odhodkov za škode vplivajo tudi spremembe škodnih rezervacij. Pri tem se upoštevajo še ocene škod in škodnih rezervacij; ocene se nanašajo na postavke, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb in so glede na skadenco teh pogodb že nastale, vendar pa zanje družba ni prejela pozavarovalnih obračunov. Navedene postavke sestavljajo čiste odhodke za škode v izkazu poslovnega izida. Podlage za ocenjevanje odhodkov za škode so ocenjene premije in pričakovani kombinirani količniki sklenjenih posameznih pozavarovalnih pogodb.

23.2.27 Prihodki in odhodki od naložb v povezane družbe

Prihodki od naložb v povezane družbe (odvisne in pridružene družbe) vključujejo dividende. Med odhodki od naložb v povezanih družbah pa družba vodi odhodke zaradi oslabitve naložb. Prihodki od dividend se pripoznajo, ko so odobrene za plačilo, skladno s skupščinskim sklepom povezane družbe.

23.2.28 Prihodki in odhodki od naložb

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe kritnega premoženja. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe kritnega premoženja pa zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb so:

- prihodki od dividend (prihodki od deležev),
- prihodki od obresti,
- prihodki od tečajnih razlik,
- prihodki od spremembe poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- dobički pri odtujitvah naložb drugih skupin naložb in
- drugi prihodki.

Odhodki od naložb so:

- obrestni odhodki,
- odhodki od tečajnih razlik,
- odhodki zaradi spremembe poštene vrednosti in izgub pri odtujitvah naložb, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- izgube pri odtujitvah drugih skupin naložb,
- drugi odhodki.

Navedeni prihodki in odhodki se prikazujejo glede na to, kam so razvrščene naložbe, ki so prinašale donos, tj. ali so naložbe v posesti do zapadlosti, po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, razpoložljive za prodajo, posojila, depoziti in terjatve.

Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino v posesti do zapadlosti in v skupino razpoložljivo za prodajo, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivne obrestne mere. Obrestni prihodki in odhodki naložb, razporejenih v skupino po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po kuponski obrestni meri. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so odobrene za izplačilo. Dobički oziroma izgube pri odtujitvah naložb predstavljajo razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in njegovo prodajno vrednostjo oziroma med nabavno vrednostjo (zmanjšano za morebitne oslabitve) in prodajno vrednostjo, če gre za naložbe, razpoložljive za prodajo.

23.2.29 Obratovalni stroški

Med obratovalnimi stroški družba vodi:

- stroške pridobivanja zavarovanj; to so dane pozavarovalne provizije, pripoznane na podlagi pozavarovalnih obračunov in ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjene premije in pogodbeno dogovorjenih odstotkov provizije;
- spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj; razmejeni stroški so razmejene dane pozavarovalne provizije. To so obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto. Pripoznane so na podlagi pozavarovalnih obračunov in ocenjenih zneskov, dobljenih na podlagi ocenjenih provizij z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitve;
- druge obratovalne stroške, ki jih vodi po naravnih vrstah, in sicer:
 - i. amortizacijo sredstev, potrebnih za obratovanje,
 - ii. stroške dela, ki vključujejo plače zaposlenih, stroške socialnega in pokojninskega zavarovanja ter druge stroške dela,
 - iii. stroške fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti skupaj z dajatvami, ki vključujejo stroške nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta ter izplačila po podjemnih pogodbah,
 - iv. druge obratovalne stroške storitev in materiala.

23.2.30 Drugi zavarovalni prihodki

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke od pozavarovalnih provizij (oddanega pozavarovanja), zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja zavarovanj, ki odpadejo na pozavarovatelje in se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitve.

23.2.31 Davek od dohodka

Davek od dohodka poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička je razviden iz izkaza poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu, in tudi odloženi davek za te postavke se izkazuje med kapitalom. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum izkaza finančnega položaja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi leti. Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti pri finančnem poročanju ter vrednostmi pri davčnem poročanju. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum izkaza finančnega položaja. Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložena terjatev za davek se zmanjša za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Stopnja davka od dohodka pravnih oseb znaša 19 % (2017: 19 %).

23.3 Spremembe računovodskih usmeritev in načina prikaza

V letu 2018 družba ni spremenila računovodskih usmeritev.

23.4 Sprejeti standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati, ter novi standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, ki jih je družba uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov, so enake usmeritvam, ki jih je uporabila pri pripravi računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti ali prenovljeni standardi, ki jih je družba sprejela za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2018 ali pozneje in so opisani v nadaljevanju.

Dopolnjeni že uveljavljeni standardi

MSRP 9 Finančni instrumenti

Končna različica standarda MSRP 9 Finančni instrumenti vsebuje zahteve vseh posameznih faz projekta prenove standarda MSRP 9 in nadomešča standard MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje ter vse predhodne različice standarda MSRP 9. Standard uvaja nove zahteve za razvrščanje in merjenje, oslabitev in obračunavanje varovanja pred tveganji. Poslovodstvo je ocenilo učinek standarda in meni, da bo družba izkoristila možnost odloga zaradi uporabe MSRP 17 Zavarovalne pogodbe.

Zavarovalnice zaradi sprejetja novega standarda, ki obravnava zavarovalne pogodbe, MSRP 17, standard lahko začnejo uporabljati s 1. 1. 2021. Pogoj za odlog je, da knjigovodska vrednost obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalniške dejavnosti, znaša najmanj 90 odstotkov celotne knjigovodske vrednosti obveznosti. Izpolnjevanje pogojev smo preverili na dan 31. 12. 2015. Izračun je prikazan v spodnji tabeli. Od 31. 12. 2015 ni prišlo do sprememb, ki bi pomembno vplivale na izpolnjevanje pogojev.

Družba mora razkriti določene podatke v skladu z MSRP 9, kar je predstavljeno v nadaljevanju.

(v EUR)	31.12.2015	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	268.773.864	94,7%
Obveznosti iz zavarovalnih pogodb v okviru MSRP 4	268.773.864	94,7%
Ostale obveznosti	14.899.307	5,3%
Celotne obveznosti*	283.673.171	100,0%

* brez kapitala, podrejenih obveznosti in obveznosti iz finančnih pogodb.

(v EUR)	31.12.2018	Odstotek vseh obveznosti	31.12.2017	Odstotek vseh obveznosti
Zavarovalno-tehnične rezervacije in obveznosti iz poslovanja	281.361.601	98,0%	286.889.285	99,0%
Obveznosti iz pogodb v okviru MSRP 4	281.361.601	98,0%	286.889.285	99,0%
Ostale obveznosti	5.614.093	2,0%	3.030.740	1,0%
Celotne obveznosti*	286.975.694	100%	289.920.025	100%

* brez kapitala

Naslednja preglednica predstavlja podatke o SPPI testu finančnih pogodb.

(v EUR)	SPPI finančna sredstva			Druga finančna sredstva		
	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštenih vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018	Poštena vrednost 31.12.2017	Sprememba poštenih vrednosti	Poštena vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	223.409.332	-6.778.087	216.631.245	2.012.445	2.509.356	4.521.801
Lastniški vrednostni papirji	0	0	0	13.261.608	422.880	13.684.488
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0
Posojila in depoziti	7.737.189	-3.754.586	3.982.602	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki	6.678.458	3.972.993	10.651.451	0	0	0
Skupaj	237.824.979	-6.559.681	231.265.298	15.274.053	2.932.236	18.206.289

Bonitetna ocena sredstev SPPI na dan 31.12.2018						
(v EUR)	Skupaj	AAA	AA/A	BBB	BB/B	Brez ocene
Dolžniški vrednostni papirji	215.977.646	77.950.080	98.067.601	37.292.717	2.579.301	87.948
Posojila in depoziti	3.832.188	0	0	0	0	3.832.188
Denar in denarni ustrezniki	10.651.451	0	0	0	5.277.338	5.374.113
Skupaj	230.461.285	77.950.080	98.067.601	37.292.717	7.856.640	9.294.248

(v EUR)	Sredstva SPPI, ki nimajo nizkega kreditnega tveganja	
	Poštena vrednost 31.12.2018	Knjigovodska vrednost 31.12.2018
Dolžniški vrednostni papirji	2.667.249	2.667.249
Posojila in depoziti	3.090.072	3.090.072
Denar in denarni ustrezniki	5.277.338	5.277.338
Skupaj	11.034.660	11.034.660

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci

Standard MSRP 15 določa petstopenjski model, ki ga mora družba upoštevati pri pripoznanju prihodkov iz pogodb s kupci (z omejenimi izjemami), ne glede na vrsto transakcij, iz katerih izhajajo prihodki, ali industrijsko panogo. Zahteve standarda veljajo tudi za pripoznanje in merjenje dobičkov in izgub pri prodaji nekaterih nefinančnih sredstev, ki ne izvirajo iz običajne dejavnosti družbe (npr. prodaja nepremičnin, naprav in opreme ali neopredmetenih sredstev). Standard zahteva od družbe obsežna razkritja, vključno z razčlenitvijo skupnih prihodkov; informacije o obveznostih v zvezi s prodajo sredstev ali izvedbo storitev; spremembe v znesku sredstev in obveznosti iz pogodb med obdobji ter ključne poslovodske presoje in ocene. Poslovodstvo je ocenilo, da je družba oproščena uporabe standarda, ker pri poslovanju uporablja MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe, MRS 39 – Finančni instrumenti, MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi, MSRP 11 – Skupni aranžmaji, MRS 27 – Ločeni računovodski izkazi in MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige.

MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (pojasnila)

Namen teh pojasnil je obrazložiti, kaj je želel doseči UOMRS pri sprejemanju zahtev standarda MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, zlasti z vidika obračunavanja opredeljenih obveznosti iz pogodb s kupci, spremembe besedila načela „ločeno opredeljiv“, nadomestilo principalu v primerjavi z nadomestilom agentu skupaj z oceno, ali je družba principal ali agent, ter uporabo načela nadzora in licenciranja ter dodatne smernice za obračunavanje intelektualne lastnine in licenčnine. Pojasnila prav tako uvajajo dodatne praktične koristi za družbe, ki bodisi uporabljajo standard MSRP 15 v celoti za predhodna obdobja ali tiste, ki se odločijo za uporabo prilagojenega pristopa. Poslovodstvo je ocenilo, da je družba oproščena uporabe standarda.

MSRP 2 Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij z delnicami (dopolnila)

Dopolnila uvajajo zahteve v zvezi z obračunavanjem učinkov odmernih in nezajamčenih pogojev pri merjenju gotovinske poravnave plačilnih transakcij z delnicami, in sicer za plačilne transakcije z delnicami z neto poravnavo davčne obveznosti po odbitku in za spremembe pogojev plačilnih transakcij z delnicami, kar povzroča prerazvrstitev transakcije iz gotovinske poravnave v poravnavo s kapitalom. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 4 Uporaba standarda MSRP 9 Finančni instrumenti v povezavi s standardom MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (dopolnila)

Dopolnila obravnavajo pomisleke, ki izhajajo iz uporabe novega standarda o finančnih instrumentih MSRP 9, pred uvedbo novega standarda MSRP 17, ki je še v pripravi in obravnava zavarovalne pogodbe. Novi standard bo nadomestil obstoječi standard MSRP 4. Dopolnila uvajajo dve možnosti pri obračunavanju zavarovalnih pogodb: začasno oprostitev uporabe standarda MSRP 9 in uporabo prekrivnega pristopa, ki zavarovalnim družbam, izdajateljicam pogodb, ki spadajo v okvir standarda MSRP 4, dovoljuje prerazvrstitev nekaterih prihodkov ali odhodkov, izhajajočih iz posameznih finančnih sredstev, iz izkaza poslovnega izida v drugi vseobsegajoči donos. Poslovodstvo se je odločilo, da bo družba za implementacijo MSRP 9 izbrala možnost začasne izjeme od uporabe tega standarda do uvedbe standarda MSRP 17.

MRS 40 Prenos naložbenih nepremičnin (dopolnila)

Dopolnila pojasnjujejo, kdaj mora družba nepremičnine, vključno s tistimi, ki so v gradnji ali razvoju, prenesti v naložbene nepremičnine ali iz njih. Pojasnjujejo še, da se uporaba spremeni, ko nepremičnina izpolnjuje ali preneha izpolnjevati opredelitev naložbene nepremičnine in obstajajo dokazi o spremembi v njeni uporabi. Sprememba namere poslovodstva družbe v zvezi z uporabo nepremičnine sama po sebi še ni sprememba v uporabi. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

POJASNILO OPMSRP 22 Transakcije v tuji valuti in predplačilo

Pojasnilo uvaja obrazložitev obračunavanja transakcij, ki vključujejo prejem ali plačilo predplačila v tuji valuti. Zadeva pa tiste transakcije v tuji valuti, pri katerih družba pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost iz vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačila pred pripoznanjem s tem povezanega sredstva, odhodkov ali prihodkov. Pojasnilo navaja, da morajo družbe za določitev menjalnega tečaja transakcije upoštevati datum začetnega pripoznanja sredstva nedenarnega predplačila ali obveznost iz odloženih prihodkov. Ob večjem številu vnaprejšnjih plačil ali prejema predplačil mora družba določiti datum transakcije vsakega vnaprejšnjega plačila ali prejema predplačil. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2014–2016, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov MSRP. Poslovodstvo je ocenilo vpliv in meni, da dopolnila ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe:

MSRP 1 Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja

Dopolnilo odpravlja kratkoročne izjeme od razkritij v zvezi s finančnimi instrumenti, zaslužki zaposlenecv in investicijskimi družbami, ki veljajo za prve uporabnike standardov MSRP.

MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige

Dopolnila pojasnjujejo, da lahko družba ob začetnem pripoznanju naložbe vsako naložbo v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki je v lasti družbe kot kapitalske organizacije ali druge kvalificirane osebe, izmeri po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih družba ni predčasno sprejela

MSRP 16 Najemi

Standard MSRP 16 velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje najema obeh pogodbenih strank: to je stranke (najemnika) in najemodajalca. Novi standard od najemnika zahteva, da v svojih računovodskih izkazih pripozna večino najemnih pogodb. Razen nekaterih izjem bodo najemniki lahko uporabili enoten računovodski model za vse najemne pogodbe. Pri obračunavanju najemov s strani najemodajalca ni bistvenih sprememb. Poslovodstvo je ocenilo vpliv na računovodske izkaze.

Družba bo od 1. 1. 2019 pripoznala pravico do uporabe najemnih sredstev, ki jih najema za daljše obdobje (več kot leto dni) in ki niso majhne vrednosti (5.000 USD), v skladu z MSRP 16, ki velja od 1. 1. 2019. Družba je pregledala vse najemne pogodbe in preverjala pravico do obvladovanja posameznega sredstva za določeno obdobje. Trajanje najema je določeno s pogodbo ali je ocenjeno, ali gre za najem za nedoločen čas ali z možnostjo podaljšanja najemnega razmerja. Družba izračunava pravico do uporabe sredstev v najemu kot diskontirane bodoče denarne tokove najemnin med trajanjem najema. Uporabljena diskontna stopnja upošteva bonitetno oceno družbe in trajanje najema. Družba ima le najeme s stalno najemnino. Ob prvi uporabi standarda je uporabila poenostavljen pristop s preračunom vseh najemnih pogodb na 1. 1. 2019.

(v EUR)	1.1.2019
Obveznosti iz poslovnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	176.102
Obveznosti iz naslova poslovnega najema - diskontirane z najemnikovo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje na dan 1.1.2019*	176.044
Obveznosti za obresti iz naslova poslovnega najema pripoznane na dan 1.1.2019	-58
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova poslovnih najemov)	176.044
Obveznosti iz finančnega najema pripoznane na dan 1. 1. 2019	0
Obveznosti za obresti iz naslova finančnega najema na 1.1.2019	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019 (iz naslova finančnih najemov)	0
Vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe na 1.1.2019	176.044
Obveznosti iz naslova najema - Razdolžnina na 1.1.2019	176.102
Obveznosti iz naslova najema - obresti na 1.1.2019	-58
Izvetja iz obveznosti pripoznave:	
- kratkoročni najemi	1.320
- najemi majhnih vrednosti	794
Možnost podaljšanja in odpovedi najema	0,00
Spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje	0,00
Jamstvo preostale vrednosti	0,00
Skupaj obveznosti iz naslova najema na 1.1.2019	178.158

* angl. incremental borrowing rate

MSRP 17 Zavarovalne pogodbe

Standard velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje, pri čemer je dovoljena zgodnja uporaba pod pogojem, da podjetje poroča tudi v skladu s standardoma MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in MSRP 9 Finančni instrumenti. Standard MSRP 17 Zavarovalne pogodbe tako določa usmeritve za pripoznavanje, merjenje, predstavitev in razkrivanje zavarovalnih pogodb. Obenem zahteva uporabo podobnih načel pri pozavarovalnih pogodbah in investicijskih pogodbah z možno diskrecijsko udeležbo. Namen standarda je zagotoviti, da podjetja vključijo v predstavitve ustrezne informacije na način, ki zvesto odseva te pogodbe. Uporabnikom računovodskih izkazov ti podatki pomagajo pri oceni učinka pogodb, ki spadajo v okvir standarda MSRP 17, na finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove podjetja. Standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo vpliv standarda na računovodske izkaze družbe in meni, da bo imela njegova uveljavitev pomemben vpliv na računovodske izkaze družbe.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavanju prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da mora družba celoten znesek dobička ali izgube pripoznati če transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali je v odvisni družbi ali ne). Pri transakcijah s sredstvi, ki jih družba pri poslovanju ne uporablja, ta pripozna le del dobička ali izgube tudi če so sredstva v odvisni družbi. Odbor za mednarodne računovodske standarde je datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas v pričakovanju ugotovitev projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo meni, da ne bodo imela vpliva na računovodske izkaze.

MSRP 9 Predplačilne funkcije z negativnim nadomestilom (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Družba lahko finančna sredstva s predplačilnimi značilnostmi, ki pogodbeni stranki dovoljujejo ali od nje zahtevajo plačilo ali prejem razumnega nadomestila za predčasno prekinitev pogodbe (tako da je z vidika imetnika sredstva to negativno nadomestilo), izmeri po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 28 Dolgoročne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige (dopolnilo)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Obravnavajo vprašanje, ali spada merjenje dolgoročnih naložb (zlasti z vidika zahtev po slabitvi dolgoročnih naložb v pridružene družbe in skupne podvige, ki so po vsebini del „čiste naložbe“ v pridruženo družbo ali skupni podvig) v okvir standarda MSRP 9, MRS 28 ali kombinacijo obeh. Dopolnila pojasnjujejo, da mora podjetje pri pripoznanju dolgoročnih deležev, ki niso merjeni po kapitalski metodi, uporabiti določila standarda MSRP 9 Finančni instrumenti, pred začetkom uporabe standarda MRS 28. Pri uporabi standarda MSRP 9 podjetje ne upošteva nobenih prilagoditev knjigovodske vrednosti dolgoročnih deležev, ki sicer izhajajo iz uporabe standarda MRS 28. Dopolnil standarda še ni odobrila EU. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

POJASNILO OPMSRP 23 Negotovost pri obračunavanju davka od dohodkov pravnih oseb

Pojasnilo velja za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njegova zgodnja uporaba je dovoljena. Obravnava negotovost pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb, ki vpliva na uporabo standarda MRS 12. Uvaja smernice za obračunavanje negotovih davčnih obravnjav ločeno ali skupaj, pregled davčnih organov, uporabo ustrezne metode, ki zajema te negotovosti, ter upoštevanje sprememb dejstev in okoliščin. Poslovodstvo je ocenilo vpliv pojasnila in meni, da ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 19 Sprememba, omejitev ali poravnava programa (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnila računovodskega standarda od družb zahtevajo, da stroške zaslužkov zaposlenecv in neto zneska obresti v preostalem letnem obdobju poročanja po spremembi, omejitvi ali poravnavi programa zaslužkov zaposlenecv določijo na podlagi posodobljenih aktuarskih predpostavk. Obenem pojasnjujejo vpliv obračunavanja sprememb, omejitev ali poravnave programa na zahtevane mejne vrednosti sredstev. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Temeljni okvir standardov MSRP

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. 3. 2018 objavil prenovo temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Ta okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju in določanju standardov ter navodila za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev za lažje razumevanje in razlago standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP, ki prinaša dopolnila zadevnih standardov in posodablja sklice na prenovljeni temeljni okvir. Cilj odbora je dajati podporo pri prehodu na prenovljeni temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi tega okvira če posameznih transakcij ne obravnava noben standard MSRP. Za pripravljavce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljeni temeljni okvir za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje.

MSRP 3 Poslovne združitve (dopolnila)

UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), katerih namen je odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema na dan prvega letnega obdobja poročanja z začetkom 1. 1. 2020 ali pozneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali pozneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Evropska unija jih še ni odobrila. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza „pomembno“ (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2020 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo »so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje vplivalo na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki sprejemajo odločitve na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja«. Poleg tega je odbor podrobneje obrazložil pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila zagotavljajo, da je opredelitev izraza »pomembno« usklajena z vsemi standardi MSRP. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda. Poslovodstvo je ocenilo njihov vpliv in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Objavljene letne izboljšave

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je objavil sklop letnih izboljšav standardov MSRP za obdobje 2015–2017, ki predstavlja zbirko dopolnil in sprememb standardov. Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2019 ali pozneje. Njihova zgodnja uporaba je dovoljena. Evropska unija še ni odobrila teh izboljšav. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnil in meni, da ne bodo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

MSRP 3 Poslovne združitve in MSRP 11 Skupni dogovori

Dopolnila standarda MSRP 3 pojasnjujejo, da mora družba ob pridobitvi nadzora nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ponovno izmeriti vse predhodno posedovane deleže v tem poslovanju. Dopolnila standarda MSRP 11 pa pojasnjujejo, da družbi, ki pridobi skupni nadzor nad poslovanjem, ki je skupno delovanje, ni treba ponovno izmeriti predhodno posedovanih deležev v tem poslovanju.

MRS 12 Davek iz dobička

Dopolnila standarda pojasnjujejo, da mora družba davčne posledice iz plačil finančnih instrumentov, ki so razvrščeni v kapital, pripoznati v isti postavki kakor pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili bilančni dobiček.

MRS 23 Stroški izposojanja

Dopolnila računovodskega standarda pojasnjujejo 14. člen standarda, po katerem mora družba v trenutku, ko sredstvo izpolnjuje pogoje za njegovo namestitev uporabo ali prodajo in je del posojila, ki se nanaša na to sredstvo, neporavnano, to posojilo vključiti med sredstva prejetih posojil.

23.5 Upravljanje tveganj¹⁴⁷

Družba je pri svojem poslovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja. Ta prepozna, meri, upravlja, spremlja in o njih poroča v skladu s procesi, opisanimi v razdelku B.3. Vrste tveganj, ki jim je družba izpostavljena, so:

- zavarovalna tveganja,
- tržna tveganja,
- kreditna tveganja,
- likvidnostna tveganja,
- operativna tveganja in
- strateška tveganja.

23.5.1 Kapitalska ustreznost Save Re

Sava Re za izračun kapitalskih zahtev v skladu s Solventnostjo II uporablja standardno formulo. Celoten izračun zahtevanega solventnostnega kapitala izvede enkrat letno, medtem ko primerne lastne vire sredstev za pokrivanje solventnosti vrednoti četrletno.

V spodnji preglednici je prikazan izračun kapitalske ustreznosti družbe na dan 31. 12. 2017¹⁴⁸.

Kapitalska ustreznost Save Re

(v EUR)	31. 12. 2017
Primerni lastni viri sredstev	453.565.280
Zahtevani minimalni kapital (MCR)	40.018.150
Zahtevani solventnostni kapital (SCR)	160.072.599
Solventnostni količnik	283,3 %

Nerevidirani primerni lastni viri sredstev Save Re so na dan 30. 9. 2018 znašali 477,2 milijona EUR in so bili višji kakor na dan 31. 12. 2017 (453,6 milijona EUR). Pri tem je treba opozoriti, da v četrletnem izračunu primerni lastni viri sredstev niso zmanjšani za predvidljive dividende za leto 2018, medtem ko so na dan 31. 12. 2017 zmanjšani za predvidljive dividende za leto 2017.

Ocenjujemo, da je raven primernih lastnih virov sredstev družbe konec leta nekoliko višja kakor na dan 31. 12. 2017. Pričakujemo pa, da bo zaradi večjega zahtevanega solventnostnega kapitala solventnostni količnik na dan 31. 12. 2018 nekoliko nižji kakor na dan 31. 12. 2017. Še vedno pa bo solventnostni količnik visok.

Podrobni rezultati in obrazložitve izračuna kapitalske ustreznosti na dan 31. 12. 2018 bodo predstavljeni v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Save Re v aprilu 2019.

¹⁴⁷ GRI 102-11
¹⁴⁸ Družba Sava Re ob pripravi revidiranega letnega poročila še ne razpolaga z revidiranimi podatki o kapitalski ustreznosti za leto 2018. Ta bo objavljena v Poročilu o solventnosti in finančnem položaju Save Re za leto 2018, ki bo objavljeno 22. 4. 2019.

23.5.1 Profil tveganj Save Re

Naslednja preglednica prikazuje spremembe profila tveganj v letu 2018 glede na leto 2017. Tveganja so ocenjena z vidika morebitnega nihanja poslovnih izidov in vpliva na računovodske izkaze družbe. Morebitni vpliv v primeru uresničitve ekstremnih notranjih in zunanjih tveganj ter njihov vpliv na solventnostni položaj družbe je obravnavan v poročilu Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Save Re, d.d.

Sprememba profila tveganj Save Re glede na predhodno leto

	Velikost tveganja	Tveganje je opisano v poglavju
Tveganje kapitalske neustreznosti	majhno	23.5.1
Tveganja premoženjskih zavarovanj		23.5.2
Tveganje pri sprejemu rizikov v (po)zavarovanje	srednje	23.5.2.1
Cenovno tveganje	srednje	23.5.2.2
Tveganje škod	srednje	23.5.2.3
Tveganje samopridržaja	majhno	23.5.2.4
Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij	majhno	23.5.2.5
Program retrocesije	majhno	23.5.2.6
Finančna tveganja		23.5.3
Tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe	srednje	23.5.3.1
Tveganje obrestne mere	srednje	23.5.3.2.1
Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev	srednje	23.5.3.2.2
Tveganje alternativnih naložb	majhno	23.5.3.2.3
Valutno tveganje	srednje	23.5.3.2.4
Likvidnostno tveganje	majhno	23.5.3.3
Kreditno tveganje	srednje	23.5.3.4
Operativna tveganja	srednje	23.5.4
Strateška tveganja	srednje	23.5.5

23.5.2 Zavarovalna tveganja

Med zavarovalna tveganja, ki so pomembna za družbo, uvrščamo predvsem tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje, cenovno tveganje, tveganje škod, tveganje samopridržaja in tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. Nekatera druga zavarovalna tveganja, npr. tveganje, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev, so pomembna predvsem za zavarovalnice, vendar pa se zlasti pri proporcionalnih pogodbah prenašajo tudi na pozavarovalnice. Tovrstna tveganja družba lahko obvladuje le s primernim sprejemanjem v pozavarovanje, morebitnimi dodatnimi zahtevami ali izključitvenimi klavzulami v pozavarovalnih pogodbah ter z ustreznim programom retrocesije. V nadaljevanju zato tveganj, da je zavarovalni produkt neustrezno načrtovan, tveganja ekonomskega okolja in tveganja obnašanja zavarovalcev ne bomo posebej obravnavali.

Sava Re od svojih odvisnih družb in preostalih cedentov prevzema le zavarovalna tveganja. Del prevzetih tveganj zadrži v lastni izravnavi, presežek nad lastnimi zmoglostmi pa retrocedira. Sava Re vse pozavarovalne pogodbe v smislu standarda MSRP 4 uvršča med zavarovalne pogodbe. Ker nima pozavarovalnih pogodb, ki bi bile opredeljene kot finančne pogodbe, so v nadaljevanju v skladu z MSRP 4 podrobneje razkrita tveganja, ki izvirajo iz zavarovalnih pogodb.

23.5.2.1 Tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje

Pri obligatornih proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah Sava Re sledi usodi cedentov, medtem ko je pri neproporcionalnih in fakultativnih pogodbah odločitev o prevzemu rizika v pozavarovanje na strani Save Re.

Iz navedenega izhaja, da je za obvladovanje tega tveganja ključno preverjanje prakse obstoječih in prihodnjih cedentov ter analiza dogajanja na ustreznem trgu in v ustrezni zavarovalni vrsti. Zato se kritje lahko prevzame le z upoštevanjem notranjih smernic za sprejemanje rizikov v pozavarovanje. Te opredeljujejo zahteve za partnerje, določajo minimalno zahtevano raven informacij o poslu in opredeljujejo okvire za pričakovani izid posla. Hkrati določajo postopek prevzema v kritje in ravni pristojnosti, tako da je v proces vgrajen primeren nadzor. Pri prevzemu večjih rizikov v zavarovanje, ki jih prevzemajo odvisne družbe (in potem v večinskem deležu pozavarujejo pri obvladujoči družbi), sodelujejo tudi ustrezno usposobljeni strokovnjaki Save Re.

Iz naslednje preglednice je razviden obseg izpostavljenosti, merjen s številom pogodb in seštevkom zavarovalnih vsot (agregat limitov). V seštevkih niso upoštevana neomejena kritja škodno-presežkovnih pozavarovanj avtomobilske odgovornosti, ki so v celoti retrocedirana.

Sestava pozavarovalnih pogodb in limiti (pred retrocesijo)

(v EUR)	Pogodbeno leto 2018		Pogodbeno leto 2017	
	Štev. pogodb	Agregat limitov	Štev. pogodb	Agregat limitov
Obligatne pogodbe	752	1.440.388.717	755	1.436.874.324
Fakultativne pogodbe	198	785.077.583	219	916.403.018
Skupaj	950	2.225.466.299	974	2.353.277.342

Agregat limitov se je v letu 2018 glede na leto 2017 ponovno nekoliko skrčil, kar je posledica padca na obligatornem in fakultativnem delu zaradi manjšega obsega premijskih prihodkov.

Ocenjujemo, da je tveganje pri sprejemu rizikov v pozavarovanje dobro obvladovano. Sava Re zavarovalno tveganje zmanjšuje tako, da ga s pasivnimi pozavarovalnimi pogodbami (retrocesijo) delno ali v celoti prenaša na retrocesionarje.

23.5.2.2 Cenovno tveganje

O cenovnem tveganju govorimo kadar bo obračunana pozavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo pozavarovanja.

Pri proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah je pozavarovalna premija odvisna od zavarovalne premije, ki jo praviloma določajo cedenti, nevarnostni del premije pa je odvisen tudi od provizije, ki jo pozavarovatelj prizna cedentu. Zato to tveganje obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in ustreznim prilagajanjem provizijske politike. Pri neproporcionalnih pozavarovalnih pogodbah cenovno tveganje prav tako obvladujemo s pravilnim prevzemom rizikov v pozavarovanje in primernim določanjem pozavarovalnih premijskih stopenj. Pričakovani izid posameznih prevzetih pozavarovalnih pogodb na podlagi razpoložljivih informacij in postavljenih cen morajo biti v skladu s ciljnim kombiniranimi količniki, primernost cen pa preverjamo z izidi po pozavarovalnih oblikah in skupinah.

Mednarodni pozavarovalni trg je še vedno v obdobju nizkih cen (angl. soft market), vendar zaradi ustreznega prevzema v pozavarovanje cenovno tveganje v Savi Re za leto 2018 ocenjujemo kot zmerno, enako kakor v letu 2017.

23.5.2.3 Tveganje škod

Tveganje škod je tveganje, pri katerem bo število škod večje, kot je bilo pričakovano, ali pa bo povprečna višina škod preseгла pričakovane. Pri proporcionalnih pozavarovanjih je to tveganje tesno povezano z istim tveganjem pri cedentih, ki se lahko uresniči zaradi napačne ocene pri sprejemu rizikov v zavarovanje, spremembe prakse sodišč, nastanka novih vrst škod, večje ozaveščenosti ljudi o pravicah iz zavarovalnih pogodb, spremembe makroekonomskih okoliščin ipd. Pri neproporcionalnih pozavarovanjih ima družba zaradi neposrednega oblikovanja cen več vpliva na tveganje pričakovanega obsega škod, vendar pa je zaradi večje nihajnosti teh poslov obvladovanje tega tveganja mogoče predvsem z razpršitvijo portfelja. Posamezna neproporcionalna pogodba ima namreč lahko zelo dober izid (je brez škodnih dogodkov, ki jih krije pozavarovatelj) ali pa je prišlo do škodnega dogodka nad prioriteto cedenta – v slednjem primeru je izid za pozavarovatelja zaradi neproporcionalne narave posla zelo neugoden.

To tveganje torej obvladujemo s primernim prevzemom rizikov v pozavarovanje, nadzorom njihove nakopičenosti na posamezni lokaciji ali geografskem območju in z ustreznim programom retrocesije.

Čeprav spreminjamo sestavo sklenjenih pogodb zaradi povečanja dobičkonosti, ocenjujemo, da pri tveganju škod v letih 2018 in 2017 ni bilo pomembnih razlik.

23.5.2.4 Tveganje samopridržaja

Tveganje samopridržaja je tveganje morebitnih velikih čistih agregatnih škod zaradi katastrof ali koncentriranega škodnega dogajanja. Uresničilo bi se v primeru množičnih škod, v katerih bi bilo prizadetih več zavarovanih objektov. To bi se lahko zgodilo predvsem pri škodah zaradi naravnih nevarnosti, ki jih krije temeljno ali dodatno požarno zavarovanje oziroma k požarnemu zavarovanju priključeno zavarovanje, denimo zavarovanje obratovalnega zastoja ali potresno zavarovanje.

Sava Re tveganje samopridržaja obvladuje s strokovnim prevzemom v pozavarovanje, merjenjem izpostavljenosti (na podlagi rezultatov modelov in s seštevki zavarovalnih vsot) po geografskih območjih za posamezne naravne nevarnosti, predvsem pa z ustreznim pozavarovalnim programom. Pri tem upošteva dejstvo, da na čiste škode na letni ravni vpliva maksimalna višina čiste škode, ki se nanaša na posamezen katastrofalni dogodek, pa tudi pogostost takih dogodkov.

Izpostavljenost naravnim nevarnostim oziroma razpršenost po regijah je razvidna iz naslednjih preglednic.

Potresni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	542.882.004	715.311.374
Nečlanice EU	160.318.981	145.878.443
Rusija in CIS	21.161.391	25.643.619
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	37.033.685	41.093.991
Azija	248.828.480	266.641.834
Latinska Amerika	81.878.085	73.780.223
ZDA in Kanada	13.180.370	22.615.761
Karibi	50.040.772	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	1.233.135.749	1.392.759.913

Poplavni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	416.150.390	406.401.295
Nečlanice EU	124.947.259	94.430.451
Rusija in CIS	21.153.891	25.636.119
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	18.588.363	23.244.580
Azija	193.177.509	216.938.451
Latinska Amerika	81.878.085	73.780.223
ZDA in Kanada	14.884.870	22.615.761
Karibi	47.866.859	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	996.459.208	964.841.551

Nevihtni agregat po regijah

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Članice EU	405.443.008	401.286.042
Nečlanice EU	124.934.249	94.417.441
Rusija in CIS	21.153.891	25.636.119
Afrika	47.851.860	45.086.397
Bližnji vzhod	18.588.363	23.244.580
Azija	194.532.854	218.463.679
Latinska Amerika	81.878.085	71.895.308
ZDA in Kanada	16.514.704	22.615.761
Karibi	47.866.859	31.182.220
Oceanija	29.960.121	25.526.052
Skupaj	988.723.994	959.353.601

V letu 2018 se je nekoliko zmanjšala agregatna izpostavljenost naravnim nesrečam po regijah in posledično absolutna višina tveganja (zmanjšala se je izpostavljenost pri potresnem, povečala pa pri poplavnem in nevihtnem agregatu). Ocenjujemo, da je relativna višina tveganja samopridržaja v letu 2018 glede na leto 2017 ostala na enaki ravni. Zaradi primernosti maksimalnih samopridržajev in ustreznega pozavarovanja Save Re zaradi tveganja samopridržaja ni bila resno ogrožena, kar je razvidno iz razdelka o oceni ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj.

23.5.2.5 Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij

Vzrok za nezadostnost zavarovalno-tehničnih rezervacij so lahko napačne ocene aktuarjev ali pa nepričakovano neugodni škodni razvoj. Slednji je lahko posledica nastanka novih vrst škod, ki v zavarovalnih pogojih niso izključene in za katere škodnih rezervacij sploh še ne oblikujemo (kar bi se lahko zgodilo predvsem pri odgovornostnih zavarovanjih), pa tudi zaradi spremenjene prakse sodišč. Ocenjujemo, da to tveganje sicer obstaja, vendar je majhno.

Sava Re tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij obvladuje z doslednim upoštevanjem internih postopkov in pravilnika o zavarovalno-tehničnih rezervacijah, z uporabo priznanih aktuarskih metod in s kritičnim upoštevanjem podatkov, ki jih prejme od cedentov o pozavarovalnem delu njihovih škodnih rezervacij, kar se odseva v previdnem oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij, kar je opisano v razkritjih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Sava Re za aktuarsko ocenjevanje škodnih rezervacij ne more uporabiti trikotnikov plačanih škod, ki bi bili organizirani po letih nastanka škodnega dogodka, kot je to v navadi pri zavarovalnicah. Podatke o škodah, ki so proporcionalno pozavarovane, od svojih cedentov prejme razčlenjene po posameznih pogodbenih letih. Ker se škode pri enoletnih zavarovalnih policah, sklenjenih med letom, lahko zgodijo v letu sklenitve ali pa v naslednjem letu, agregirani podatki za proporcionalno pozavarovanje niso organizirani po letu nastanka škodnega dogodka. Prav tako imajo nekateri trgi obnovitev kritij med letom, zato prihaja do dodatnih časovnih zamikov med pogodbenim letom in letom nastanka škodnega dogodka.

Zaradi navedene značilnosti, ki je tipična za pozavarovalnice, Sava Re podatke o plačanih škodah uredi po pogodbenih letih in z ustreznimi aktuarskimi metodami oceni prihodnje obveznosti za posamezna pogodbeni leta. Tako ocenjene obveznosti se nanašajo na že nastale škode (prijavljene in neprijavljene), za poravnavo katerih je namenjena škodna rezervacija, in na škode, ki še niso nastale in za poravnavo katerih je namenjena prenosna premija, zmanjšana za razmejeno provizijo.

Zaradi navedene značilnosti v naslednjih dveh preglednicah kot originalno ocenjene kosmate oziroma čiste obveznosti ob koncu posameznih preteklih let upoštevamo škodne rezervacije, povečane za prenosno premijo, ki je zmanjšana za razmejeno provizijo, kar primerjamo s poznejšimi ocenami istih obveznosti. Tovrstno preverjanje oziroma analizo primernosti višine zavarovalno-tehničnih rezervacij je mogoče narediti le za pretekla (pogodbena) leta, in bolj ko so ta oddaljena, natančnejši so izsledki analize. Zaradi konsistentnega uporabljanja aktuarskih metod pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij lahko iz preteklih odstopanj prvotno ocenjenih obveznosti od pozneje ugotovljenih oziroma ocenjenih dejanskih obveznosti na posamezen presečni bilančni datum sklepamo tudi o zadostnosti rezervacij na dan 31. 12. 2018.

Analiza višine kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij za predhodna leta

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ocena kosmatih obveznosti						
Prvotno ocenjene	199.339	207.416	209.963	218.615	224.093	225.314
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	170.890	183.590	191.260	191.207	196.533	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	160.099	174.579	175.447	177.623		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	156.865	164.654	165.546			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	147.772	157.337				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	142.401					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	56.938	50.079	44.417	40.993	27.561	
Kumulativni kosmati presežek v % od prvotne ocene	28,6%	24,1%	21,2%	18,8%	12,3%	

Analiza višine čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za predhodna leta

(v tisoč EUR)	31. decembra leta					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ocena čistih obveznosti						
Prvotno ocenjene	173.344	177.031	194.262	200.824	204.479	204.392
Ponovno ocenjene 1 leto pozneje	153.577	161.973	175.595	175.066	178.102	
Ponovno ocenjene 2 leti pozneje	142.529	151.267	159.178	158.850		
Ponovno ocenjene 3 leta pozneje	137.887	140.291	147.913			
Ponovno ocenjene 4 leta pozneje	127.700	131.429				
Ponovno ocenjene 5 let pozneje	120.791					
Kumulativni kosmati presežek (zadnja ocena – prvotna ocena)	52.554	45.602	46.349	41.975	26.377	
Kumulativni čisti presežek v % od prvotne ocene	30,3%	25,8%	23,9%	20,9%	12,9%	

Kumulativni kosmati presežki za pogodbena leta od 2013 do 2016 so se povečali, če jih primerjamo z vrednostmi ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 25,9 %, 20,6 %, 16,4 % in 12,5 % prvotne ocene. Tudi kumulativni čisti presežki za pogodbena leta od 2013 do 2016 so večji od vrednosti ob koncu predhodnega leta, ko so znašali 26,3 %, 20,8 %, 18,1 % in 12,8 % prvotne ocene.

Kumulativni kosmati in čisti presežek sta posledica previdnega ocenjevanja obveznosti. Delno pa izvirata tudi iz tega, da je po pravilu pro rata temporis izračunana prenosna premija, zmanjšana za razmejene provizije, za tiste zavarovalne vrste, pri katerih so škodni količniki precej manjši od 100 %, že po naravi predpisanega izračuna prevelika. To dejstvo je tudi vzrok, da se ocena eno leto pozneje hitro zniža v primerjavi s prvotno oceno, saj se prenosna premija zaradi večinoma enoletnih zavarovanj skoraj v celoti porabi že v naslednjem letu, ko se sprostijo tudi njen presežek. Poznejše ocene se znižujejo počasneje, šele čez mnogo let pa se ustalijo.

Dodatno k prenosni premiji Sava Re oblikuje še rezervacije za neiztekle nevarnosti v tistih zavarovalnih vrstah, pri katerih je seštevek škodnega in stroškovnega količnika večji od 100 %, kakor je opisano v razkritjih o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Zaradi visokih kumulativnih presežkov kosmatih in čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij ocenjujemo, da je tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij ob koncu leta 2018 razmeroma nizko in primerljivo z letom 2017.

23.5.2.6 Program retrocesije

Za obvladovanje zavarovalnih tveganj, ki jim je Sava Re izpostavljena, je pomemben primeren program retrocesije. Sestavljen je tako, da se zmanjša izpostavljenost morebitnim velikim škodam, saj se najvišji zneski, določeni v preglednicah maksimalnega kritja, uporabljajo le izjemoma za najboljše rizike. Z retrocesijskimi pogodbami Sava Re skrbi za ustrezno razpršitev tveganja. Portfelj v lastni izravnavi, tako za cedente skupine kot zunaj skupine, je ob večjih škodnih dogodkih zaščiten še s skrbno izbranim neproporcionalnim pozavarovanjem, ki smo ga v letu 2018 nekoliko prilagodili rasti portfelja in razširili z zaščito proti večji pogostosti katastrofalnih dogodkov:

- Neproporcionalna zaščita za naravne nesreče v Sloveniji (CAT XL; skupna za vse družbe skupine) ima na prvih dveh intervalih kritja zdaj dve namesto ene plačljive obnovitve.
- Neproporcionalna zaščita portfelja zunaj skupine za naravne nesreče s prioriteto 5 milijonov EUR se je razširila s podintervalom kritja za primer večje pogostosti dogodkov v enem letu. Če družba v enem letu utrpí skupno škodo po delovanju glavnega kritja 6 milijonov EUR, podinterval krije škode za nadaljnje dogodke v višini 3 milijonov EUR nad prioriteto 2 milijonov EUR.
- XL-kritje zavarovanj avtomobilske odgovornosti portfelja skupine ima v prvem intervalu prioriteto 1,5 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4,5 milijona EUR (prej 5 milijonov EUR).
- XL-kritje zavarovanja splošne odgovornosti portfelja skupine ima prioriteto 2 milijona EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 3 milijone EUR.
- XL-kritje pomorskih in transportnih zavarovanj se je za portfelj skupine in zunaj nje poenotilo in zdaj velja po riziku in po dogodku (prej le za portfelj skupine in kritje po dogodku za portfelj zunaj skupine). Kritje ima prioriteto 2 milijonov EUR (prej 1 milijon EUR) in kapaciteto 4 milijonov EUR (prej 2,5 milijona EUR).

23.5.2.7 Ocena ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj

Za oceno ogroženosti zaradi zavarovalnih tveganj so bistveni maksimalni samopridržaji pozavarovalnice in program retrocesije. Maksimalni samopridržaj za večino premoženjskih zavarovanj znaša 4 milijone EUR, pri čemer kombinirani limit za zavarovanje požara in elementarnih nesreč, drugo škodno zavarovanje in zavarovanje različnih finančnih izgub prav tako ne sme presegati 4 milijone EUR, za zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil 2 milijona EUR, pri pomorskih zavarovanjih 2 milijona EUR, pri življenjskih zavarovanjih pa so maksimalni samopridržaji enaki 300.000 EUR. Tako čista škoda pri posameznem riziku praviloma ne more preseči 4 milijonov EUR. Ob katastrofalnem dogodku, npr. poplavi, toči, viharju ali celo potresu, pa je maksimalna čista škoda navzgor omejena s prioriteto ustreznega neproporcionalnega kritja (zaščita samopridržaja), ki tako pri kritju poslov iz skupine kot poslov zunaj nje znaša 5 milijonov EUR. To je torej zgornja meja čiste škode, ki jo lahko predvidimo ob razumnih aktuarskih pričakovanjih za en katastrofalen dogodek. Na nekaterih mednarodnih trgih (Indija, ZDA, Kitajska) je dovoljen presežek tega samopridržaja in znaša največ 8 milijonov EUR.

Ob več katastrofalnih dogodkih v istem letu pogodbi za neproporcionalno zaščito vključujeta tudi določila o obnovitvi kritja. Verjetnost tolikšnega števila katastrofalnih dogodkov, da bi bila zaradi njih ogrožena solventnost Save Re, je tako zanemarljiva. Seveda pa zaradi naključnega nihanja števila katastrofalnih škod vedno lahko pričakujemo dodatne čiste škode, kar bi se pokazalo v poslabšanju poslovnega izida, ne bi pa bila ogrožena solventnost Save Re.

Če bi se zaradi večjih/manjših uresničenih zavarovalnih tveganj čisti kombinirani količnik spremenil za eno odstotno točko, bi se dobiček pred davki spremenil za 1,4 milijona EUR (2017: 1,3 milijona EUR). Z upoštevanjem ene (dodatne) maksimalne čiste škode v višini 5 milijonov EUR bi se kombinirani količnik v letu 2018 poslabšal za 3,6 % (2017: 3,8 %), kar je še sprejemljivo.

Tveganje, da bi zavarovalna tveganja resno ogrozila finančno trdnost družbe, ocenjujemo za majhno, pri tem pa ni bistvene razlike med letoma 2018 in 2017.

23.5.3 Finančna tveganja

Pri svojem finančnem poslovanju je Sava Re izpostavljena finančnim tveganjem, med katera uvrščamo tržno, likvidnostno in kreditno tveganje.

23.5.3.1 Tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe

Pri finančnih naložbah v odvisne in pridružene družbe je Sava Re predvsem izpostavljena tveganju znižanja vrednosti tovrstnih naložb in tveganju koncentracije. Med finančnimi naložbami v odvisne in pridružene družbe ima eno večjo izpostavljenost, in sicer naložbo v Zavarovalnico Sava, katere vrednost je 56,0 % (2017: 63,8 %) celotne vrednosti finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe.

Celotna izpostavljenost Sava Re tveganju finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe na dan 31. 12. 2018 je 220,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 193,4 milijona EUR).

Sava Re upravlja tveganja finančnih naložb v odvisne in pridružene družbe z aktivnim upravljanjem družb, ki obsega:

- sistem vodenja in nadzora ter jasno razmejevanje odgovornosti na vseh ravneh,
- politike upravljanja tveganj,
- sistematično upravljanje tveganj na treh obrambnih linijah (podrobneje opisano v poglavju 11 Upravljanje tveganj),
- postavljanje poslovne strategije in strategije prevzemanja tveganj od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo tako vidiki skupine kot celote in vidiki posamezne družbe v skupini,
- celovit sistem spremljanja poslovanja in poročanja o poslovanju in povezanih tveganjih na vseh ravneh.

Ocena občutljivosti naložb v odvisne in pridružene družbe

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Padec vrednosti za -10 %	220.219.086	198.197.177	-22.021.909	193.409.578	174.068.620	-19.340.958
za -20 %	220.219.086	176.175.269	-44.043.817	193.409.578	154.727.662	-38.681.916
največje posamezne odvisne družbe za -10 %	123.364.959	111.028.463	-12.336.496	123.364.959	111.028.463	-12.336.496
največje posamezne odvisne družbe za -20 %	123.364.959	98.691.967	-24.672.992	123.364.959	98.691.967	-24.672.992

Izpostavljenost tveganjem v povezavi s finančnimi naložbami v odvisne in pridružene družbe je v letu 2018 na nekoliko višji ravni kakor v letu 2017, saj se je s prevzemi novih družb povečala kompleksnost skupine. Zato se je delež največje izpostavljenosti do Zavarovalnice Sava nekoliko zmanjšal, pri tem pa se je povečala razpršenost. Upoštevajoč vse vplive ocenjujemo, da se je tveganje, povezano z vrednostjo udeležb, nekoliko povečalo, še vedno pa zaradi aktivnega upravljanja ostaja srednje veliko.

23.5.3.2 Tržna tveganja

Finančne naložbe, ki so izpostavljene tržnemu tveganju

(v EUR) Vrsta naložbe	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017	Absolutna razlika 31.12.2018/ 31.12.2017	Strukturna sprememba 31.12.2018/ 31.12.2017
Depoziti in potrdila o vlogi	2.331.604	0,9%	2.398.614	0,9%	-67.010	0,0%
Državne obveznice	120.829.371	45,9%	116.270.045	43,8%	4.559.326	2,1%
Poslovne obveznice	98.080.588	37,3%	108.409.148	40,8%	-10.328.560	-3,5%
Delnice (brez strateških)	8.720.953	3,3%	10.399.227	3,9%	-1.678.274	-0,6%
Vzajemni skladi	3.102.927	1,2%	2.862.382	1,1%	240.546	0,1%
obvezniški	2.377.213	0,9%	2.564.660	1,0%	-187.448	-0,1%
delniški	725.715	0,3%	297.721	0,1%	427.993	0,2%
Infrastruktura	1.860.608	0,7%	0	0,0%	1.860.608	0,7%
Dana posojila in drugo	3.090.072	1,2%	4.609.924	1,7%	-1.519.852	-0,6%
Depoziti pri cedentih	6.275.310	2,4%	5.832.346	2,2%	442.964	0,2%
Finančne naložbe	244.291.434	92,8%	250.781.685	94,4%	-6.490.252	-1,6%
Naložbene nepremičnine	8.285.733	3,1%	8.230.878	3,1%	54.856	0,0%
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	4,0%	6.678.458	2,5%	3.972.994	1,5%
Skupaj finančne naložbe	263.228.618	100,0%	265.691.021	100,0%	-2.462.403	0,0%

Vrednost finančnih naložb, ki so izpostavljene tržnemu tveganju, se je v letu 2018 v primerjavi s stanjem konec leta 2017 znižala za 2,5 milijona EUR, kar je obrazloženo v poglavju 20.2.1.1. v poslovnem delu poročila.

25.5.3.2.1 Tveganje obrestne mere

Tveganje obrestne mere je tveganje, pri katerem bo družba utrpela izgubo zaradi nihanja obrestnih mer, kar se kaže kot znižanje vrednosti naložb ali povečanje obveznosti. Ker Sava Re na podlagi predpisane metodologije za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij za pripravo računovodskih izkazov nima za spremembo obrestne mere občutljivih zavarovalno-tehničnih rezervacij, se spremembe tržnih obrestnih mer kažejo le pri vrednosti naložbenega portfelja.

Tveganje spremembe obrestnih mer merimo z občutljivostno analizo, in sicer s spremembo vrednosti naložb v obveznice ob dvigu obrestnih mer za eno odstotno točko. V portfelju, občutljiv za spremembo obrestnih mer, so vključene državne in poslovne obveznice ter obvezniški in konvertibilni vzajemni skladi s ponderjem 1. Iz analize so na strani naložb izključene naložbe v obveznice, razporejene v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti, depoziti in dana posojila, saj se vrednotijo po odplačni vrednosti in tako niso občutljivi za spremembo tržnih obrestnih mer.

Rezultati občutljivostne analize

(v EUR)	31.12.2018					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	118.753.946	114.948.893	-3.805.053	118.753.946	122.835.989	4.082.042
Poslovne obveznice	98.080.587	95.662.599	-2.417.988	98.080.587	100.730.911	2.650.324
Obvezniški in konvertibilni vzajemni skladi	2.377.213	2.308.988	-68.225	2.377.213	2.451.021	73.809
Skupaj	219.211.746	212.920.480	-6.291.266	219.211.746	226.017.921	6.806.175
Vpliv na kapital		-6.154.728			6.806.175	
Vpliv na izkaz poslovnega izida		-136.538			149.652	

(v EUR)	31.12.2017					
	+100 bp			-100 bp		
Tip vrednostnega papirja	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Državne obveznice	114.194.924	110.921.251	-3.273.674	114.194.924	117.706.635	3.511.710
Poslovne obveznice	108.409.151	105.413.387	-2.995.765	108.409.151	111.643.308	3.234.157
Obvezniški vzajemni skladi	2.564.660	2.492.429	-72.231	2.564.660	2.642.381	77.720
Skupaj	225.168.736	218.827.066	-6.341.670	225.168.736	231.992.324	6.823.587
Vpliv na kapital		-6.341.670			6.823.587	
Vpliv na izkaz poslovnega izida		0			0	

Občutljivostna analiza pokaže, da bi se vrednost obveznic, upoštevanih v analizi, zaradi povečanja obrestnih mer znižala za 6,3 milijona EUR (31. 12. 2017: 6,3 milijona EUR) oziroma za 2,9 % (31. 12. 2017: 2,8 %).

Glede na rezultat občutljivostne analize je tveganje spremembe obrestnih mer v primerjavi z letom 2017 ostalo na podobni ravni.

25.5.3.2 Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Tveganje spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev družba meri s scenarijema znižanja tržnih tečajev za 10 oziroma 20 %. Temu tveganju so izpostavljene delnice, delniški vzajemni skladi in mešani vzajemni skladi (pri stres testu je upoštevana polovica vrednosti).

Naložbe v odvisne družbe iz stres testa izločamo, saj družba njihove vrednosti ocenjuje skladno z usmeritvijo, ki je opisana v poglavju 23.2.12 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe. Konec leta 2018 je znašalo stanje naložb v delnice odvisnih družb 220,2 milijona EUR (31. 12. 2017: 193,4 milijona EUR). Za ohranjanje oziroma povečevanje vrednosti naložb v odvisne družbe Sava Re skrbi predvsem z aktivnim upravljanjem.

Na dan 31. 12. 2018 je znašal delež lastniških vrednostnih papirjev 3,6 % naložbenega portfelja in se je v primerjavi s koncem leta 2017 zmanjšal za 0,4 o. t.

Ocena občutljivosti naložb na spremembo vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Padec vrednosti za -10 %	9.446.668	8.502.001	-944.667	10.696.948	9.627.253	-1.069.695
za -20 %	9.446.668	7.557.334	-1.889.334	10.696.948	8.557.558	-2.139.390

Pri oceni občutljivosti naložb za spremembe vrednosti lastniških vrednostnih papirjev predpostavimo padec vseh vrednosti za 10 %, kar bi znižalo vrednost naložb za 0,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 1,1 milijona EUR).

Drugače od obveznic, pri katerih sprememba obrestne mere na spremembo vrednosti naložb ne vpliva linearno, lahko za padce vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje in vzajemne sklade upoštevamo načelo linearnosti. Tako bi 20-odstotni padec cen lastniških vrednostnih papirjev znižal vrednost naložb za 1,9 milijona EUR (31. 12. 2017: 2,1 milijona EUR).

Izpostavljenost tveganju spremembe vrednosti naložb v lastniške vrednostne papirje se je v letu 2018 malenkost zmanjšala.

25.5.3.2.3 Tveganje alternativnih naložb

Družba je na dan 31.12.2018 imela skupaj 10,9 milijona EUR vloženih v alternativne naložbe, ki so naložbe v infrastrukturne sklade in naložbene nepremičnine. Tveganje alternativnih naložb smo opredelili na podlagi šokiranja vrednosti, ki ga predvideva Solventnost II pri izračunu kapitalskih zahtev. Za naložbene nepremičnine smo tako uporabili padec vrednosti za 25 %, za infrastrukturne sklade pa padec za 49 % glede na to, da na teh skladih nismo prikazali pristopa vpogleda. Vrednost obeh tipov naložb bi se tako znižala za 3,2 milijona EUR.

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti	Vrednost	Vrednost po šoku	Sprememba vrednosti
Infrastrukturni skladi	1.860.608	948.910	-911.698	0	0	0
Naložbene nepremičnine	9.033.564	6.775.173	-2.258.391	8.230.878	6.173.158	-2.057.719
- neposredne nepremičnine	8.285.733	6.214.300	-2.071.433	8.230.878	6.173.158	-2.057.719
- po povezani družbi	747.831	560.873	-186.958	0	0	0
Skupaj	10.894.172	7.724.083	-3.170.089	8.230.878	6.173.158	-2.057.719

25.5.3.2.4 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, pri katerem se bo zaradi sprememb tečajev znižala vrednost sredstev v tujih valutah ali povišala vrednost obveznosti v tujih valutah.

Delež obveznosti Save Re v tujih valutah na dan 31. 12. 2018 predstavlja 16,4 % vseh obveznosti družbe. Ker se delež poslov v tujini (posledično tudi število različnih valut) povečuje, ima Sava Re sprejeto politiko valutnega usklajevanja. Zaradi zmanjševanja valutnega tveganja se dejavno loteva usklajevanja sredstev in obveznosti v tuji valuti.

V politiki valutnega usklajevanja je določeno, da začne družba z valutnim usklajevanjem posamezne obračunske valute¹⁴⁹, ko valutna neusklajenost pri le-te preseže 2 milijona EUR. Če finančni trg omogoča nakup in poravnavo naložb v obračunski valuti, družba začne vlaganje v obračunski valuti obveznosti. Če finančni trg ne omogoča nakupa in poravnave naložb v obračunski valuti in je transakcijska valuta¹⁵⁰ ena od svetovnih valut, se valutna neusklajenost lahko zmanjšuje z naložbami v transakcijski valuti. Pogoj za to je, da je korelacija med obračunsko valuto in transakcijsko valuto vsaj 90 %. Korelacija se izračuna kot povprečje eno-, dvo-, tri-, štiri- in pet-letne korelacije med obračunsko valuto in transakcijsko valuto po izračunu konec vsakega četrtertletja tekočega leta.

¹⁴⁹ Obračunska valuta je vsaka lokalna valuta, v kateri je nominirana obračunska dokumentacija. Obračuni na podlagi posamezne pozavarovalne pogodbe so lahko nominirani v več različnih obračunskih valutah. Nanjo so načelno vezane obveznosti in terjatve do cedenta in zato tudi pozavarovatelja.

¹⁵⁰ Transakcijska valuta je tista, v kateri poteka plačilni promet za pogodbene salde iz pozavarovalnih pogodb.

Merjenje valutnega tveganja

Družba izvaja merjenje valutnega tveganja s stohastično analizo, ki napove povprečni presežek sredstev, pa tudi 5-odstotni kvantil presežka sredstev po enem letu od datuma vrednotenja tveganja.

Na podlagi tečajev valut, ki jim je Sava Re izpostavljena, za zadnjih pet let, njihovih korelacij in evrskih ekvivalentov presežka sredstev oz. obveznosti na dan 31. 12. 2018 v teh valutah smo naredili stohastično analizo, ki je napovedala, da bo ob nespremenjeni valutni sestavi po enem letu povprečni presežek sredstev nad obveznostmi enak 0,07 milijona EUR (31. 12. 2017 : 0,04 milijona EUR), vendar pa bo s 5-odstotno verjetnostjo primanjkljaj sredstev večji od 1,6 milijona EUR (31. 12. 2017: 0,3 milijona EUR).

Valutno neuskkljenost sredstev in obveznosti spremljamo po posamezni obračunski valuti. V naslednji preglednici so prikazane valutne neuskkljenosti za pet valut z največjim deležem v valutni sestavi obveznosti.

Valutna (ne)uskkljenost na dan 31. 12. 2018 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2018	Sredstva	Obveznosti	Neuskkljenost	% uskljenosti obveznosti
Euro (EUR)	505.758.074	506.663.752		
Tuje valute	100.572.979	99.667.304	19.693.990	100,9
Am. dolar (USD)	42.333.181	32.803.314	9.529.867	129,1
Korejski von (KRW)	9.229.219	9.085.947	143.271	101,6
Indijska rupija (INR)	6.725.371	6.098.675	626.695	110,3
Taka (BDT)	2.117.973	6.415.488	4.297.515	33,0
Kitajski juan (CNY)	6.890.205	7.696.453	806.248	89,5
Drugo	33.277.032	37.567.425	4.290.394	88,6
Skupaj	606.331.055	606.331.055		
% valutne uskljenosti obveznosti			96,8%	

Valutna (ne)uskkljenost na dan 31. 12. 2017 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2017	Sredstva	Obveznosti	Neuskkljenost	% uskljenosti obveznosti
Euro (EUR)	480.204.998	478.013.928		
Tuje valute	100.681.182	102.872.252	20.178.121	97,9
Am. dolar (USD)	40.244.329	33.645.619	6.598.709	119,6
Korejski von (KRW)	13.659.418	12.268.776	1.390.642	111,3
Kitajski vuan (CNY)	8.680.101	8.296.593	383.508	104,6
Indijska rupija (INR)	7.250.186	6.629.520	620.666	109,4
Taka (BDT)	2.100.842	6.286.135	4.185.294	33,4
Drugo	28.746.307	35.745.609	6.999.302	80,4
Skupaj	580.886.180	580.886.180		
% valutne uskljenosti obveznosti			96,5%	

Upravljalvska valutna (ne)uskkljenost na dan 31. 12. 2018 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2018	Sredstva	Obveznosti	Neuskkljenost	% uskljenosti obveznosti
Euro (EUR)	505.978.443	507.934.480		
Tuje valute	100.352.612	98.396.576	7.516.117	102,0
Am. dolar (USD)	45.360.745	42.471.025	2.889.720	106,8
Korejski von (KRW)	9.229.219	9.085.947	143.271	101,6
Kitajski juan (CNY)	6.890.205	7.696.453	806.248	89,5
Indijska rupija (INR)	8.025.495	7.818.596	206.899	102,6
Ruski rubelj (RUB)	4.965.997	3.469.810	1.496.186	143,1
Drugo	25.880.952	27.854.744	1.973.792	92,9
Skupaj	606.331.055	606.331.055		
% valutne uskljenosti obveznosti			98,8%	

Upravljalvska valutna (ne)uskkljenost na dan 31. 12. 2017 (zneski so preračunani v EUR)

Valuta 2017	Sredstva	Obveznosti	Neuskkljenost	% uskljenosti obveznosti
Euro (EUR)	480.490.171	479.884.843		
Tuje valute	100.396.009	101.001.336	6.685.636	99,4
Am. dolar (USD)	43.252.126	43.255.862	3.736	100,0
Korejski von (KRW)	13.659.418	12.268.776	1.390.642	111,3
Kitajski juan (CNY)	8.680.101	8.296.593	383.508	104,6
Indijska rupija (INR)	8.026.369	7.931.790	94.579	101,2
Ruski rubelj (RUB)	10.381.528	9.210.102	1.171.426	112,7
Drugo	16.396.467	20.038.213	3.641.746	81,8
Skupaj	580.886.180	580.886.180		
% valutne uskljenosti obveznosti			98,8%	

Družba si je za ciljno uskljenost opredelila uskljenost več kot 90 %. V letu 2018 je uskljenost 96,8 % (2017: 96,5 %), kar kaže na kakovostno obvladovano valutno tveganje.

Pri upravljanju valutnega tveganja (upravljalvski vidik) je družbi uspelo neposredno uskladiti vse likvidnejše valute. Druge valute je usklajevala glede na koreliranost tujih valut z EUR oz. USD. Ker je precej obračunskih valut vsaj 90-odstotno koreliranih z USD, se ob upoštevanju te korelacije presežek sredstev nad obveznostmi v USD zniža na 2,9 milijona EUR (iz 9,5 milijona EUR). S tem se odstotek valutne uskljenosti poveša na 98,8 % (2017: 98,8 %).

Pregled valut, ki se usklajujejo na podlagi transakcijske valute

Transakcijska valuta	Obračunska valuta
Evro (EUR)	Bolgarski lev (BGN)
	Konvertibilna marka BiH (BAM)
	CFA zahodnoafriški frank (XOF)
	Danska krona (DKK)
	Srednjeafriška CFA (XAF)
	EUR
Ameriški dolar (USD)	Dirham (AED)
	Gulden Nizozemskih Antilov (ANG)
	Barbadoški dolar (BBD)
	Bangladeška taka (BDT)
	Bahamski dolar (BSD)
	Ameriški dolar (USD)
	Dominikanski peso (DOP)
	Gvatemalski kecal (GTQ)
	Hongkonški dolar (HKD)
	Kuvajtski dinar (KWD)
	Laoški kip (LAK)
	Šrilanška rupija (LKR)
	Maldivijska rufija (MVR)
	Omanski rial (OMR)
	Katarski rial (QAR)
	Savdski rial (SAR)
	Vzhodnokaribski dolar (XCD)
	Dolar Trinidada in Tobaga (TTD)
	Vietnamski dong (VND)
	Indijska rupija (INR)
Nepalska rupija (NPR)	
Indijska rupija (INR)	

Vpliv tečajnih razlik na izkaz poslovnega izida

Valutna neuskklajenost vpliva tudi na izkaz poslovnega izida na podlagi obračuna tečajnih razlik zaradi vpliva spremembe deviznega tečaja na različne postavke izkaza finančnega položaja.

Ob predpostavki 100-odstotne valutne usklajenosti sredstev in obveznosti, sprememba deviznih tečajev tujih valut ne bi imela vpliva na izkaz poslovnega izida. Sprememba vrednosti sredstev v tujih valutah zaradi spremembe deviznih tečajev bi se namreč nevtralizirala s spremembo vrednosti obveznosti v tujih valutah. Ker Sava Re nima zagotovljene 100-odstotne valutne usklajenosti sredstev in obveznosti, spremembe deviznih tečajev vplivajo na poslovni rezultat v izkazu poslovnega izida. Vpliv tečajnih razlik je prikazan v naslednji preglednici.

Vpliv tečajnih razlik na izkaz poslovnega izida

Postavka izkaza finančnega položaja	Tečajne razlike	
	31.12.2018	31.12.2017
Euro (EUR)		
Naložbe	-96.521	-5.483.541
ZTR in razmejene provizije	239.949	6.427.290
Terjatve in obveznosti	41.886	-1.739.316
Skupaj vpliv na izkaz poslovnega izida	185.314	-795.566

Ocenjujemo, da se valutno tveganje v letu 2018 glede na leto 2017 ni bistveno spremenilo, vplivi sprememb tečajev pa so precej manjši predvsem zaradi manjših tečajnih nihanj kakor leto poprej. Družba je tudi v letu 2018 aktivno izvajala valutno usklajevanje sredstev in obveznosti na podlagi obračunske valute ali posredno na podlagi transakcijske valute.

23.5.3.3 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, pri katerem bo družba zaradi plačila nepričakovanih ali nepričakovano visokih obveznosti, utrpela izgubo pri zagotavljanju likvidnih sredstev.

Družba minimizira likvidnostno tveganje z zagotavljanjem sredstev v višini ocenjene likvidnostne potrebe. Ta je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti in likvidnostne rezerve, zagotavlja pa se z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga in določitvijo odstotka posameznega portfelja, ki mora biti investiran v visoko likvidnih sredstvih, v vsakem trenutku na voljo za zagotavljanje likvidnosti v izrednih potrebah.

Ocena normalne tekoče likvidnosti se izvaja na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v obdobju do enega leta v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter druge prilive in odlive iz poslovanja. Pri tem se uporabijo historični podatki poslovanja družbe, ki so zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih, in pričakovanja glede poslovanja v prihodnje. Likvidnostna rezerva pa se izračuna na podlagi ocene maksimalnih tedenskih odlivov glede na historične podatke.

V skladu s politiko upravljanja likvidnostnih tveganj družba spremlja likvidnostno kakovost dolžniških vrednostnih papirjev in jih razvršča v skladu z metodologijo ECB. Naložbe, uvrščene v naložbeni razred L1A, ki predstavlja visoko likvidne naložbe, morajo obsegati vsaj 15 % vrednosti naložbenega portfelja. Na dan 31. 12. 2018 je delež naložb L1A znašal 25 % (31. 12. 2017: 28,2 %) naložbenega portfelja družbe, kar kaže na visoko likvidnost portfelja.

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju merimo tudi z rokovno usklajenostjo finančnih sredstev in obveznosti. V naslednji preglednici so vrednosti finančnih naložb po letih prikazane z nediskontiranimi denarnimi tokovi, vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij pa je po letih razporejena glede na pričakovano zapadlost na podlagi trikotniškega razvoja.

Zapadlost finančnih sredstev in obveznosti

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2018	Na odpoklic	Do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2018
Finančne naložbe	244.291.434	0	59.595.548	126.529.405	53.495.382	13.684.488	253.304.823
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	3.956.895	0	178.875	2.266.500	2.301.214	439.304	5.185.894
- v posesti do zapadlosti	2.075.425	0	102.500	410.000	2.307.500	0	2.820.000
- posojila in depoziti	10.107.498	0	6.911.275	3.039.428	559.911	0	10.510.614
- razpoložljivo za prodajo	228.151.616	0	52.402.897	120.813.477	48.326.757	13.245.184	234.788.315
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	21.437.221	0	10.183.242	6.612.470	4.641.509	0	21.437.221
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	5.623.541	5.027.912	0	0	0	10.651.452
SKUPAJ SREDSTVA	276.380.105	5.623.541	74.806.701	133.141.875	58.136.890	13.684.488	285.393.495
Zavarovalno tehnične rezervacije	234.173.078	0	111.782.724	71.912.571	50.477.783	0	234.173.078
SKUPAJ OBVEZNOSTI	234.173.078	0	111.782.724	71.912.571	50.477.783	0	234.173.078
Razlika	42.207.027	5.623.541	-36.976.023	61.229.303	7.659.107	13.684.488	51.220.417

(v EUR)	Knjigovodska vrednost 31.12.2017	Na odpoklic	Do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Brez določene zapadlosti	Skupaj 31.12.2017
Finančne naložbe	250.781.685	0	50.259.319	142.313.870	46.636.862	13.261.608	252.471.660
- vrednotene po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida	409.573	0	0	0	0	409.573	409.573
- v posesti do zapadlosti	2.075.111	0	102.500	410.000	2.410.000	0	2.922.500
- posojila in depoziti	12.840.885	0	4.373.892	2.717.308	1.512.740	0	8.603.940
- razpoložljivo za prodajo	235.456.116	0	45.782.927	139.186.563	42.714.123	12.852.036	240.535.648
Znesek zav. teh. rezervacij, prenesen pozavarovateljem	20.073.571	0	8.072.407	5.947.618	6.053.545	0	20.073.571
Denar in denarni ustrezniki	6.678.458	2.128.333	4.550.126			0	6.678.458
SKUPAJ SREDSTVA	277.533.715	2.128.333	62.881.852	148.261.488	52.690.408	13.261.608	279.223.689
Zavarovalno tehnične rezervacije	232.639.163	0	94.012.446	68.701.572	69.925.145	0	232.639.163
SKUPAJ OBVEZNOSTI	232.639.163	0	94.012.446	68.701.572	69.925.145	0	232.639.163
Razlika	44.894.551	2.128.333	-31.130.594	79.559.917	-17.234.738	13.261.608	46.584.525

Likvidnostne potrebe se zagotavljajo z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, ki je skladen z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve družba zagotavlja tako, da ima vsaj 15 % portfelja investiranega v visoko likvidnih sredstvih. Visoko likvidna sredstva so namenjena zagotavljanju likvidnosti v izrednih potrebah in so na voljo v vsakem trenutku.

Sava Re v svojih knjigah izkazuje 71,0 milijona EUR naložb (31. 12. 2017: 72,7 milijona EUR), ki jih ECB ocenjuje kot visoko likvidne (prva dva razreda po ECB-metodologiji ocenjevanja likvidnosti naložb).

Z vidika likvidnosti družbe je zelo pomembna tudi pokritost kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezerv s sredstvi registra premoženjskih zavarovanj.

Za likvidnost družbe je prav tako pomembna povprečna ročnost sredstev in obveznosti. Povprečna ročnost obveznic in depozitov registra premoženjskih zavarovanj je bila konec leta 2018 3,03 leta (31. 12. 2017: 3,01 leta), medtem ko je pričakovana ročnost obveznosti 4,1 leta (31. 12. 2017: 4,1 leta).

Na podlagi deleža likvidnih naložb in usklajenosti sredstev in obveznosti ocenjujemo, da likvidnostno tveganje dobro obvladujemo.

23.5.3.4 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev ali drugih nasprotnih strank, do katerih ima družba terjatve.

Kreditnemu tveganju so izpostavljene finančne naložbe (naložbe v depozite, obveznice, depozite pri cedentih, denar in denarne ustreznike ter dana posojila), terjatve do pozavarovateljev in druge terjatve.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Vrsta sredstev	Znesek	Znesek
Naložbe s stalnim donosom	241.258.397	244.198.536
Dolžniški instrumenti	224.331.635	231.687.731
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.347
Denar in denarni ustrezniki	10.651.452	6.678.458
Terjatve do pozavarovateljev	25.812.956	22.947.154
Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem	21.437.221	20.073.571
Terjatve za deleže v zneskih škod	4.375.735	2.873.583
Terjatve, razen terjatve do pozavarovateljev	83.454.566	85.728.812
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	82.518.635	85.167.822
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (razen terjatev za deleže v zneskih škod)	466.544	329.343
Terjatve za odmerjeni davek	39.935	41.064
Druge terjatve	429.450	190.582
Skupna izpostavljenost	350.525.919	352.874.501

Kreditno tveganje neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev

Kreditno tveganje se pri naložbah ocenjuje na podlagi dveh dejavnikov:

- bonitetnih ocen, ki se uporabljajo pri ugotavljanju kreditnega tveganja pri naložbah s stalnim donosom¹⁵¹ in denarju¹⁵²,
- kazalnikov poslovanja pri drugih naložbah.

V nadaljevanju prikazujemo oceno kreditnega tveganja naložb s stalnim donosom (vključeni so dolžniški vrednostni papirji, depoziti, denar in denarni ustrezniki, depoziti pri cedentih in dana posojila).

¹⁵¹ Vključuje obveznice, poslovne obveznice, depozite, depozite pri cedentih in dana posojila.

¹⁵² Vključuje denar in depozite na odpoklic.

Sestava naložb s stalnim donosom po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Ocena po S&P/Moodys				
AAA/Aaa	77.950.080	32,3%	88.858.731	36,4%
AA/Aa	39.938.848	16,6%	37.636.383	15,4%
A/A	60.026.889	24,9%	64.854.168	26,6%
BBB/Baa	39.284.693	16,3%	27.552.436	11,3%
Manj kot BBB/Baa	7.900.146	3,3%	3.942.855	1,6%
Brez ocene	16.157.741	6,7%	21.353.963	8,7%
Skupaj	241.258.397	100,0%	244.198.536	100,0%

Z vidika obvladovanja kreditnega tveganja ima družba cilj, da delež naložb z bonitetno oceno najmanj A- znaša vsaj 40 % vrednosti naložbenega portfelja. Delež naložb, izpostavljenih kreditnemu tveganju, bonitetnega razreda A ali več na dan 31. 12. 2018 znaša 73,7 % (31. 12. 2017: 78,4 %) vseh naložb, izpostavljenih kreditnemu tveganju. Družba redno spremlja izpostavljenost posameznim izdajateljem in spremembe bonitetnih ocen, da bi zagotovila primeren in pravočasen odziv na neugoden razvoj razmer na finančnih trgih in povečano tveganje do posameznega izdajatelja.

Sava Re kreditno tveganje pri drugih naložbah omejuje z visoko stopnjo razpršenosti in vlaganjem v likvidne vrednostne papirje.

V sklopu kreditnega tveganja neizpolnitve obveznosti izdajateljev vrednostnih papirjev skupina obravnava tudi tveganje koncentracije, ki je tveganje prevelike izpostavljenosti do posamezne regije, panoge ali izdajatelja.

Za izognitev preveliki koncentraciji v določen tip naložb, preveliki koncentraciji pri nekem pogodbenem partnerju oziroma sektorju, pa tudi drugim možnim oblikam koncentracije ima družba v skladu z Zakonom o zavarovalništvu in svojimi notranjimi predpisi svoj naložbeni portfelj precej razpršen.

Regijska razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Regija	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Slovenija	48.942.112	18,6%	54.593.796	20,5%
Članice EU	141.271.311	53,7%	141.696.173	53,3%
Nečlanice EU	9.131.951	3,5%	9.176.812	3,5%
Rusija in Azija	16.076.965	6,1%	16.384.509	6,2%
Afrika in Srednji vzhod	2.249.205	0,9%	2.134.198	0,8%
Amerika in Avstralija	45.557.075	17,3%	41.705.533	15,7%
Skupaj	263.228.619	100,0%	265.691.021	100,0%

Družba ima najvišjo izpostavljenost do držav članic EU (31. 12. 2018: 53,7 %, 31. 12. 2017: 53,3 %), pri čemer je izpostavljenost razpršena med 22 držav. Sledi ji izpostavljenost do izdajateljev s sedežem v Sloveniji (31. 12. 2018: 18,6 %; 31. 12. 2017: 20,5 %) ter izpostavljenost do izdajateljev s sedežem v Ameriki in Avstraliji (31. 12. 2018: 17,3 %; 31. 12. 2017: 15,7 %). Izpostavljenost do preostalih regij se v primerjavi s koncem preteklega leta ni bistveno spremenila.

Izpostavljenost do Slovenije se je v letu 2018 zmanjšala za 1,9 o. t. zaradi zapadanja vrednostnih papirjev in sprejetega limitnega sistema.

Izpostavljenost do Slovenije glede na vrsto naložb

(v EUR) Vrsta naložbe	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Depoziti	742.115	0,3%	742.100	0,3%
Državne obveznice	18.537.101	7,0%	24.004.876	9,0%
Poslovne obveznice	6.597.544	2,5%	7.089.706	2,7%
Delnice	8.601.860	3,3%	10.304.445	3,9%
Dana posojila	900.210	0,3%	0	0,0%
Denar in denarni ustrezniki	5.277.548	2,0%	4.221.792	1,6%
Naložbene nepremičnine	8.285.733	3,1%	8.230.878	3,1%
Skupna vsota	48.942.112	18,6%	54.593.796	20,5%

Panožna razpršenost finančnih naložb

(v EUR) Panoga	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Bančništvo	46.861.912	17,8%	51.972.379	19,6%
Država	120.829.371	45,9%	116.270.045	43,8%
Finance in zavarovalništvo	27.646.258	10,5%	30.542.879	11,5%
Industrija	17.858.226	6,8%	17.422.633	6,6%
Potrošne dobrine	17.975.879	6,8%	19.516.081	7,3%
Preskrbovalna podjetja	20.775.863	7,9%	21.736.127	8,2%
Nepremičnina	8.862.613	3,4%	8.230.878	3,1%
Infrastruktura	2.418.497	0,9%	0	0,0%
Skupaj	263.228.619	100,0%	265.691.021	100,0%

* Podatki pri panogi finance in zavarovalništvo za leto 2017 se razlikujejo od podatkov, objavljenih v letnem poročilu 2017, ker so naložbene nepremičnine prikazane v panogi nepremičnina (38,8 milijona EUR).

Največjo panožno izpostavljenost na dan 31. 12. 2018 ima družba v panogi država, pri čemer moramo poudariti visoko stopnjo razpršenosti po izdajateljih vrednostnih papirjev.

Izpostavljenost do desetih največjih izdajateljev znaša na dan 31. 12. 2018 83,7 milijona EUR, kar je 31,8 % finančnih naložb (31. 12. 2017: 88,2 milijona EUR; 33,2 %). Največja izpostavljenost Save Re do posameznega izdajatelja je izpostavljenost do Združenih držav Amerike. Na dan 31. 12. 2018 znaša ta 17,4 milijona EUR oziroma 6,6 % naložbenega portfelja (31. 12. 2017: 10,4 milijona EUR; 4,0 %). V primerjavi s koncem leta 2017 se je delež izpostavljenosti do izdajatelja Republike Slovenije zmanjšal za 1,6 o. t. (31. 12. 2018: 6,3 %; 31. 12. 2017: 6,6 %). Izpostavljenost do nobenega drugega izdajatelja ne predstavlja več kot 2,5 % finančnih naložb.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da je družba z zmanjšanjem izpostavljenosti do Slovenije ter dodatno razpršitvijo med posamezne izdajatelje, regije in panoge v letu 2018 kreditno tveganje dobro obvladovala in ga v primerjavi z 2017 znižala.

Kreditno tveganje do drugih nasprotnih strank, do katerih ima družba terjatve

Skupna izpostavljenost do retrocesionarjev na dan 31. 12. 2018 znaša 25,8 milijona EUR (31. 12. 2017: 22,9 milijona EUR). Od tega se 21,4 milijona EUR (31. 12. 2017: 20,1 milijona EUR) nanaša na retrocedirani del kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij (3,6 milijona EUR na prenosne premije in 17,8 milijona EUR na škodne rezervacije), 4,4 milijona EUR (31. 12. 2017: 2,9 milijona EUR) pa na terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Celotna izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju, ki se nanaša na retrocesionarje, v letu 2018 predstavlja 4,3 % sredstev (31. 12. 2017: 4,0 %). Retrocesijski programi so večinoma plasirani pri prvovrstnih pozavarovateljih, ki imajo ustrezno bonitetno oceno (vsaj A- po S&P za dolgoročne posle in vsaj BBB+ za kratkoročne posle). Če upoštevamo še dovolj veliko razpršenost, lahko to tveganje ocenimo kot majhno. Podrobnosti so razvidne iz naslednje preglednice.

Sestava terjatev do pozavarovateljev po bonitetnih ocenah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
	Znesek	Sestava	Znesek	Sestava
Ocena po S&P/A.M. Best				
AAA/A++	278.948	1,1%	1.050.918	5,2%
AA/A+	7.791.707	30,2%	6.547.204	38,1%
A/(A ali A-)	13.124.406	50,8%	10.005.802	40,6%
BBB/(B++ ali B+)	1.412.595	5,5%	971.923	2,6%
Manj kot BBB/Manj kot B+	758.193	2,9%	664.632	2,9%
Brez ocene	2.447.106	9,5%	3.706.674	10,6%
Skupaj	25.812.955	100,0%	22.947.154	100,0%

Sestava vseh terjatev po vrsti terjatve in zapadlosti je razvidna iz naslednjih dveh preglednic, v katerih so upoštevane tudi že omenjene terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah.

Terjatve po starosti

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2018				
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	68.495.754	8.163.247	5.859.634	82.518.635
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	3.541.151	482.112	352.473	4.375.735
Terjatve za provizijo	329.924	136.620	0	466.544
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	72.366.829	8.781.979	6.212.107	87.360.914
Kratkoročne terjatve iz financiranja	13.257	2.180	24.499	39.936
Druge terjatve	419.404	6.265	3.780	429.449
Druge terjatve	432.661	8.445	28.279	469.385
Skupaj	72.799.489	8.790.423	6.240.386	87.830.299

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2017				
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	70.333.520	9.733.178	5.101.124	85.167.822
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.068.584	316.745	488.254	2.873.583
Terjatve za provizijo	312.676	16.666	0	329.342
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	72.714.780	10.066.589	5.589.378	88.370.748
Kratkoročne terjatve iz financiranja	18.001	1.736	21.327	41.064
Druge terjatve	174.792	8.417	7.373	190.583
Druge terjatve	192.793	10.153	28.700	231.647
Skupaj	72.907.573	10.076.742	5.618.078	88.602.395

Družba je terjatve presojala zaradi potrebe po oslabitvah. Pri terjativah, pri katerih se je oslabitev pokazala kot potrebna, je oblikovala ustrezne popravke vrednosti. V razkritju 8 so terjatve opisane podrobneje.

23.5.4 Operativna tveganja

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimerne ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja Save Re. Kljub temu je med njimi kar nekaj takih, ki so pomembna, in sicer predvsem:

- tveganja, povezana z računalniškim in komunikacijskim sistemom,
- tveganja, povezana z nadzorom in poročanjem,
- tveganje odhoda ključnih, strokovnih in perspektivnih sodelavcev,
- tveganje napačnega vnosa podatkov in neustrezne dokumentacije,
- tveganje skladnosti z zakoni in predpisi,
- tveganje kraje ali goljufije,
- tveganje, povezano z zunanjim izvajalcem.

Ocenjujemo, da je bila v letu 2018 izpostavljenost operativnim tveganjem v primerjavi z letom 2017 na isti ravni.

Družba vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja na podlagi standardne formule Solventnosti II. Ta način izračuna višine operativnega tveganja ima le omejeno uporabno vrednost, saj formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti družbe operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi premij, rezervacij in stroškov družbe.

Iz navedenih razlogov družba za ocenjevanje operativnih tveganj uporablja predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj ter analizo posameznih scenarijev. Z rednim ocenjevanjem tveganj si tako ustvari aktualno sliko o svoji izpostavljenosti tveganjem.

Družba ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj.

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj ima družba vzpostavljene procese identifikacije, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o operativnih tveganjih.

Ukrepi za obvladovanje operativnih tveganj so skladni z ukrepi v skupini, navedenimi v poglavju 17.6.4 Operativna tveganja.

23.5.5 Strateška tveganja

Med strateška tveganja družba uvršča tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti družbe zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Neugoden vpliv teh dogodkov lahko učinkuje na prihodke ali kapitalsko ustreznost družbe.

Družba je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med njena ključna strateška tveganja v letu 2018 uvrščamo predvsem:

- tveganje neustrezne razvojne strategije,
- tveganja, povezana s strateškimi naložbami,
- politično tveganje,
- projektna tveganja,
- tveganje tržnih in ekonomskih pogojev,
- tveganje ugleda in
- regulatorno tveganje.

Ocenjujemo, da je v letu 2018 izpostavljenost Save Re strateškim tveganjem na podobni ravni kakor v letu 2017.

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznovrstna in jih težko kvantitativno ovrednotimo, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Poleg tega niso vključena v izračun zahtevanega kapitala v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Družba zato strateška tveganja ocenjuje kvalitativno v registru tveganj, pri čemer ocenjuje pogostost in morebitni finančni vpliv posameznega dogodka. Poleg tega poskuša ključna strateška tveganja ovrednotiti z uporabo kvalitativne analize različnih scenarijev. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz dobi sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Družba strateška tveganja obvladuje in ni izpostavljena pomembni koncentraciji tveganj. Ocenjujemo, da so bila strateška tveganja v letu 2018 na enaki ravni kakor v letu 2017.

Za učinkovito upravljanje strateških tveganj ima družba vzpostavljene procese identifikacije, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o strateških tveganjih.

Ukrepi za obvladovanje strateških tveganj so skladni z ukrepi v skupini, navedenimi v poglavju 17.7.7 Strateško tveganje.

23.6 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz finančnega položaja

1) Neopredmetena sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti neopredmetenih sredstev

(v EUR)	Programska oprema	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2018	1.627.512	30.643	1.658.155
Povečanja	330.796	3.276	334.072
Odtujitve	-4.342	0	-4.342
Stanje 31. 12. 2018	1.953.966	33.919	1.987.885
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2018	851.144	0	851.144
Povečanja	246.019	0	246.019
Odtujitve	-2.002	0	-2.002
Stanje 31. 12. 2018	1.095.161	0	1.095.161
Neodpisana vrednost 1.1.2018	776.368	30.643	807.011
Neodpisana vrednost 31.12.2018	858.805	33.919	892.724

(v EUR)	Programska oprema	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2017	1.431.299	39.685	1.470.984
Povečanja	196.213	0	196.213
Odtujitve	0	-9.042	-9.042
Stanje 31. 12. 2017	1.627.512	30.643	1.658.155
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2017	638.417	0	638.417
Povečanja	212.727	0	212.727
Stanje 31. 12. 2017	851.144	0	851.144
Neodpisana vrednost 1.1.2017	792.883	39.685	832.567
Neodpisana vrednost 31.12.2017	776.368	30.643	807.011

2) Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2018	150.833	2.322.223	1.666.228	90.667	4.229.951
Povečanja	0	39.546	356.930	122	396.598
Odtujitve	0	0	-281.150	0	-281.150
Prerazporeditve	5.811	101.391	0	-6.376	100.826
Stanje 31. 12. 2018	156.645	2.463.160	1.742.008	84.413	4.446.226
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2018	0	643.037	1.051.937	49.333	1.744.306
Povečanja	0	31.486	202.237	1.293	235.017
Odtujitve	0	0	-213.478	0	-213.478
Prerazporeditve	0	28.177	0	-2.336	25.841
Stanje 31. 12. 2018	0	702.698	1.040.696	48.290	1.791.685
Neodpisana vrednost 1.1.2018	150.833	1.679.187	614.291	41.334	2.485.645
Neodpisana vrednost 31.12.2018	156.644	1.760.461	701.312	36.123	2.654.540

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Druga opredmetena sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2017	149.876	7.591.448	1.559.190	92.256	9.392.770
Povečanja	0	0	289.914	0	289.914
Odtujitve	0	0	-182.875	-1.589	-184.464
Prerazporeditve	957	-5.269.225	0	0	-5.268.268
Stanje 31. 12. 2017	150.833	2.322.223	1.666.228	90.667	4.229.951
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2017	0	612.593	980.000	46.975	1.639.568
Povečanja	0	30.444	176.266	2.625	209.335
Odtujitve	0	0	-104.329	-268	-104.597
Stanje 31. 12. 2017	0	643.037	1.051.937	49.333	1.744.306
Neodpisana vrednost 1.1.2017	149.876	6.978.855	579.190	45.281	7.753.202
Neodpisana vrednost 31.12.2017	150.833	1.679.187	614.291	41.334	2.485.645

Opredmetena osnovna sredstva niso pridobljena s finančnim najemom in niso obremenjena s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti zemljišč in zgradb so izkazane v razkritju 22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

3) Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odložene terjatve za davek	1.867.370	1.238.826

(v EUR)	1.1.2018	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe	1.023.503	369.355	259.757	1.652.614
Kratkoročne poslovne terjatve	257.788	-3.301	0	254.487
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	33.577	5.265	-2.346	36.496
Drugo	-76.041	0	-186	-76.227
Skupaj	1.238.826	371.319	257.224	1.867.370

(v EUR)	1.1.2017	Pripoznano v IPI	Pripoznano v IVD	31.12.2017
Dolgoročne finančne naložbe	1.195.582	-167.573	-4.506	1.023.503
Kratkoročne poslovne terjatve	222.455	35.333	0	257.788
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	31.440	3.742	-1.605	33.577
Drugo	-76.041	0	0	-76.041
Skupaj	1.373.436	-128.499	-6.111	1.238.826

4) Naložbene nepremičnine

Gibanje nabavne vrednosti in popravka vrednosti naložbenih nepremičnin

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
Stanje 1. 1. 2018	1.496.601	6.905.412	0	8.402.013
Povečanja	0	208.883	62.157	271.040
Prerazporeditve	-5.811	-101.391	6.376	-100.826
Stanje 31. 12. 2018	1.490.790	7.012.904	68.533	8.572.227
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 1. 1. 2018	0	171.135	0	171.135
Povečanja	0	139.122	2.078	141.200
Prerazporeditve	0	-28.177	2.336	-25.841
Stanje 31. 12. 2018	0	282.080	4.414	286.494
Neodpisana vrednost 1.1.2018	1.496.601	6.734.277	0	8.230.878
Neodpisana vrednost 31.12.2018	1.490.790	6.730.824	64.119	8.285.733

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 1. 1. 2017	5.810	3.200.431	3.206.241
Prerazporeditve	1.490.790	3.704.982	5.195.772
Stanje 31. 12. 2017	1.496.601	6.905.412	8.402.013
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 1. 1. 2017	0	84.165	84.165
Povečanja	0	86.970	86.970
Stanje 31. 12. 2017	0	171.135	171.135
Neodpisana vrednost 1.1.2017	5.810	3.116.266	3.122.076
Neodpisana vrednost 31.12.2017	1.496.601	6.734.277	8.230.878

Družba med naložbenimi nepremičninami vodi/izkazuje poslovne prostore v poslovni stavbi na Tivolski 48, stavbo na Baragovi 5 in garažna mesta na Dunajski 56, ki jih oddaja v dolgoročni najem.

Vse naložbene nepremičnine prinašajo najemnino. Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je družba v letu 2018 realizirala 692.712 EUR prihodkov (6.506 EUR od odvisnih družb, 686.207 EUR od drugih). V letu 2017 je bilo prihodkov za 326.147 EUR (od povezanih družb za 11.152 EUR, 314.995 EUR od drugih). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih družba po delilniku stroškov zaračuna najemnikom. Tovrstnih povrnjenih stroškov je bilo v letu 2018 v višini 112.718 EUR (2017: 144.325 EUR).

Naložbene nepremičnine niso obremenjene s stvarnimi pravicami tretjih oseb.

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin so izkazane v razkritju 22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti.

5) Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe

Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe Sava Re skladno z določili MRS 27 Ločeni računovodski izkazi obračuna po nabavni vrednosti.

Finančne naložbe v delnice in deleže v skupini

(v EUR)	1.1.2018		Nakup/ dokapitali- zacija	Slabitev (-)	31.12.2018	
	Delež	Vrednost			Vrednost	Vrednost
Zavarovalnica Sava	100,00%	123.364.959	0	0	100,00%	123.364.959
Sava neživotno osiguranje (SRB)	100,00%	13.457.144	6.942.021	0	100,00%	20.399.165
Illyria	100,00%	10.318.445	0	-2.224.445	100,00%	8.094.000
Sava osiguruvanje (MKD)	92,57%	10.284.618	0	-253.128	92,57%	10.031.490
Sava osiguranje (MNE)	100,00%	15.373.019	0	0	100,00%	15.373.019
Illyria Life	100,00%	4.035.892	0	0	100,00%	4.035.892
Sava živотно osiguranje (SRB)	100,00%	6.685.245	0	-1.542.967	100,00%	5.142.278
Illyria Hospital	100,00%	1.800.317	0	0	100,00%	1.800.317
Sava pokojninska	100,00%	8.089.939	0	0	100,00%	8.089.939
TBS Team 24	0,00%	0	2.906.504	0	75,00%	2.906.504
Sava penzisko društvo	0,00%	0	19.714.494	0	100,00%	19.714.494
Sava Terra	0,00%	0	747.831	0	30,00%	747.831
Skupaj		193.409.578	30.310.850	-4.020.539		219.699.889

(v EUR)	1.1.2017		Nakup/ dokapitali- zacija	Slabitev (-)	31.12.2017	
	Delež	Vrednost			Vrednost	Vrednost
Zavarovalnica Sava	99,74%	122.312.446	1.052.512	0	100,00%	123.364.959
Sava neživotno osiguranje (SRB)	100,00%	13.457.144	0	0	100,00%	13.457.144
Illyria	100,00%	10.318.445	0	0	100,00%	10.318.445
Sava osiguruvanje (MKD)	92,44%	10.278.898	5.721	0	92,57%	10.284.618
Sava osiguranje (MNE)	100,00%	15.373.019	0	0	100,00%	15.373.019
Illyria Life	100,00%	4.035.892	0	0	100,00%	4.035.892
Sava živотно osiguranje (SRB)	100,00%	5.974.281	710.963	0	100,00%	6.685.245
Illyria Hospital	100,00%	1.800.317	0	0	100,00%	1.800.317
Sava pokojninska	100,00%	8.089.939	0	0	100,00%	8.089.939
Skupaj		191.640.382	1.769.196	0		193.409.578

Finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	1.1.2018		Povečanje		31.12.2018		Delež v % glasovalnih pravic
	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost	Delež	Vrednost	
ZTSR	0,00%	0	50,00%	125.000	50,00%	125.000	50,00%
G2I	0,00%	0	17,50%	394.197	17,50%	394.197	25,00%
Skupaj		0		519.197		519.197	

Družba je v letu 2018 povečala svoj delež v družbah v skupini za 30,3 milijonov EUR (2017: 1,8 milijona EUR). Družba je v letu 2018 pridobila deleža v novih pridruženih družbah v višini 0,5 milijona EUR.

Družba je v letu 2018 zmanjšala vrednost v družbah v skupini zaradi slabitve naložb v skupni višini 4,0 milijona EUR. Predpostavke, uporabljene pri oceni vrednosti, so podrobneje predstavljene v poglavju 17.7. Razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom - izkaz finančnega položaja.

6) Finančne naložbe

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po poštenu vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni			
31.12.2018					
Dolžniški instrumenti	2.075.425	3.517.591	214.906.431	3.832.188	224.331.635
Depoziti in potrdila o vlogah	0	1.589.488		742.115	2.331.604
Državne obveznice	2.075.425	35.863	118.775.472	0	120.886.760
Poslovne obveznice	0	1.892.240	96.130.959	0	98.023.199
Dana posojila	0	0	0	3.090.072	3.090.072
Lastniški instrumenti	0	439.304	11.384.576	0	11.823.880
Delnice	0	411.709	8.309.244	0	8.720.953
Vzajemni skladi	0	27.595	3.075.332	0	3.102.927
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	1.860.608	0	1.860.608
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	0	0	0	6.275.310	6.275.310
Skupaj	2.075.425	3.956.895	228.151.616	10.107.498	244.291.434

(v EUR)	V posesti do zapadlosti v plačilo	Po pošteni vrednosti prek IPI	Razpoložljivo za prodajo	Posojila in terjatve	Skupaj
		Neizvedeni Razporejeni v skupino			
31.12.2017					
Dolžniški instrumenti	2.075.111	0	222.604.081	7.008.538	231.687.731
Depoziti in potrdila o vlogah	0	0	0	2.398.614	2.398.614
Državne obveznice	2.075.111	0	114.238.753	0	116.313.865
Poslovne obveznice	0	0	108.365.328	0	108.365.328
Dana posojila	0	0	0	4.609.924	4.609.924
Lastniški instrumenti	0	409.573	12.852.036	0	13.261.609
Delnice	0	409.573	9.989.654	0	10.399.227
Vzajemni skladi	0	0	2.862.382	0	2.862.382
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	0	0	0	5.832.347	5.832.347
Skupaj	2.075.111	409.573	235.456.116	12.840.885	250.781.685

Sava Re poseduje 0,9 % finančnih naložb, ki pri izdajatelju predstavljajo podrejene instrumente (31. 12. 2017: 0,5 %).

Posojila družbam v skupini

(v EUR)	Vrsta dolžniškega instrumenta	31.12.2018	31.12.2017
Sava neživotno osiguranje (SRB)	posojilo	1.305.134	1.305.929
Sava osiguranje (MKD)	posojilo	0	300.000
Illyria Life	posojilo	0	3.003.995
Illyria	posojilo	650.169	0
Sava Terra	posojilo	576.880	0
Skupaj		2.532.183	4.609.924

Sava Re nima zastavljenih vrednostnih papirjev.

7) Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Iz prenosnih premij	3.570.489	3.513.686
Iz škodnih rezervacij	17.866.732	16.559.885
Skupaj	21.437.221	20.073.571

Prenosne premije, prenesene na pozavarovatelje, se večinoma gibljejo skladno z gibanjem retrocedirane premije in v letu 2018 ostajajo na približno enaki ravni. Gibanje škodnih rezervacij, prenesenih na pozavarovatelje, je odvisno od gibanja merodajnih velikih škod, ki so zaščitene s pozavarovalnim programom, ter dinamike njihovih izplačil. V letu 2018 so se retrocedirane škodne rezervacije povečale za 7,9 %, pri čemer je kot posledica škodnega dogajanja prišlo do novega oblikovanja pri neproporcionalni zaščiti zavarovanj avtomobilske odgovornosti portfelja skupine ter neproporcionalni zaščiti premoženjskih pozavarovanj zunaj skupine za tajfun Jebi na Japonskem, ki pa je bilo delno uravnano z zmanjšanjem zaradi izplačil in sprostitev retrocediranih rezervacij predhodnega leta iz naslova večjih posameznih premoženjskih škod na portfelja skupine in zunaj skupine.

8) Terjatve

Terjatve obvladujoče družbe, ki izvirajo iz pozavarovalnih pogodb, niso posebej zavarovane. Terjatve so bile presojane glede na potrebe po slabitvi.

Vrste terjatev

(v EUR)	31.12.2018			31.12.2017		
	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev	Kosmata vrednost	Popravek	Terjatev
Terjatve do zavarovalcev	82.158.702	-396.032	81.762.670	85.661.458	-493.636	85.167.822
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	755.965	0	755.965	0	0	0
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	82.914.668	-396.032	82.518.635	85.661.458	-493.636	85.167.822
Terjatve za deleže v zneskih škod	4.550.739	-175.004	4.375.735	3.048.587	-175.004	2.873.583
Terjatve za provizijo	466.544	0	466.544	329.343	0	329.343
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	5.017.282	-175.004	4.842.279	3.377.930	-175.004	3.202.926
Terjatev za odmerjeni davek	0	0	0	0	0	0
Terjatve iz financiranja	40.024	-88	39.936	41.152	-88	41.064
Druge kratkoročne terjatve	844.030	-414.581	429.449	605.163	-414.581	190.582
Druge terjatve	884.054	-414.669	469.385	646.316	-414.669	231.647
Skupaj	88.816.005	-985.705	87.830.299	89.685.704	-1.083.309	88.602.395

V preglednici so prikazane neto knjigovodske vrednosti terjatev po starosti.

Terjatve po starosti

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2018				
Terjatve do zavarovalcev	68.037.014	7.977.157	5.748.499	81.762.670
Druge terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	458.741	186.089	111.135	755.965
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	68.495.754	8.163.247	5.859.634	82.518.635
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	3.541.151	482.112	352.473	4.375.735
Terjatve za provizijo	329.924	136.620	0	466.544
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.871.074	618.732	352.473	4.842.279
Kratkoročne terjatve iz financiranja	13.257	2.180	24.499	39.936
Druge kratkoročne terjatve	419.404	6.265	3.780	429.449
Druge terjatve	432.661	8.445	28.279	469.385
Skupaj	72.799.489	8.790.423	6.240.386	87.830.299

(v EUR)	Nezapadle	Zapadle do 180 dni	Zapadle nad 180 dni	Skupaj
31.12.2017				
Terjatve do zavarovalcev	70.333.520	9.733.178	5.101.123	85.167.822
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	70.333.520	9.733.178	5.101.123	85.167.822
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	2.068.584	316.745	488.255	2.873.583
Terjatve za provizijo	312.676	16.666	0	329.343
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	2.381.260	333.411	488.255	3.202.926
Kratkoročne terjatve iz financiranja	18.001	1.736	21.327	41.064
Druge kratkoročne terjatve	174.793	8.417	7.373	190.582
Druge terjatve	192.795	10.153	28.700	231.647
Skupaj	72.907.575	10.076.742	5.618.078	88.602.395

Vse terjatve so kratkoročne.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

(v EUR)	1.1.2018	Prenos	Oblikovanje	Unovčenje	Odpis	Tečajne razlike	31.12.2018
Terjatve do zavarovalcev	-493.637	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-396.032
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	-493.637	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-396.032
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	-175.004	0	0	0	0	0	-175.004
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-175.004	0	0	0	0	0	-175.004
Kratkoročne terjatve iz financiranja	-88	0	0	0	0	0	-88
Druge kratkoročne terjatve	-414.581	0	0	0	0	0	-414.581
Druge terjatve	-414.669	0	0	0	0	0	-414.669
Skupaj	-1.083.309	0	-19.709	124.890	209	-7.786	-985.705

(v EUR)	1.1.2017	Prenos	Oblikovanje	Unovčenje	Tečajne razlike	31.12.2017
Terjatve do zavarovalcev	0	-427.794	-134.467	48.506	20.119	-493.637
Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	0	-427.794	-134.467	48.506	20.119	-493.637
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	-427.794	427.794	0	0	0	0
Terjatve za deleže pozavarovateljev v škodah	-75.004	0	-100.000	0	0	-175.004
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	-502.798	427.794	-100.000	0	0	-175.004
Kratkoročne terjatve iz financiranja	-88	0	0	0	0	-88
Druge kratkoročne terjatve	-509.335	0	0	94.754	0	-414.581
Druge terjatve	-509.423	0	0	94.754	0	-414.669
Skupaj	-1.012.222	0	-234.467	143.260	20.119	-1.083.309

9) Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Razmejena provizija iz naslova aktivnega pozavarovanja v Sloveniji in v tujini	7.821.932	7.778.499

V tej postavki so izkazane obračunane provizije, ki se nanašajo na prihodnje poslovno leto in so pripoznane z upoštevanjem časovno enakomerne razmejitve, ter ocene bodočih poračunov provizije za sklenjena pozavarovanja cedentov skupine. Vsi razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj so kratkoročni. Razmejena provizija cedentov v skupini je ob koncu leta 2018 porasla za 0,7 milijona EUR, kar izvira iz rasti posla ter posledično večjega obsega prenosnih premij in razmejenih provizij. Razmejena provizija portfelja zunaj skupine je upadla za 0,7 milijona EUR, kar sledi zmanjšanju prenosne premije tega portfelja.

10) Druga sredstva in druge finančne obveznosti

Druga sredstva pretežno predstavljajo vnaprej plačane stroške licenc in zavarovanj.

Druge finančne obveznosti pa predstavljajo kratkoročne obveznosti iz naslova še neizplačanih dividend Save Re za pretekla leta.

11) Denar in denarni ustrezniki

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Denarna sredstva na transakcijskih računih	5.027.911	2.963.782
Okvirni depozit ali depoziti prek noči	5.623.541	3.714.676
Skupaj	10.651.452	6.678.458

Družba med denarne ustreznike uvršča depozite na odpoklic in kratkoročno dane depozite z originalno zapadlostjo do treh mesecev.

12) Osnovni kapital

Na dan 31. 12. 2018 je bil osnovni kapital družbe razdeljen na 17.219.662 delnic (na dan 31. 12. 2017 prav tako). Vse delnice so navadne, istega razreda in se glasijo na ime. Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pravico do dela dobička (dividende). Delnica daje vsakokratnemu imetniku pravico do enega glasu na skupščini delničarjev in do sorazmerne dividende iz dobička, namenjenega izplačilu dividend.

Delnice so vpisane v KDD pod oznako POSR.

Konec leta 2018 je bilo v delniško knjigo družbe vpisanih 4.073 imetnikov delnic (31. 12. 2017: 4.061 imetnikov). Delnice družbe so uvrščene v prvo borzno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

13) Kapitalske rezerve

Z uspešno zaključeno dokapitalizacijo v juliju 2013 je družba povečala kapitalske rezerve za 22,2 milijona EUR. Od zneska povečanja so bili nato odšteti stroški, neposredno povezani z izdajo delnic v višini 1,0 milijona EUR, ki zmanjšujejo višino kapitalskih rezerv. Kapitalske rezerve na dan 31. 12. 2018 znašajo 54,2 milijona EUR.

14) Rezerve iz dobička

Statutarne rezerve znašajo 11,5 milijona EUR in so že v letu 2006 dosegle v statutu določeno višino, zakonske rezerve p. 3,5 milijona EUR in se v letu 2018 prav tako niso dodatno oblikovale.

Rezerve iz dobička

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	Proste/vezane
Zakonske in statutarne rezerve	14.986.525	14.986.525	Vezane
Rezerve za lastne delnice	24.938.709	24.938.709	Vezane
Rezerve za izravnavo katastrofalnih škod	10.000.000	10.000.000	Vezane
Druge rezerve iz dobička	134.499.629	113.565.880	Proste
Skupaj	184.424.862	163.491.114	

Statutarne rezerve se uporabijo:

- za kritje čiste izgube, ki je ni mogoče (v celoti) pokriti v breme prenesenega dobička in drugih rezerv iz dobička oziroma ta dva vira ne zadoščata za polno pokritje čiste izgube (instrument dodatne zaščite vezanega kapitala družbe);
- za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe;
- za uravnavanje dividendne politike družbe.

Med rezervami iz dobička so skladno z MSRP izkazane tudi rezerve za izravnavo katastrofalnih škod.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah lahko uprava družbe ali nadzorni svet pri sprejemu letnega poročila iz čistega dobička oblikujejo druge rezerve iz dobička, vendar za ta namen ne smejo uporabiti več kot polovice zneska čistega dobička. Na podlagi sklepa uprave družbe, ki ga potrdi tudi nadzorni svet so se tako druge rezerve iz dobička za leto 2018 povečale za 20,9 milijonov EUR.

15) Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2018 ima družba v lasti 1.721.966 delnic z oznako POSR (oziroma 10% vseh delnic) v vrednosti 24.938.709 EUR.

16) Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja je sestavljen iz učinka prevrednotenja finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, na pošteno vrednost.

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. 1.	3.804.764	3.785.553
Sprememba poštene vrednosti	-1.165.440	692.156
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	-201.700	-668.437
Odloženi davek	259.758	-4.506
Stanje 31. 12.	2.697.381	3.804.764

Prikazano je gibanje neto vrednosti presežka iz prevrednotenja, ki predstavlja postavko kapitala.

17) Čisti poslovni izid poslovnega leta ter zadržani poslovni izid

Pri izračunu tehtanega števila delnic je upoštevano letno povprečje izračunano na podlagi mesečnih stanj števila rednih delnic, zmanjšano za število lastnih delnic. Tehtano povprečno število delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju, znaša 15.497.696 delnic. Družba nima popravljanih kapitalskih instrumentov, zato sta osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico enaka.

Čisti/popravljeni poslovni izid na delnico

(v EUR)	2018	2017
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	41.867.497	32.974.192
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Čisti poslovni izid na delnico	2,70	2,13

Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2018	2017
Vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	40.787.362	33.008.694
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	15.497.696	15.497.696
Vseobsegajoči donos na delnico	2,63	2,13

Družba je skladno s sklepom skupščine dne 29. 5. 2018 razporedila 12.398.157 EUR za izplačilo dividend.

Izkaz bilančnega dobička/izgube

(v EUR)	2018	2017
Čisti poslovni izid poslovnega leta	41.867.497	32.974.192
- rezultat tekočega leta po veljavnih standardih	41.867.497	32.974.192
Preneseni čisti dobiček / prenesena čista izguba	10.101.174	6.012.234
Povečanje drugih rezerv po sklepu uprave in nadzornega sveta	20.933.748	16.487.096
Bilančni dobiček, ki ga skupščina razporedi	31.034.920	22.499.330
- na delničarje	0	12.398.157
- za prenos v naslednje leto	0	10.101.174

18) Zavarovalno-tehnične rezervacije

Gibanje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	1. 1. 2018	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Tečajne razlike	31. 12. 2018
Kosmate prenosne premije	47.602.457	43.937.662	-44.466.232	73.618	47.147.505
Kosmate škodne rezervacije	184.269.492	68.966.613	-66.986.678	-260.799	185.988.628
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	397.861	398.672	-397.861	0	398.673
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	369.352	638.273	-369.353	0	638.272
Skupaj	232.639.163	113.941.220	-112.220.124	-187.180	234.173.078

(v EUR)	1. 1. 2017	Povečanje - oblikovanje	Poraba - črpanje	Tečajne razlike	31. 12. 2017
Kosmate prenosne premije	43.345.415	45.528.202	-41.023.857	-247.303	47.602.457
Kosmate škodne rezervacije	182.167.780	73.160.487	-64.884.414	-6.174.360	184.269.492
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	483.539	397.861	-483.539	0	397.861
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	210.745	369.353	-210.745	0	369.352
Skupaj	226.207.479	119.455.903	-106.602.555	-6.421.663	232.639.163

Zavarovalno-tehnične rezervacije, ki imajo med obveznostmi drugi največji delež, so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2017 povečale za 0,7 % oziroma za 1,5 milijona EUR.

Kosmate prenosne premije so se zmanjšale za 1,0 % oziroma 0,5 milijona EUR, pri čemer se je povečanje zaradi rasti posla v skupini uravnalo z zmanjšanjem zaradi upada portfelja zunaj skupine.

Kosmate škodne rezervacije so se v letu 2018 povečale za 0,9 %, kjer pa se je zmanjšanje na portfelju skupine zaradi razgradnje in izplačil za starejša pogod-bena leta (iz 56,4 na 54,9 milijona EUR) uravnalo s povečanjem na portfelju zunaj skupine (iz 127,8 na 131,1 milijona EUR), ki izvira iz rasti v predhodnih letih in večjih škodnih dogodkov v letu 2018; največji je tajfun Jebi na Japon-skem v višini 6,7 milijona EUR.

Sestava škodnih rezervacij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Čiste rezervacije za nastale, neprijavljene škode (IBNR)	59.276.486	63.336.603
- kosmate rezervacije	59.276.486	63.336.603
Čiste rezervacije za nastale in prijavljene škode	109.011.761	104.514.999
- kosmate rezervacije	126.878.492	121.074.884
- delež pozavarovateljev (-)	-17.866.732	-16.559.885
Čiste rezervacije za pričakovane regrese	-166.350	-141.995
Kosmate škodne rezervacije	-166.350	-141.995
Čiste škodne rezervacije	168.121.897	167.709.607
Skupaj kosmate škodne rezervacije	185.988.628	184.269.492
Skupaj delež pozavarovateljev (-)	-17.866.732	-16.559.885
Delež IBNR v kosmati škodni rezervaciji	31,9%	34,4%
Delež IBNR v čisti škodni rezervaciji	35,3%	37,8%

Gibanje kosmatih in čistih škodnih rezervacij je usklajeno. Delež rezervacije IBNR je ostal na ravni preteklega leta.

Rezervacije za bonuse, popuste in storno ostajajo na skoraj enaki ravni.

V okviru drugih zavarovalno-tehničnih rezervacijah se vodijo rezervacije za neiztekle nevarnosti. Oblikujejo se, kadar pričakovani kombinirani količnik presega 100 %. Večje povečanje v 2018 beležijo zavarovanja plovil, kjer na višji pričakovani škodni količnik vplivajo slabši rezultati teh zavarovanj v zadnjih letih.

Povzetek izračuna kosmate rezervacije za neiztekle nevarnosti po zavarovalnih vrstah

(v EUR)	31.12.2018		31.12.2017	
	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti	Pričakovani kombinirani količnik	Rezervacije za neiztekle nevarnosti
Nezgodno zavarovanje	84,2%	0	91,6%	0
Zdravstveno zavarovanje	122,9%	93	128,3%	1.099
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	95,9%	0	98,6%	0
Zavarovanje tirnih vozil	167,3%	18.471	41,8%	0
Letalsko zavarovanje	104,3%	4.125	121,9%	9.168
Zavarovanje plovil	139,7%	565.258	127,3%	320.611
Zavarovanje prevoza blaga	90,3%	0	78,5%	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	88,5%	0	90,8%	0
Drugo škodno zavarovanje	66,4%	0	60,1%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	90,9%	0	91,8%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	26,3%	0	59,5%	0
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	67,7%	0	73,1%	0
Splošno zavarovanje odgovornosti	57,0%	0	52,8%	0
Kreditno zavarovanje	-13,1%	0	-2,0%	0
Kavcijsko zavarovanje	169,1%	50.325	180,3%	38.475
Zavarovanje različnih finančnih izgub	63,8%	0	73,9%	0
Zavarovanje stroškov postopka	33,2%	0	43,1%	0
Zavarovanje pomoči	13,7%	0	38,1%	0
Življenjsko zavarovanje	55,1%	0	58,1%	0
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	55,9%	0	55,4%	0
Skupaj	86,1%	638.273	86,7%	369.353

19) Druge rezervacije

Med drugimi rezervacijami družba izkazuje v pretežni meri rezervacije iz naslova dolgoročnih ugodnosti svojih zaposlencev.

Izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade je pripravljen v skladu z zahtevami standarda MRS 19. Družba ne uporablja koridorja pri odloženem pripoznanju vpliva sprememb aktuarskih predpostavk na zneske programa določenih zaslužkov. Ločeno se prikazuje gibanje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi iz naslova spremembe aktuarskih predpostavk, ki se pripoznava v okviru vseobsegajočega donosa.

Gibanje drugih rezervacij

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Druge rezervacije za stroške	Skupaj
1.1.2018	293.921	56.958	370	351.250
Stroški obresti	-1.119	-238	0	-1.357
Stroški službovanja	37.265	7.925	0	45.190
Stroški preteklega službovanja (IPI)	18.777	4.800	0	23.577
Izplačila	0	-9.197	0	-9.197
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IPI)	0	-2.793	0	-2.793
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IFP)	-29.780		0	-29.780
Druge spremembe	0	0	-370	-370
31.12.2018	319.065	57.456	0	376.521

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Druge rezervacije za stroške	Skupaj
1.1.2017	275.344	55.605	852	331.801
Stroški obresti	-832	-176	0	-1.007
Stroški službovanja	36.302	8.108	0	44.410
Izplačila	0	-5.021	0	-5.021
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IPI)	0	-1.557	0	-1.557
Vpliv sprememb aktuarskih predpostavk (IFP)	-16.893	0	0	-16.893
Druge spremembe	0	0	-482	-482
31.12.2017	293.921	56.958	370	351.250

Razkrivamo tudi kvantitativne informacije občutljivosti na razumno možne spremembe v posamezni aktuarski predpostavki pri izračunu rezervacij za odpravnine ob upokojitvi ter rezervacij za jubilejne nagrade. Uporabljene (centralne) predpostavke so: termimska sestava netveganih obrestnih mer za EUR, ki jo objavlja EIOPA, brez dodatka za nestanovitnost, realna rast plač 0,776 % (2017: 1,020 %), inflacija in rast jubilejnih nagrad 1,5 % (2017: 1,5 %), fluktuacija do 35. leta 1,9 % (2017: 1,8 %), med 35. in 45. letom 3,8 % (2017: 3,6 %), po 45 letu 2,6 % (2017: 2,0 %), umrljivost po tablicah SLO 2007 (m/ž).

Občutljivost	Rezervacije za odpravnino ob upokojitvi		Rezervacije za Jubilejne nagrade		
	(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Znižanje diskontne obrestne mere za 1%		39.805	40.427	4.929	4.872
Povečanje diskontne obrestne mere za 1%		-33.208	-33.440	-4.309	-4.244
Znižanje realne rasti plač za 0,5%		-18.085	-18.287	0	0
Povečanje realne rasti plač za 0,5%		19.762	19.959	0	0
Znižanje fluktuacije za 10%		10.203	8.002	1.418	1.207
Povečanje fluktuacije za 10%		-9.749	-7.701	-1.369	-1.170
Zmanjšanje umrljivosti za 10%		2.562	2.506	138	131
Povečanje umrljivosti za 10%		-2.534	-2.477	-138	-131

20) Obveznosti iz poslovanja

Obveznosti iz poslovanja so se znižale za 9,6 % oziroma 5,2 milijona EUR. Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov so se znižale za 7,1 milijona EUR, kot posledica znižanja obveznosti za izplačilo škod zaradi običajne medletne dinamike (gre za nezapadle obveznosti) in obveznosti za provizijo (zmanjšanje zaradi zmanjšanja terjatev za premijo). Na drugi strani obstajajo tudi terjatve za premijo. Obveznosti za odmerjeni davek so bile konec leta 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 višje za 1,8 milijona EUR

Obveznosti iz poslovanja

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti do zavarovalcev	23.598.949	30.427.835
Druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	20.440.180	20.732.279
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	44.039.129	51.160.114
Obveznosti za pozavarovalne premije	3.149.282	3.089.298
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja	112	710
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	3.149.394	3.090.008
Obveznosti za davek	1.997.157	154.799
Skupaj	49.185.680	54.404.921

Vse obveznosti imajo rok zapadlosti do enega leta.

Družba ne izkazuje obveznosti iz sozavarovanja. V postavki druge obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov so prikazane obveznosti za provizije iz pozavarovanja.

V skladu z MSRP 16 - Najemi bo družba 1. 1. 2019 oblikovala obveznosti za najeme v višini 176.102 EUR.

Družba na dan 31. 12. 2018 izkazuje obveznosti za odmerjeni davek, v znesku 1.997.157 EUR (31. 12. 2017: 154.799 EUR).

21) Ostale obveznosti

V primerjavi z letom 2017 so se ostale obveznosti povečale zaradi povečanja pasivnih časovnih razmejitev v višini 0,7 milijona EUR.

V okviru pasivnih časovnih razmejitev družba izkazuje razmejitev zadržanih depozitov iz naslova aktivnega pozavarovanja tujine, rezervacijo za neizkoriščene dopuste zaposlencev, vnaprej vračunane stroške dela, razmejeno provizijo retrocediranega posla ter druge vnaprej vračunane stroške in odložene prihodke.

Ostale obveznosti

(v EUR) 2018	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
Kratkoročne obveznosti iz naslova vrednostnih papirjev	4.633	4.633
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	478.216	478.216
Ostale kratkoročne obveznosti	882.631	882.631
Pasivne časovne razmejitve	1.787.432	1.787.432
Skupaj	3.152.911	3.152.911

(v EUR) 2017	Rok zapadlosti v plačilo	
	Do 1 leto	Skupaj
Kratkoročne obveznosti iz naslova vrednostnih papirjev	4.000	4.000
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	465.008	465.008
Ostale kratkoročne obveznosti	926.352	926.352
Pasivne časovne razmejitve	1.038.149	1.038.149
Skupaj	2.433.509	2.433.509

Gibanje pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	1.1.2018	Povečanje - oblikovanje - preknjizba	Poraba - črpanje	31.12.2018
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	852.118	3.511.394	-2.762.873	1.600.638
- stroški revizije	35.929	65.880	-35.929	65.880
- vnaprej vračunani stroški dela	291.531	891.598	-291.531	891.598
- razmejena pozavarovalna provizija	459.530	2.490.460	-2.435.413	514.576
- odloženi prihodki za obresti	15.757	3.704	0	19.461
- drugi vnaprej obračunani stroški	49.372	59.752	0	109.124
Druge pasivne časovne razmejitve	186.031	186.793	-186.031	186.793
- rezervacija za neizkoriščene dopuste	186.031	186.793	-186.031	186.793
Skupaj	1.038.149	3.698.187	-2.948.904	1.787.432

(v EUR)	1.1.2017	Povečanje - oblikovanje - preknjizba	Poraba - črpanje	31.12.2017
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	973.010	2.316.647	-2.437.541	852.118
- stroški revizije	42.029	96.380	-102.480	35.929
- vnaprej vračunani stroški dela	365.207	291.531	-365.207	291.531
- razmejena pozavarovalna provizija	412.879	1.830.314	-1.783.665	459.530
- odloženi prihodki za obresti	11.369	4.388	0	15.757
- drugi vnaprej obračunani stroški	141.526	94.034	-186.189	49.372
Druge pasivne časovne razmejitve	221.180	186.031	-221.180	186.031
- obveznosti za depozite	37.446	0	-37.446	0
- rezervacija za neizkoriščene dopuste	183.734	186.031	-183.734	186.031
Skupaj	1.194.190	2.502.678	-2.658.721	1.038.149

22) Poštene vrednosti sredstev in obveznosti

Metodologija vrednotenja finančnih naložb

Tip naložbe/ glavni trg	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Dolžniški VP			
OTC trg	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi CBBT cene na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi CBBT cene na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi CBBT cene na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni po BVAL ceni, če CBBT cena ne obstaja.	
		Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom na osnovi vložkov 2. ravni.	
Borza	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.
	Dolžniški VP vrednoteni na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Dolžniški VP vrednoteni po BVAL ceni, kadar borzna cena ne obstaja.	
		Dolžniški VP vrednoteni z internim modelom na osnovi vložkov 2. ravni.	
Delnice			
Borza	Delnice vrednotene na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Delnice vrednotene na podlagi cene na borzi na nedelujočem trgu.	Delnice vrednotene z internim modelom, ki ne upošteva vložkov ravni 2.
	Delnice vrednotene na podlagi cene na borzi na delujočem trgu.	Delnice, za katere borzna cena ne obstaja in se vrednotijo z internim modelom na osnovi vložkov ravni 2.	
Nekotirajoče delnice in deleži			
			Nekotirajoče delnice vrednotene po nabavni vrednosti. Poštena vrednost za potrebe razkritij izračunana na osnovi internega modela uporabljenega za ugotavljanje potrebe po slabitvi, ki v večji meri upošteva neopazovane vložke.
Vzajemni skladi			
	Vzajemni skladi vrednoteni po javno objavljeni vrednosti enote premoženja na dan vrednotenja.		
Alternativni skladi			
			Poštena vrednost se določa na podlagi vrednotenja posameznih projektov, kjer se uporabljajo metode diskontiranja bodočih denarnih tokov
Depoziti in posojila			
- z ročnostjo		Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij izračunana po internem modelu, ki upošteva vložke 2. ravni.	Vrednoteni po odplačni vrednosti, poštena vrednost za potrebe razkritij, izračunana po internem modelu, ki ne upošteva vložkov 2. ravni.

Finančna sredstva glede na raven hierarhije

(v EUR) 31.12.2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost			Skupaj poštena vrednost	Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3		
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	232.108.511	108.231.449	118.603.834	5.273.227	232.108.511	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	3.956.895	1.955.698	411.709	1.589.488	3.956.895	0
Razporejeni v skupino	3.956.895	1.955.698	411.709	1.589.488	3.956.895	0
Dolžniški instrumenti	3.517.591	1.928.103	0	1.589.488	3.517.591	0
Lastniški instrumenti	439.304	27.595	411.709	0	439.304	0
Razpoložljivo za prodajo	228.151.616	106.275.751	118.192.125	3.683.739	228.151.616	0
Dolžniški instrumenti	214.906.431	103.200.419	111.618.064	87.948	214.906.431	0
Lastniški instrumenti	11.384.576	3.075.332	6.574.061	1.735.183	11.384.576	0
Naložbe v infrastrukturne sklade	1.860.608	0	0	1.860.608	1.860.608	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	12.182.923	0	3.621.553	9.365.383	12.986.936	804.013
Naložbe v posesti do zapadlosti	2.075.425	0	2.729.023	0	2.729.023	653.598
Dolžniški instrumenti	2.075.425	0	2.729.023	0	2.729.023	653.598
Kreditni in terjatve	10.107.498	0	892.530	9.365.383	10.257.912	150.415
Depoziti	742.115	0	892.530	0	892.530	150.415
Dana posojila	3.090.072	0	0	3.090.072	3.090.072	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	6.275.310	0	0	6.275.310	6.275.310	0
Skupaj naložbe	244.291.434	108.231.449	122.225.387	14.638.609	245.095.447	804.013

(v EUR) 31.12.2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost			Skupaj poštena vrednost	Razlika med pošteno in knjigovodsko vrednostjo
		Raven 1	Raven 2	Raven 3		
Naložbe merjene po poštenu vrednosti	235.865.689	168.973.221	63.313.461	3.579.007	235.865.689	0
Po poštenu vrednosti prek IPI	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Razporejeni v skupino	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Lastniški instrumenti	409.573	0	409.573	0	409.573	0
Razpoložljivo za prodajo	235.456.116	168.973.221	62.903.888	3.579.007	235.456.116	0
Dolžniški instrumenti	222.604.081	166.110.840	56.493.241	0	222.604.081	0
Lastniški instrumenti	12.852.035	2.862.381	6.410.647	3.579.007	12.852.035	0
Naložbe, ki niso merjene po poštenu vrednosti	14.915.997	2.817.696	3.127.264	10.442.271	16.387.231	1.471.235
Naložbe v posesti do zapadlosti	2.075.111	2.817.696	0	0	2.817.696	742.584
Dolžniški instrumenti	2.075.111	2.817.696	0	0	2.817.696	742.584
Kreditni in terjatve	12.840.885	0	3.127.264	10.442.271	13.569.536	728.650
Depoziti	2.398.614	0	3.127.264	0	3.127.264	728.650
Dana posojila	4.609.924	0	0	4.609.924	4.609.924	0
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	5.832.347	0	0	5.832.347	5.832.347	0
Skupaj naložbe	250.781.685	171.790.917	66.440.725	14.021.278	252.252.920	1.471.235

Glede na to, da na dan 31. 12. 2018 pri pomembnem delu obveznic cena BID CBBT ni obstajala, smo skladno z metodologijo določanja poštene vrednosti za vrednotenje dolžniških instrumentov uporabili ceno BVAL, objavljeno na dan 31. 12. 2018.

Prihodki in odhodki od finančnih sredstev tretje ravni

(v EUR)	Dolžniški instrumenti		Lastniški instrumenti		Naložbe v alternativne (infrastrukturne) sklade	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Prihodki	30.050	0	100.701	80.897	29.116	0
Odhodki	0	0	1.943.974	0	0	0

Gibanje finančnih sredstev uvrščenih v tretjo raven

(v EUR)	Dolžniški instrumenti		Lastniški instrumenti		Naložbe v alternativne (infrastrukturne) sklade	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Začetno stanje	0	0	3.579.007	3.899.007	0	0
Povečanje	0	0	0	0	2.054.931	0
Slabitve	0	0	-1.943.974	-320.000	0	0
Odtujitve	0	0	0	0	-299.663	0
Prevrednotenje na pošteno vrednost	0	0	0	0	105.340	0
Prerazporeditev v raven	1.677.436	0	100.150	0	0	0
Končno stanje	1.677.436	0	1.735.183	3.579.007	1.860.608	0

Prerazporeditev sredstev oziroma finančnih obveznosti med ravnmi

(v EUR) 31.12.2018	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Po poštenu vrednosti prek IPI	0	-1.643.558	1.643.558
Razporejeni v skupino	0	-1.643.558	1.643.558
Dolžniški instrumenti	0	-1.643.558	1.643.558
Razpoložljivo za prodajo	-54.620.465	54.432.367	188.098
Dolžniški instrumenti	-54.620.465	54.532.517	87.948
Lastniški instrumenti	0	-100.150	100.150
Skupaj	-54.620.465	52.788.809	1.831.656

(v EUR) 31.12.2017	Raven 1	Raven 2
Razpoložljivo za prodajo	3.491.762	-3.491.762
Dolžniški instrumenti	3.491.762	-3.491.762
Skupaj	3.491.762	-3.491.762

Razkritje poštene vrednosti nefinančnih sredstev, ki so v izkazu finančnega položaja izkazana po nabavni vrednosti

Nepremičnine 31.12.2018	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2018	1.917.105	2.883.338	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50%:50%)
Naložbene nepremičnine	31.12.2018	8.221.614	8.503.694	novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Skupaj		10.138.719	11.387.032	

Nepremičnine 31.12.2017	Datum merjenja poštene vrednosti	Knjigovodska vrednost na dan poročanja	Poštena vrednost na dan poročanja	Način določanja poštene vrednosti
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	31.12.2017	1.830.020	2.746.347	način tržne primerjave in na donosu zasnovan način (uteženo 50%:50%)
Naložbene nepremičnine	31.12.2017	8.230.878	8.431.802	novi nakupi po kupoprodajni vrednosti
Skupaj		10.060.898	11.178.149	

Gibanje poštene vrednosti nepremičnin

(v EUR)	1.1.2018	Nakupi	Prerazporeditve	Sprememba poštene vrednosti	31.12.2018
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	2.746.347	39.546	136.991	-39.546	2.883.338
Naložbene nepremičnine	8.431.802	208.883	-136.991	0	8.503.694
Skupaj	11.178.149	248.429	0	-39.546	11.387.032

(v EUR)	1.1.2017	Prerazporeditve	31.12.2017
Zemljišča in zgradbe za opravljanje dejavnosti	8.015.572	-5.269.225	2.746.347
Naložbene nepremičnine	3.236.030	5.195.772	8.431.802
Skupaj	11.251.602	-73.453	11.178.149

V letu 2018 je družba kot primarno ceno vrednotenja naložb OTC trga uporabljala BID CBBT ceno, ki predstavlja neprilagojeno kotirano ceno in tako izpolnjuje kriterije za v 1. raven.

V letu 2018 je delež naložb z OTC trga vrednoten po zaključni BID CBBT ceni v primerjavi s koncem leta 2017 znižal. Naložbe razporejene v 1. raven na 31. 12. 2018 predstavljajo 46,6 % (31. 12. 2017: 72,2 %) finančnih naložb vrednotenih po pošteni vrednosti.

Kotirajoči finančni instrumenti pri katerih kriterij aktivnega trg ni izpolnjen so na dan 31. 12. 2018 vrednoteni na podlagi internega modela. Pri izračunu cene z modelom vrednotenja so uporabljeni neposredno in posredno opazovani tržni vložki kot so: krivulja netvegane obrestne mere, donosnost podobnih finančnih instrumentov ter pribitke za kreditno tveganje in nelikvidnost instrumenta. Glede na to, da vložki uporabljeni v modelu izpolnjujejo kriterij za 2. raven, so bile naložbe, vrednotene z internim modelom razporejene v 2. raven.

Metode vrednotenja so za prej navedene postavke opisane v začetku tega razkritja oziroma v sklopu računovodskih usmeritev. Za naložbene nepremičnine je metoda opisana v poglavju 23.2.12 Naložbene nepremičnine, za finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe v poglavju 23.2.13 Finančne naložbe v odvisne in pridružene družbe, za finančne naložbe pa v poglavju 23.2.14 Finančne naložbe.

23.7 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz poslovnega izida

23) Čisti prihodki od zavarovalnih premij

Čisti prihodki od zavarovalnih premij

(v EUR) 2018	Obračunane kosmate premije	Deleži pozavarovateljev in sozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	5.129.020	-41.007	-65.156	-2.837	5.020.019
Zdravstveno zavarovanje	140.611	0	4.945	0	145.556
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	18.630.923	-745.814	159.869	-2.001	18.042.977
Zavarovanje tirnih vozil	122.506	-2.244	13.012	156	133.430
Letalsko zavarovanje	786.247	-5.594	-62.226	-516	717.912
Zavarovanje plovil	5.666.010	-387.575	-258.038	28.242	5.048.639
Zavarovanje prevoza blaga	5.296.882	-233.817	-40.219	-5.419	5.017.426
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	69.954.809	-11.625.323	800.787	307.753	59.438.026
Drugo škodno zavarovanje	19.963.622	-3.304.643	414.345	-142.082	16.931.240
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.868.527	-486.347	-642.927	0	13.739.254
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	148.068	-46.782	-12.278	5.766	94.774
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	747.076	-15.846	-21.614	7.023	716.638
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.859.330	-586.121	-160.708	-130.108	6.982.393
Kreditno zavarovanje	925.198	0	11.095	0	936.293
Kavcijsko zavarovanje	36.241	0	-27.252	0	8.989
Zavarovanje različnih finančnih izgub	645.442	-571.507	348.710	-8.698	413.947
Zavarovanje stroškov postopka	-71	0	1.906	0	1.835
Zavarovanje pomoči	17.888	0	0	0	17.888
Življenjsko zavarovanje	513.723	-261.563	-118.472	-475	133.213
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	184.166	-93.610	109.173	0	199.729
Skupaj premoženjska zavarovanja	150.938.327	-18.052.620	464.251	57.278	133.407.236
Skupaj življenjska zavarovanja	697.889	-355.173	-9.299	-475	332.942
Skupaj	151.636.216	-18.407.793	454.952	56.803	133.740.178

(v EUR) 2017	Obračunane kosmate premije	Deleži poza- varovateljev in sozavaro- vateljev (-)	Sprememba kosmatih prenosnih premij (+/-)	Sprememba prenosnih premij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti prihodki od premij
Nezgodno zavarovanje	5.391.534	-36.818	217.401	-7.921	5.564.197
Zdravstveno zavarovanje	3.244.210	0	18.053	0	3.262.263
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	17.966.660	-1.197.798	-1.640.571	2.538	15.130.829
Zavarovanje tirnih vozil	211.981	-4.248	-16.863	339	191.209
Letalsko zavarovanje	12.326	-7.894	115.173	630	120.235
Zavarovanje plovil	5.542.664	-347.486	-488.455	65.421	4.772.144
Zavarovanje prevoza blaga	5.234.561	-259.542	-326.765	-2.999	4.645.256
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	70.920.629	-11.050.787	-906.503	335.223	59.298.562
Drugo škodno zavarovanje	18.222.571	-3.662.864	193.694	202.956	14.956.358
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	14.484.378	-531.754	-796.481	0	13.156.142
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	139.060	-49.171	-6.197	-11.011	72.682
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	723.250	-9.932	-20.111	1.566	694.773
Splošno zavarovanje odgovornosti	7.554.812	-864.517	-308.297	192.574	6.574.571
Kreditno zavarovanje	980.196	0	-186.709	0	793.486
Kavcijsko zavarovanje	242.199	0	20.594	0	262.793
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.509.279	-523.828	-87.455	27.438	925.433
Zavarovanje stroškov postopka	10.118	0	370	0	10.488
Zavarovanje pomoči	19.355	0	-16	0	19.339
Življenjsko zavarovanje	489.010	-243.967	73.670	2.469	321.182
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	320.960	-116.710	-111.574	0	92.677
Skupaj premoženjska zavarovanja	152.409.782	-18.546.637	-4.219.138	806.756	130.450.762
Skupaj življenjska zavarovanja	809.970	-360.677	-37.904	2.469	413.858
Skupaj	153.219.752	-18.907.314	-4.257.043	809.225	130.864.620

V zgornji preglednici je prikazano gibanje kosmatih premij. Kosmate premije iz Slovenije so se v 2018 povečale za 10,0 % oziroma 5,3 milijona EUR (več prejete premije od Zavarovalnice Sava). Ugodna rast premij Zavarovalnice Sava je posledica rasti pri avtomobilskih zavarovanjih (dvig povprečne premije in povečanje števila zavarovanj), pridobitve nekaj novih zavarovancev in povečanja portfelja direktnih poslov iz tujine po načelu FOS (svoboda opravljanja storitev). Kosmate premije iz tujine so se znižale za 6,8 % oziroma 6,8 milijonov EUR. Nižje premije so posledica načrtnega omejevanja rasti v obdobju nizkih cen in posledična odklonitev manj dobičkonosnih poslov.

Kljub padcu kosmatih premij so bili čisti prihodki od premij višji kot leta 2017. Stanje čistih prenosnih premij se je v primerjavi s koncem leta 2017 znižalo, lani pa se je stanje v primerjavi s koncem leta 2016 povečalo. Razlog za takšno gibanje je padec kosmatih premij iz tujine v 2018 in rast teh premij v 2017.

24) Prihodki in odhodki od naložb v odvisne in pridružene družbe

V letu 2018 je družba prejela dividende odvisnih družb v višini 33,6 milijona EUR (2017: 26,1 milijona EUR). Družba je v letu 2018 realizirala odhodke od naložb v odvisne družbe v višini 4,0 milijona EUR (2017: 0 EUR).

25) Prihodki in odhodki od naložb

Prihodki in odhodki ter donos naložb po skupinah MSRP

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Positivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.814	0	0	0	0	0	102.814
Dolžniški instrumenti	102.814	0	0	0	0	0	102.814
Po pošteni vrednosti preko IPI	55.329	91.554	0	21.625	906	0	169.414
Razporejeni v to skupino	55.329	91.554	0	21.625	906	0	169.414
Dolžniški instrumenti	55.329	40.126	0	0	0	0	95.455
Lastniški instrumenti	0	51.428	0	21.625	906	0	73.959
Razpoložljivo za prodajo	3.176.067	0	477.596	654.520	6.002.244	5.677	10.316.104
Dolžniški instrumenti	3.176.067	0	375.429	0	6.002.244	5.677	9.559.416
Lastniški instrumenti	0	0	102.167	625.404	0	0	727.571
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	29.116	0	0	29.116
Kreditni in terjatve	237.681	0	0	0	109.381	0	347.062
Dolžniški instrumenti	208.885	0	0	0	0	0	208.885
Ostale naložbe	28.796	0	0	0	109.381	0	138.177
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	17.803
Skupaj	3.589.693	91.554	477.596	676.145	6.112.531	5.677	10.953.196

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj
Po pošteni vrednosti preko IPI	0	217.937	0	0	0	0	217.937
Razporejeni v to skupino	0	217.937	0	0	0	0	217.937
Dolžniški instrumenti	0	167.542	0	0	0	0	167.542
Lastniški instrumenti	0	50.395	0	0	0	0	50.395
Razpoložljivo za prodajo	0	0	125.388	1.943.974	6.021.753	0	8.091.114
Dolžniški instrumenti	0	0	83.900	0	6.021.383	0	6.105.283
Lastniški instrumenti	0	0	41.488	1.943.974	369	0	1.985.831
Kreditni in terjatve	0	0	0	0	187.299	0	187.299
Ostale naložbe	0	0	0	0	187.299	0	187.299
Skupaj	0	217.937	125.388	1.943.974	6.209.052	0	8.496.351

Donos finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2018

(v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/ izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Positivne/negativne tečajne razlike	Ostali prihodki/ odhodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.814	0	0	0	0	0	0	102.814
Dolžniški instrumenti	102.814	0	0	0	0	0	0	102.814
Po poštene vrednosti preko IPI	55.329	-126.383	0	21.625	0	906	0	-48.523
Razporejeni v to skupino	55.329	-126.383	0	21.625	0	906	0	-48.523
Dolžniški instrumenti	55.329	-127.416	0	0	0	0	0	-72.087
Lastniški instrumenti	0	1.033	0	21.625	0	906	0	23.564
Razpoložljivo za prodajo	3.176.067	0	352.208	654.520	-1.943.974	-19.509	5.677	2.224.990
Dolžniški instrumenti	3.176.067	0	291.529	0	0	-19.140	5.677	3.454.133
Lastniški instrumenti	0	0	60.680	625.404	-1.943.974	-369	0	-1.258.260
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	29.116	0	0	0	29.116
Kreditni in terjatve	237.681	0	0	0	0	-77.919	0	159.762
Dolžniški instrumenti	208.885	0	0	0	0	0	0	208.885
Ostale naložbe	28.796	0	0	0	0	-77.919	0	-49.123
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	17.803	0	0	0	0	0	0	17.803
Skupaj	3.589.693	-126.383	352.208	676.145	-1.943.974	-96.521	5.677	2.456.845

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Prihodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Positivne tečajne razlike	Drugi prihodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.798	0	0	0	0	0	102.798
Dolžniški instrumenti	102.798	0	0	0	0	0	102.798
Po poštene vrednosti preko IPI	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Razporejeni v to skupino	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Lastniški instrumenti	0	77.774	0	19.588	0	0	97.362
Razpoložljivo za prodajo	3.487.674	0	1.227.175	599.246	3.772.867	10.174	9.097.137
Dolžniški instrumenti	3.487.674	0	1.124.282	0	3.772.867	7.627	8.392.450
Lastniški instrumenti	0	0	102.893	599.246	0	2.547	704.687
Kreditni in terjatve	261.057	0	0	0	49.862	0	310.918
Dolžniški instrumenti	232.008	0	0	0	0	0	232.008
Ostale naložbe	29.049	0	0	0	49.862	0	78.911
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	44.415
Skupaj	3.895.944	77.774	1.227.175	618.834	3.822.729	10.174	9.652.630

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Odhodki za obresti	Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	Izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Slabitve naložb	Negativne tečajne razlike	Drugo	Skupaj
Po pošteni vrednosti preko IPI	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Razporejeni v to skupino	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Lastniški instrumenti	0	76.271	0	0	0	0	76.271
Razpoložljivo za prodajo	0	0	130.028	320.000	9.097.932	422	9.548.382
Dolžniški instrumenti	0	0	82.313	0	9.097.932	0	9.180.245
Lastniški instrumenti	0	0	47.715	320.000	0	422	368.137
Kreditni in terjatve	0	0	0	0	208.337	0	208.337
Ostale naložbe	0	0	0	0	208.337	0	208.337
Podrejene obveznosti	718.338	0	0	0	0	0	718.338
Skupaj	718.338	76.271	130.028	320.000	9.306.269	422	10.551.329

Donos finančnih sredstev in obveznosti od 1. 1. do 31. 12. 2017

(v EUR)	Prihodki/odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/negativne tečajne razlike	Drugi prihodki/odhodki	Skupaj
V posesti do zapadlosti	102.798	0	0	0	0	0	0	102.798
Dolžniški instrumenti	102.798	0	0	0	0	0	0	102.798
Po pošteni vrednosti preko IPI	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Razporejeni v to skupino	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Lastniški instrumenti	0	1.503	0	19.588	0	0	0	21.091
Razpoložljivo za prodajo	3.487.674	0	1.097.146	599.246	-320.000	-5.325.065	9.752	-451.246
Dolžniški instrumenti	3.487.674	0	1.041.969	0	0	-5.325.065	7.627	-787.795
Lastniški instrumenti	0	0	55.178	599.246	-320.000	0	2.125	336.549
Kreditni in terjatve	261.057	0	0	0	0	-158.475	0	102.582
Dolžniški instrumenti	232.008	0	0	0	0	0	0	232.008
Ostale naložbe	29.049	0	0	0	0	-158.475	0	-129.426
Fin. nal. poz. iz nasl. pozav. pog. pri cedentih	44.415	0	0	0	0	0	0	44.415
Podrejene obveznosti	-718.338	0	0	0	0	0	0	-718.338
Skupaj	3.177.606	1.503	1.097.146	618.834	-320.000	-5.483.540	9.752	-898.699

Prihodki od finančnih sredstev in obveznosti so v letu 2018 znašali 10,95 milijona EUR (2017: 9,7 milijona EUR).

Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti so v letu 2018 znašali 8,5 milijona EUR (2017: 10,6 milijona EUR).

Neto donos finančnih sredstev in obveznosti (brez donosa odvisnih družb) v letu 2018 znašal 2,5 milijona EUR (2017: -0,9 milijona EUR). Na višji donos glede na primerjalno leto so najbolj vplivale nižje čiste tečajne razlike. V neto znesku izkazujemo negativne tečajne razlike v višini 0,1 milijona EUR (2017: pozitivne tečajne razlike 5,5 milijona EUR).

V letu 2018 je imela družba za 1.427 EUR prihodkov od obresti za slabljene naložbe, medtem ko so v letu 2017 ti znašali 1.002 EUR.

Prihodki in odhodki od naložb glede na vir sredstev

Družba vodi ločeno prihodke in odhodke od naložb glede na vire sredstev, tj. ločeno za naložbe lastnih virov in naložbe registrov premoženjskih zavarovanj. Naložbe lastnih virov pokrivajo kapital družbe, naložbe registrov premoženjskih zavarovanj pa pokrivajo zavarovalno-tehnične rezervacije.

Prihodki od naložb

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Prihodki od obresti	3.237.373	3.443.665
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	77.483	77.774
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	468.988	969.436
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	478.249	428.209
Pozitivne tečajne razlike	6.110.443	3.804.465
Drugi prihodki	5.677	10.175
Skupaj prihodki od naložb kritnega premoženja	10.378.214	8.733.724
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Prihodki od obresti	352.320	452.279
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	14.071	0
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	8.608	257.739
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	197.896	190.625
Pozitivne tečajne razlike	2.087	18.264
Skupaj prihodki od naložb lastnih virov	574.982	918.906
Skupaj prihodki od naložb	10.953.196	9.652.630

Odhodki od naložb

(v EUR)	Kritno premoženje 2018	Kritno premoženje 2017
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	135.245	76.271
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	120.320	119.908
Slabitve naložb	1.943.974	0
Negativne tečajne razlike	6.207.534	9.300.337
Skupaj odhodki od naložb kritnega premoženja	8.407.073	9.496.516
	Lastni viri 2018	Lastni viri 2017
Odhodki za obresti	0	718.338
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	82.692	0
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	5.068	10.120
Slabitve naložb	0	320.000
Negativne tečajne razlike	1.518	5.933
Drugo	0	422
Skupaj odhodki od naložb lastnih virov	89.277	1.054.812
Skupaj odhodki od naložb	8.496.351	10.551.329

Neto donos	2.456.845	-898.699
-------------------	------------------	-----------------

Slabitve naložb

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Delnice	1.943.974	320.000

26) Drugi zavarovalni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od provizij	2.530.359	1.934.678
Pozitivne tečajne razlike iz pozavarovanja	5.355.817	3.743.989
Drugi zavarovalni prihodki	1.078.785	419.718
Skupaj	8.964.961	6.098.385

Tudi v letu 2018 družba beleži visoke pozitivne tečajne razlike iz pozavarovanja, na drugi strani pa tudi visoke negativne tečajne razlike iz pozavarovanja, ki jih izkazujemo v razkritju 31. V okviru naložbene politike izvajamo varovanje pred valutnim tveganjem.

Prihodki od provizij, zmanjšani za spremembo razmejenih pozavarovalnih provizij, ki odpadejo na pozavarovatelje

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	13.979	12.906
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	790	655
Zavarovanje tirnih vozil	46	190
Letalsko zavarovanje	678	656
Zavarovanje plovil	1.784	2.138
Zavarovanje prevoza blaga	26.560	8.739
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	1.722.566	1.299.374
Drugo škodno zavarovanje	560.467	452.379
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	159	807
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	6.022	8.043
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	260	274
Splošno zavarovanje odgovornosti	31.940	32.334
Zavarovanje različnih finančnih izgub	89.671	52.368
Življenjsko zavarovanje	59.711	36.130
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	15.725	27.684
Skupaj premoženjska zavarovanja	2.454.922	1.870.864
Skupaj življenjska zavarovanja	75.437	63.814
Skupaj	2.530.359	1.934.678

27) Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki vključujejo predvsem prihodke od izterjanih odpisanih drugih terjatev, zamudnih obresti iz naslova realiziranega tožbenega zahtevka ter v manjši meri dobičke pri prodaji osnovnih sredstev ter prihodke od uporabe počitniških enot.

V postavki drugi odhodki izkazujemo predvsem odhodke, ki jih je družba imela z naložbenimi nepremičninami preden jih je oddala v najem.

28) Čisti odhodki za škode

(v EUR) 2018	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
Nezgodno zavarovanje	3.569.281	0	-6.715	-1.551.886	950	2.011.630
Zdravstveno zavarovanje	223.414	0	0	-330.978	0	-107.564
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	12.439.633	-197.538	-134.940	225.112	-89.382	12.242.884
Zavarovanje tirnih vozil	559.088	0	-13	28.184	0	587.259
Letalsko zavarovanje	1.080.337	0	0	-687.951	-2.539	389.846
Zavarovanje plovil	3.392.217	0	-5.004	3.650.700	-144.687	6.893.226
Zavarovanje prevoza blaga	5.544.521	-5.262	-235	-500.067	-6.098	5.032.859
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	35.268.510	-7.760	-5.101.716	547.829	842.107	31.548.970
Drugo škodno zavarovanje	9.754.664	-5.847	-886.923	-728.560	686.130	8.819.464
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	9.616.767	-1.346.975	-182.340	581.823	-2.674.383	5.994.892
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-5.394	0	0	-23.546	0	-28.940
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	341.558	-389	0	32.607	3.317	377.093
Splošno zavarovanje odgovornosti	2.204.597	-1.820	-538	817.014	-6.645	3.012.608
Kreditno zavarovanje	399.237	-627.662	0	155.356	0	-73.069
Kavcijsko zavarovanje	60.462	-1.163	0	-147.315	0	-88.016
Zavarovanje različnih finančnih izgub	226.844	0	-40.458	-158.674	31.627	59.339
Zavarovanje stroškov postopka	447	0	0	-1.843	0	-1.396
Zavarovanje pomoči	306	0	0	-437	0	-131
Življenjsko zavarovanje	126.290	0	-88.078	-189.515	43.655	-107.649
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	79.314	0	-48.374	1.284	9.102	41.325
Skupaj premoženjska zavarovanja	84.676.490	-2.194.416	-6.358.882	1.907.368	-1.359.603	76.670.957
Skupaj življenjska zavarovanja	205.604	0	-136.452	-188.232	52.757	-66.324
Skupaj	84.882.093	-2.194.416	-6.495.334	1.719.136	-1.306.847	76.604.633

(v EUR) 2017	Kosmati zneski		Deleži škod pozavarovateljev (-)	Sprememba kosmatih škodnih rezervacij (+/-)	Sprememba škodnih rezervacij za pozavarovalni in sozavarovalni del (+/-)	Čisti odhodki za škode
	Škode	Regresi				
Nezgodno zavarovanje	3.061.325	0	-4.711	-659.597	-2.654	2.394.364
Zdravstveno zavarovanje	2.763.819	0	0	-243.071	0	2.520.748
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	11.555.307	-182.093	-718.365	-651.684	620.857	10.624.022
Zavarovanje tirnih vozil	91.017	0	-4	11.627	0	102.640
Letalsko zavarovanje	36.632	0	0	242.205	-3.824	275.013
Zavarovanje plovil	4.884.680	-420	-3.622	803.252	-145.659	5.538.232
Zavarovanje prevoza blaga	3.328.049	-851	-838	-478.216	-2.049	2.846.093
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	36.765.809	-5.532	-3.430.891	6.619.118	315.589	40.264.092
Drugo škodno zavarovanje	7.439.736	-5.933	-801.139	-91.303	-842.844	5.698.517
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	11.044.389	-1.095.506	-468.819	-2.854.127	-1.282.667	5.343.270
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	35.450	0	-40.389	-14.053	0	-18.992
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	374.877	-214	0	-76.512	0	298.152
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.875.812	-2.312	-2.767	-141.143	-4.222	1.725.368
Kreditno zavarovanje	406.895	-590.964	0	-17.589	0	-201.658
Kavcijsko zavarovanje	176.292	-534	0	100.518	0	276.275
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.297.317	0	-386.146	-342.927	303.888	872.131
Zavarovanje stroškov postopka	1.165	0	0	-290	0	874
Zavarovanje pomoči	9.258	0	0	-33	0	9.225
Življenjsko zavarovanje	129.004	0	-60.077	-34.323	-55.946	-21.342
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	132.977	0	-64.993	-70.139	39.097	36.942
Skupaj premoženjska zavarovanja	85.147.827	-1.884.359	-5.857.690	2.206.174	-1.043.585	78.568.367
Skupaj življenjska zavarovanja	261.981	0	-125.070	-104.462	-16.849	15.600
Skupaj	85.409.808	-1.884.359	-5.982.760	2.101.712	-1.060.434	78.583.967

Zgornji preglednici (po vrstnem redu stolpcev) razkrivata obračunane kosmate zneske škod, ki jih zmanjšujejo zneski uveljavljenih regresov. Posebej prikazuje škoda, ki jih je družba dobila povrnjene na podlagi retrocesije. Na odhodke za škode pa vpliva še sprememba kosmatih škodnih rezervacij in retrocediranih škodnih rezervacij.

Obračunani kosmati zneski škod so bili v 2018 v primerjavi z letom 2017 nižji za 0,6 %. Vpliv spremembe škodnih rezervacij je opisan v razkritju 18.

29) Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij ter odhodki za bonuse in popuste

Druge čiste zavarovalno-tehnične rezervacije so se v letu 2018 zvišale za 268.920 EUR, v letu 2017 pa za 158.608 EUR. Oboje se nanaša na spremembo čistih rezervacij za neiztekle nevarnosti.

V letu 2018 znašajo odhodki za bonuse in popuste 811 EUR (povečanje rezervacije za bonuse in popuste), v letu 2017 pa - 85.678 EUR (zmanjšanje rezervacije).

30) Obratovalni stroški

Družba spremlja obratovalne stroške po naravnih vrstah. V primerjavi z letom 2017 so se obratovalni stroški povišali za 10,3 %, predvsem zaradi povečanja stroškov pridobivanja zavarovanj za 1,6 milijona EUR in stroškov dela za 1,5 milijona EUR.

Sestava obratovalnih stroškov

(v EUR)	2018	2017
Stroški pridobivanja zavarovanj (provizije)	34.848.052	33.185.632
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	-43.433	-880.778
Amortizacija sredstev, potrebnih za obratovanje	481.036	420.825
Stroški dela	8.298.393	6.832.682
Plače zaposlenih	6.586.422	5.261.466
Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja	1.071.730	903.092
Drugi stroški dela	640.241	668.124
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dej.skupaj z dajatvami	185.715	163.472
Drugi obratovalni stroški	3.793.554	3.391.292
Skupaj	47.563.317	43.113.125

Delež drugih obratovalnih stroškov brez stroškov pridobivanja (provizije) in spremembe v razmejenih stroških pridobivanja (provizije) v kosmati premiji se je v letu 2018 povečal in znaša 8,4 %, medtem ko je navedeni delež v letu 2017 znašal 7,1 %.

Stroški, porabljeni za revizorje

(v EUR)	2018	2017
Revidiranje letnega poročila	54.282	59.780
Druge storitve dajanja zagotovil	5.561	6.100
Druge revizijske storitve	2.279	12.200
Skupaj	62.122	78.080

Strošek revidiranja letnega poročila vsebuje strošek revizije za Savo Re in za revizijo konsolidiranega letnega poročila skupine Sava Re. Druge storitve dajanja zagotovil se nanašajo na revizijo poročil, ki jih družba pripravlja po zahtevah Solventnosti II.

Stroški pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	1.380.614	1.268.720
Zdravstveno zavarovanje	36.679	1.067.545
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	4.301.974	3.733.175
Zavarovanje tirnih vozil	25.167	28.389
Letalsko zavarovanje	99.061	1.064
Zavarovanje plovil	1.055.588	1.299.980
Zavarovanje prevoza blaga	825.014	1.060.298
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	16.409.633	15.324.674
Drugo škodno zavarovanje	4.367.021	3.602.661
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	3.465.539	3.171.810
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	27.513	18.491
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	131.685	156.368
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.978.881	1.672.985
Kreditno zavarovanje	289.709	238.109
Kavcijsko zavarovanje	-34.405	64.591
Zavarovanje različnih finančnih izgub	331.579	314.208
Zavarovanje stroškov postopka	1.174	3.698
Zavarovanje pomoči	1.769	1.779
Življenjsko zavarovanje	122.987	94.737
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	30.869	62.350
Skupaj premoženjska zavarovanja	34.694.195	33.028.545
Skupaj življenjska zavarovanja	153.856	157.087
Skupaj	34.848.052	33.185.632

Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj

(v EUR)	2018	2017
Nezgodno zavarovanje	-27.527	109.825
Zdravstveno zavarovanje	1.472	2.936
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	83.774	-182.043
Zavarovanje tirnih vozil	-2.515	-6.622
Letalsko zavarovanje	-8.036	20.274
Zavarovanje plovil	-10.950	-206.363
Zavarovanje prevoza blaga	18.476	-111.795
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	183.552	-525.629
Drugo škodno zavarovanje	33.826	136.249
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	-231.864	56.234
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-3.181	-1.709
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	-794	-20.060
Splošno zavarovanje odgovornosti	-101.963	-100.344
Kreditno zavarovanje	13.699	-29.837
Kavcijsko zavarovanje	-2.350	2.964
Zavarovanje različnih finančnih izgub	13.675	-28.539
Zavarovanje stroškov postopka	496	-126
Življenjsko zavarovanje	-3.025	4.089
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	-198	-282
Skupaj premoženjska zavarovanja	-40.210	-884.585
Skupaj življenjska zavarovanja	-3.223	3.807
Skupaj	-43.433	-880.778

31) Drugi zavarovalni odhodki

(v EUR)	2018	2017
Odhodki za negativne tečajne razlike	5.313.931	5.433.841
Popravki vrednosti	107.727	234.467
Pristojbine nadzorni agenciji	199.186	191.656
Drugi zavarovalni odhodki	41.442	16.598
Skupaj	5.662.287	5.876.562

32) Odhodek za davek

Uskladitev davčne stopnje

(v EUR)	2018	2017
Dobiček/izguba pred davkom	45.021.864	34.763.864
Davek od dobička ob uporabi zakonske stopnje	8.554.154	6.605.134
Davčni učinek prihodkov, ki se pri obračunu davka odštejejo	-6.521.174	-4.838.614
Davčni učinek odhodkov, ki se pri obračunu davka ne odštejejo	1.217.676	289.085
Prihodki oz. odhodki za davčne olajšave	-49.839	-37.561
Drugo	-46.449	-228.373
Skupaj davek od dohodka v izkazu poslovnega izida	3.154.368	1.789.672
Efektivna davčna stopnja	7,01%	5,15%

23.8 Razkritja k računovodskim izkazom – izkaz denarnega toka

33) Razkritje k izkazu denarnega toka, ki je sestavljen po posredni metodi

Izkaz denarnega toka v poglavju 22.4 Izkaz denarnih tokov je prikazan v skladu z zakonskimi zahtevami. V tem pojasnilu je prikazana uskladitev čistega dobička z denarnimi tokovi pri poslovanju.

V nadaljevanju so prikazane postavke izkaza poslovnega izida, ki niso upoštevane pri sestavitvi izkaza denarnega toka (v okviru denarnih tokov pri poslovanju) oziroma so prikazane na drugih mestih izkaza denarnega toka.

(v EUR)	2018	2017
Čisti dobiček/izguba tekočega leta	41.867.497	32.974.192
Ne denarne postavke izkaza poslovnega izida, ki niso vključene v izkaz denarnega toka	6.442.265	8.979.610
- sprememba prenosnih premij	-511.755	3.447.818
- sprememba škodnih rezervacij	412.289	1.041.278
- sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	268.920	158.608
- obratovalni stroški - amortizacija in sprememba razmejenih stroškov pridobivanja	-524.469	-459.952
- prevrednotenje finančnih sredstev	6.797.280	4.791.859
Izločene postavke prihodkov naložb	-37.824.293	-30.651.609
- prejemki od obresti - prikazane v točki C. a.) 1.	-3.589.693	-3.895.944
- prejemki od dividend in deležev - prikazane v točki C. a.) 2.	-34.234.600	-26.755.665
Izločene postavke odhodkov naložb	0	718.338
- izdatki za dane obresti - prikazane v točki C. C.) 1.	0	718.338
Denarni tokovi pri poslovanju - postavke izkaza poslovnega izida	10.485.469	12.020.532

23.9 Pogojne terjatve in obveznosti

Družba izkazuje pogojne obveznosti iz naslova danih poroštev. Ocenjena višina pogojnih obveznosti iz tega naslova znaša za alternativne sklade 6,7 milijona EUR.

Družba izkazuje pogojne terjatve iz naslova vloženih odškodninskih tožb proti bankam izdajateljicam podrejenih finančnih instrumentov v višini 10,0 milijona EUR.

V prilogi je prikazano razkritje zunajbilančnih postavk.

23.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami

Družba prikazuje ločena razkritja za naslednje skupine povezanih oseb:

- lastniki in z njimi povezana podjetja;
- uprava, nadzorni svet, revizijska komisija ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe;
- odvisne in pridružene družbe.

Družba ima sklenjeno pogodbo oziroma pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja za svoje zaposlene, in sicer pri pokojninski družbi Sava pokojninska.

Lastniki in z njimi povezana podjetja

Največji lastnik skupine je Slovenski državni holding s 17,7 odstotnim deležem.

Poslovno sodelovanje z največjim delničarjem

V letu 2018 družba ni poslovno sodelovala z največjim delničarjem.

Uprava, nadzorni svet, revizijska komisija ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Zasluzki članov uprave, nadzornega sveta in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

(v EUR)	2018	2017
Uprava	698.458	620.246
Izplačila zaposlenim, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	2.817.528	2.580.706
Nadzorni svet	131.377	111.606
Revizijska komisija in komisije nadzornega sveta	42.516	32.021
Skupaj	3.689.879	3.344.579

Zasluzki članov uprave za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	160.560	12.630	248	7.686	181.124
Jošt Dolničar	144.600	18.655	5.282	7.469	176.006
Srečko Čebren	152.592	12.189	5.244	5.620	175.645
Polona Pirš Zupančič	139.404	0	3.988	4.906	148.298
Mateja Treven	5.196	12.189	0	0	17.385
Skupaj	602.352	55.663	14.762	25.681	698.458

Zasluzki članov uprave za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete - zavarovanje	Bonitete - uporaba službenega vozila	Skupaj
Marko Jazbec	101.831	0	134	4.281	106.246
Jošt Dolničar	150.440	14.912	5.582	8.664	179.599
Srečko Čebren	152.697	7.170	5.205	7.116	172.188
Mateja Treven	141.667	7.170	5.193	8.184	162.214
Skupaj	546.635	29.253	16.114	28.245	620.246

Obveznosti do članov uprave iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Marko Jazbec	13.280	13.280
Jošt Dolničar	11.950	11.950
Srečko Čebren	12.616	12.616
Polona Pirš Zupančič	11.950	0
Mateja Treven	0	11.950
Skupaj	49.796	49.796

Družba na dan 31. 12. 2018 ne izkazuje terjatev do članov uprave. Člani uprave nimajo zaslužkov iz naslova opravljanja funkcij v odvisnih družbah.

Zasluzki članov nadzornega sveta, revizijske komisije in komisij nadzornega sveta za leto 2018

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.420	19.500	0	0	21.920
Slaven Mičkovič	namestnik predsednice (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	namestnik predsednice (od 16.8.2017)	2.420	14.300	14.440	0	31.160
Gorazd Andrej Kunstek	član	2.420	13.000	93	0	15.513
Mateja Živec	članica	2.145	13.000	81	0	15.226
Davor Ivan Gjivoje	član (od 7.3.2017)	2.475	13.000	16.423	0	31.898
Andrej Kren	član (od 16.7.2017)	2.420	13.000	240	0	15.660
Člani nadzornega sveta skupaj		14.300	85.800	31.277	0	131.377
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik (od 16.8.2017)	1.980	4.875	194	0	7.049
Slaven Mičkovič	predsednik (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Mateja Lovšin Herič	članica	1.980	3.250	0	0	5.230
Ignac Dolensšek	zunanjji član	0	9.450	714	0	10.164
Člani revizijske komisije skupaj		3.960	17.575	908	0	22.443
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	660	0	0	0	660
Slaven Mičkovič	član (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	660	0	0	0	660
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Andrej Kren	član (od 24.8.2017)	660	0	0	0	660
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.200	0	0	0	2.200
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Živec	predsednica (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Mateja Lovšin Herič	članica (do 15.7.2017)	0	0	0	0	0
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Nika Matjan	zunanjja članica	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član (od 24.8.2017)	0	0	0	0	0
Člani komisije za imenovanja skupaj		0	0	0	0	0
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik komisije (od 24.8.2017)	1.100	4.875	0	0	5.975
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	1.628	3.521	0	0	5.149
Slaven Mičkovič	zunanjji član (od 24.8.2017)	0	6.750	0	0	6.750
Člani komisije za tveganja skupaj		2.728	15.146	0	0	17.874

Zasluzki članov nadzornega sveta, revizijske komisije in komisij nadzornega sveta za leto 2017

(v EUR)		Sejnine	Plačilo za opravljanje funkcije	Povračila stroškov in izobraževanja	Bonitete	Skupaj
Člani nadzornega sveta						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	2.970	18.958	183	0	22.111
Slaven Mičković	namestnik predsednice (do 15.7.2017)	1.595	7.727	0	0	9.322
Keith William Morris	namestnik predsednice (od 16.8.2017)	2.970	13.489	10.013	1.069	27.541
Gorazd Andrej Kunstek	član	2.970	13.000	0	0	15.970
Mateja Živec	članica	2.970	13.000	0	0	15.970
Davor Ivan Gjivoje	član (od 7.3.2017)	2.640	10.624	0	0	13.264
Andrej Kren	član (od 16.7.2017)	1.375	5.976	77	0	7.428
Člani nadzornega sveta skupaj		17.490	82.773	10.273	1.069	111.606
Člani revizijske komisije						
Andrej Kren	predsednik (od 16.8.2017)	880	1.835	97	0	2.812
Slaven Mičković	predsednik (do 15.7.2017)	1.320	2.634	0	0	3.954
Mateja Lovšin Herič	članica	2.200	2.979	0	0	5.179
Ignac Dolenšek	zunanji član	0	10.125	467	0	10.592
Člani revizijske komisije skupaj		4.400	17.573	564	0	22.537
Člani komisije za imenovanja in prejemke						
Mateja Lovšin Herič	predsednica	880	0	0	0	880
Slaven Mičković	član (do 15.7.2017)	660	0	0	0	660
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	880	0	0	0	880
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Andrej Kren	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Člani komisije za imenovanja skupaj		2.816	0	0	0	2.816
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti						
Mateja Živec	predsednica (od 24.8.2017)	616	0	0	0	616
Mateja Lovšin Herič	članica (do 15.7.2017)	220	0	0	0	220
Keith William Morris	član (od 24.8.2017)	220	0	0	0	220
Nika Matjan	zunanja članica	0	0	0	0	0
Andrej Kren	nadomestni član (od 24.8.2017)	176	0	0	0	176
Člani komisije za ocenjevanje primernosti in sposobnosti skupaj		1.232	0	0	0	1.232
Člani komisije za tveganja						
Keith William Morris	predsednik komisije (od 24.8.2017)	440	1.730	0	0	2.170
Davor Ivan Gjivoje	član (od 24.8.2017)	396	882	0	0	1.278
Slaven Mičković	zunanji član (od 24.8.2017)	0	1.988	0	0	1.988
Člani komisije za tveganja skupaj		836	4.600	0	0	5.436

Obveznosti do članov nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta iz naslova bruto zaslužkov

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Mateja Lovšin Herič	0	2.391
Slaven Mičković	350	788
Andrej Gorazd Kunstek	0	1.358
Keith William Morris	0	3.714
Mateja Živec	0	1.358
Davor Ivan Gjivoje	0	1.534
Andrej Kren	0	2.023
Ignac Dolenšek	0	844
Skupaj	350	14.011

Zasluzki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2018

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	2.331.035	340.028	146.465	2.817.528

Zasluzki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2017

(v EUR)	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj
Individualne pogodbe	2.263.970	173.658	143.078	2.580.706

Odvise družbe

Naložbe in terjatve do družb v skupini

(v EUR)		31.12.2018	31.12.2017
Dolžniški vrednostni papirji in posojila dana družbam v skupini	bruto	2.532.183	4.609.924
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	bruto	15.107.402	13.394.084
Kratkoročne terjatve iz financiranja	bruto	4.472	6.308
Druge kratkoročne terjatve	bruto	179.570	53.154
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	bruto	1.879.080	1.182.922
Skupaj		19.702.708	19.246.392

Obveznosti do družb v skupini

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	9.800.555	8.248.985
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	3.766.321	3.040.284
Druge kratkoročne obveznosti	2.760	2.891
Skupaj (brez rezervacij)	13.569.636	11.292.160

Stanje in ročnost obveznosti do družb v skupini

(v EUR) 31.12.2018	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	9.800.555	9.800.555
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	3.766.321	3.766.321
Druge kratkoročne obveznosti	2.760	2.760
Skupaj (brez rezervacij)	13.569.636	13.569.636

(v EUR) 31.12.2017	Rok zapadlosti v plačilo	
	do 1 leto	Skupaj
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	8.248.985	8.248.985
Druge kratkoročne obveznosti do družb v skupini	3.040.284	3.040.284
Druge kratkoročne obveznosti	2.891	2.891
Skupaj (brez rezervacij)	11.292.160	11.292.160

Prihodki in odhodki iz naslova poslovanja z družbami v skupini

(v EUR)	2018	2017
Obračunane kosmate zavarovalne premije	62.318.774	56.998.934
Sprememba kosmatih prenosnih premij	-2.306.927	-2.313.806
Obračunani kosmati zneski škod	-32.562.533	-30.532.041
Spremembe kosmatih škodnih rezervacij	1.571.572	-288.023
Prihodki od uveljavljanja kosmatih regresnih terjatev	1.272.641	1.166.341
Spremembe kosmatih rezervacij za bonuse, popuste in storno	-811	85.678
Drugi obratovalni stroški	-160.221	-96.148
Prihodki od dividend	33.558.455	26.136.830
Drugi prihodki naložb	6.506	11.152
Prihodki od obresti	71.728	76.441
Stroški pridobivanja zavarovanj	-13.610.558	-12.009.817
Spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj	696.158	-322.672
Drugi prihodki iz premoženjskih zavarovanj	326.370	11.865
Skupaj	51.181.154	38.924.734

Naložbe v države in družbe v večinski državni lasti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Deleži v družbah	8.238.751	8.005.401
Dolžniški vrednostni papirji in posojila	25.276.511	28.698.492
Skupaj	33.515.262	36.703.893

Prihodki in odhodki z družbami v večinski državni lasti

(v EUR)	2018	2017
Prihodki od dividend	517.087	483.592
Prihodki od obresti	729.578	972.365
Pozitivne tečajne razlike	594.912	218.869
Drugi prihodki	21.345	114.198
Skupaj	1.862.921	1.789.024

Značilnosti danih posojil odvisnim družbam

Posojiljemalec	Glavnica	Tip posojila	Ročnost	Obrestna mera
Sava neživotno osiguranje (SRB)	500.000	navadno	30.6.2019	3,50%
Sava neživotno osiguranje (SRB)	800.000	navadno	15.7.2020	3,00%
Illyria	642.000	navadno	15.7.2022	3,00%
Sava Terra	15.000	navadno	11.12.2019	1,00%
Sava Terra	499.500	navadno	2.2.2021	1,50%
Skupaj	2.456.500			

24 Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

Zavarovalnica Sava je 27. 2. 2019 izpolnila vsa odložne pogoje in tako postala 100-odstotna lastnica družb ERGO osiguranje d.d. in ERGO životno osiguranje d.d., Hrvaška.